

IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE MOŠĆENIČKA DRAGA

II. GRAFIČKI DIO PLANA

1. Korištenje i namjena površina (izmjene i dopune)	mj. 1:25.000
2. Infrastrukturni sustavi	
2.A. Promet, pošta i elektroničke komunikacije (izmjene i dopune)	mj. 1:25.000
2.B. Energetski sustav (izmjene i dopune)	mj. 1:25.000
2.C. Vodnogospodarski sustav (izmjene i dopune)	mj. 1:25.000
3. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora	
3.A. Područja posebnih uvjeta korištenja (izmjene i dopune)	mj. 1:25.000
3.B. Područja posebnih ograničenja u korištenju i područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite (izmjene i dopune)	mj. 1:25.000
4. Građevinska područja naselja (izmjene i dopune)	
4.A. K.O. BRSEČ	mj. 1: 5.000
4.B. K.O. KALAC	mj. 1: 5.000
4.C. K.O. KRAJ	mj. 1: 5.000
4.D. K.O. MARTINA	mj. 1: 5.000
4.E. K.O. MOŠĆENICE	mj. 1: 5.000
4.F. K.O. MOŠĆENIČKA DRAGA	mj. 1: 5.000

CPA
CENTAR ZA PROSTORNO UREĐENJE
I ARHITEKTURU d.o.o.

Odranska 2
10 000 Zagreb

IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE MOŠĆENIČKA DRAGA

III. OBVEZNI PRILOZI PLANA

IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE MOŠĆENIČKA DRAGA

III. OBVEZNI PRILOZI PLANA

OBRAZLOŽENJE IZMJENA I DOPUNA PPUO MOŠĆENIČKA DRAGA

U V O D	1
1. POLAZIŠTA	3
1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja Općine Mošćenička Draga u odnosu na prostor i sustave Primorsko – goranske županije i Republike Hrvatske	3
1.1.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru	3
1.1.2. Prostorno – razvojne i resursne značajke	5
1.1.3. Stanovništvo i stanovanje	6
1.1.4. Naselja	7
1.1.5. Gospodarstvo	10
1.1.6. Infrastrukturni sustavi	10
1.1.7. Zbrinjavanje otpada	12
1.1.8. Prirodna baština	12
1.1.9. Kulturna baština	12
1.2. Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova	13
1.3. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje	15
1.3.1. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske pokazatelje	15
1.3.2. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na gospodarske i prostorne pokazatelje	15
2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA	17
2.1. Ciljevi prostornog uređenja županijskog značaja	17
2.1.1. Razvoj naselja, posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava	17
2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvora	18
2.1.3. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša	18
2.2. Ciljevi prostornog razvoja općinskog značaja	18
2.2.1. Demografski razvoj	19
2.2.2. Odabir prostorno - razvojne strukture	19
2.2.3. Razvoj naselja, javne, prometne i komunalne infrastrukture	20
2.2.4. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno - povijesnih cjelina	22
2.3. Ciljevi prostornog uređenja naselja na području Općine Mošćenička Draga	23
2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora	23
2.3.2. Utvrđivanje građevinskih područja naselja u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, izgrađenost, iskorištenost i gustoću izgrađenosti, obilježja naselja, vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno - povijesnih cjelina	24
2.3.3. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture	25

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA	27
3.1. Prikaz prostornog razvitka na području Općine Mošćenička Draga u odnosu na prostornu i gospodarsku strukturu Primorsko – goranske županije	27
3.1.1. Funkcionalna podjela prostora Općine Mošćenička Draga	28
3.1.2. Sustav naselja	28
3.1.3. Mreža društvenih djelatnosti	29
3.1.4. Uređenje građevinskog zemljišta	29
3.1.5. Građevinska područja naselja	29
3.2. Organizacija prostora i osnovna namjena i korištenje prostora	30
3.3. Obrazloženje Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Mošćenička Draga	34
3.3.1. Usklađenje PPUO Mošćenička Draga sa Zakonom o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09, 55/11 i 90/11)	34
3.3.2. Izmjene Odredbi za provođenje PPUO Mošćenička Draga	34
3.3.3. Korekcija granice građevinskih područja zaselaka Rošići, Muškardini, Rubinići, Andrići, Gašparići, Mihani, Dugići, Špetrići, Lučetići, Petehi, Gradac, Arbanasi, Sučići i Potoki	35
3.3.4. Golf igralište uz naselje Brseč	35
3.3.5. Planiranje izdvojenih građevinskih područja ugostiteljsko – turističke namjene Mošćenička Draba, Mošćenice i Brseč i Mošćenice (T1 – hotel, T2 – turističko naselje)	36
3.3.6. Izmjena granice obuhvata zone ugostiteljsko - turističke namjene Mošćenička Draga i utvrđivanje građevinskog područja naselja Mošćenička Draga za potrebe izgradnje objekata javnog i društvenog standarda (novi centar naselja Mošćenička Draga)	37
3.4. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina (naselja i izgrađene strukture van naselja, poljoprivredne, šumske, vodne te površine posebne namjene i ostale površine)	39
3.5. Razvoj i uređenje površina naselja (građevinska područja naselja)	40
3.5.1. Namjena površina unutar građevinskih područja naselja	40
3.5.2. Veličine površina građevinskih područja naselja	40
3.5.3. Planske pretpostavke za određivanje građevinskih područja naselja	41
3.5.4. Neposredno provođenje plana unutar građevinskih područja naselja	41
3.5.5. Planske pretpostavke za dimenzioniranje površine građevinskih područja naselja	41
3.5.6. Površine izvan naselja za izdvojene namjene	47
3.5.7. Kriteriji za građenje izvan građevinskih područja	51
3.5.8. Poljoprivredne površine (P)	52
3.5.9. Šumske površine (Š)	52
3.5.10. Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište (PŠ)	53
3.5.11. Vodne površine (V)	53
3.6. Prikaz gospodarskih i društvenih djelatnosti	55
3.6.1. Prikaz gospodarskih djelatnosti	55
3.6.2. Prikaz društvenih djelatnosti	55
3.7. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora	56
3.7.1. Uvjeti korištenja prostora	56
3.7.2. Uvjeti uređenja prostora	58
3.7.3. Uvjeti zaštite prostora	66
3.8. Infrastrukturni sustavi	69
3.8.1. Prometni sustav (ceste, morske luke, pošta i elektroničke komunikacije)	69
3.8.2. Energetski sustav	74
3.8.3. Vodnogospodarski sustav (vodoopskrba, odvodnja, uređenje vodotoka i voda, melioracijska odvodnja)	75
3.9. Postupanje s otpadom	79
3.10. Sprečavanje nepovoljnih utjecaja na okoliš	80
3.10.1. Zaštita tla	80
3.10.2. Zaštita zraka	80
3.10.3. Zaštita voda	81
3.10.4. Zaštita od prekomjerne buke	82
3.10.5. Mjere posebne zaštite	82

UVOD

Temeljem članka 78. i 102. Zakona o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07 i 38/09) i članka 18. Statuta Općine Mošćenička Draga ("Službene novine" Primorsko - goranske županije broj 06/06), Općinsko vijeće Općine Mošćenička Draga na sjednici održanoj 13. srpnja 2009. godine, donijelo je Odluku o izradi Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Mošćenička Draga. Ova je Odluka potom dopunjavana u dva navrata tijekom 2011. godine.

Sukladno članku 5. Odluke o izradi Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Mošćenička Draga ("Službene novine" Primorsko – goranske županije 26/09, 05/11 i 07/11), Izmjene i dopune PPUO Mošćenička Draga odnose se na:

- usklađivanje sa Zakonom o prostornom uređenju i gradnji ("Narodne novine" broj 76/07, 38/09, 50/11 i 90/11),
- izmjenu odredbi Tekstualnog dijela plana - Odredbe za provođenje od članka 1. do članka 208.
- korekciju granica građevinskih područja Potoki, Gradac, Arbanasi, Petehi, Rošići, Rubinići, Andrići, Gašparići i Mihani, sukladno PPPOPP Učka,
- na kartografskom prikazu 4.A. uz građevinsko području naselja 4. Brseč treba označiti prostor planiranog golf igrališta,
- na katografskom prikazu 4.D. treba utvrditi izdvojeno građevinsko područje ugostiteljsko - turističke namjene (T2 - turističko naselje),
- na kartografskom prikazu 4.E. treba utvrditi izdvojeno građevinskog područje ugostiteljsko - turističke namjene (T2 - turističko naselje),
- na kartografskom prikazu 4.F. mijenja se obuhvat dijela građevinskog područja naselja Mošćenička Draga radi formiranja izdvojenog građevinskog područja zone ugostiteljsko - turističke namjene (T1 i/ili T2) i utvđuje se proširenje građevinskog područja naselja za potrebe izgradnje objekata javnog i društvenog standarda - novi centar naselja Mošćenička Draga.

Temeljni dokument prostornog uređenja na području Općine Mošćenička Draga je PPUO Mošćenička Draga ("Službene novine Primorsko-goranske županije" broj 36/07) koji utvrđuje programske i prostorne postavke za razvoj Općine Mošćenička Draga. S obzirom da je PPUO Mošćenička Draga uglavnom izrađivan prije donošenja sada važećeg Zakona o prostornom uređenju i gradnji, Plan je u normativnom dijelu (Odredbe za provođenje) potrebno uskladiti s navedenim zakonom, uglavnom u terminološkom dijelu, kao i sa drugim u međuvremenu usvojenim propisima.

Također, dopisom Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Uprave za prostorno uređenje (klasa: 350-01/08-02/588, urbroj: 531-06-08-3 od 21.10.2008. godine) zatraženo je usklađivanje članka 25. stavak 1. Odluke o donošenju PPUO Mošćenička Draga sa odredbama članaka 22. stavak 3. i 27. Odluke o donošenju PPPOPP Učka.

Sukladno članku 11. Odluke te članku 79. Zakona o prostornom uređenju i gradnji, zahtjevi (podaci, planske smjernice i propisani dokumenti) za izradu Izmjena i dopuna PPUO Mošćenička Draga zatraženi su od:

- MINISTARSTVA KULTURE, Uprave za zaštitu prirode, Runjaninova 2, 10000 ZAGREB
- MINISTARSTVA KULTURE, Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Rijeci, Užarska 12, 51000 RIJEKA
- MINISTARSTVA UNUTARNJIH POSLOVA, Policijske uprave primorsko - goranska, Sektora upravnih, inspekcijских i poslova civilne zaštite, Žrtava fašizma 3, 51000 RIJEKA
- Javne ustanove Zavoda za prostorno uređenje Primorsko - goranske županije, Splitska 12, 51000 RIJEKA
- HRVATSKIH CESTA d.o.o. za upravljanje, građenje i održavanje državnih cesta, Sektora za strateško planiranje, razvoj i studije, Odjela za strateško planiranje i razvoj, Vončinina 3, 10000 ZAGREB

- Županijske uprave za ceste Primorsko – goranske županije, N. Tesle 9, 51000 RIJEKA
- Udruge pokretnih komunikacija Hrvatske, Nova Ves 50, 10000 ZAGREB
- HEP - DISTRIBUCIJE d.o.o., DP Elektroprimorje Rijeka, V. C. Emina 2, 51000 RIJEKA
- HRVATSKI IH VODA, Vodnogospodarskog odjela za područje primorsko - istarskih slivova, Đ. Šporera 3, 51000 RIJEKA
- Županijske lučke uprave Opatija - Mošćenička Draga – Mošćenička Draga, V. C. Emina 3, 51410 OPATIJA
- KOMUNALCA d.o.o., Stubište Lipovica 2, 51410 OPATIJA.

Na temelju ugovora o izradi Izmjena i dopuna PPUO Mošćenička Draga 28.04.2010. godine održana je prethodna rasprava o Nacrtu prijedloga Izmjena i dopuna PPUO Mošćenička Draga, koji je uz prostorne elemente sadržavao i detaljne Odredbe za provođenje koje su sastavni dio Odluke o donošenju Izmjena i dopuna PPUO Mošćenička Draga. Na prethodnu su raspravu pozvani predstavnici tijela državne uprave i pravnih osoba osobe s javnim ovlastima koja su osigurala podatke i dokumente iz svoga djelokruga za potrebe izrade Izmjena i dopuna PPUO Mošćenička Draga, predstavnici upravnih tijela lokalne uprave i samouprave te druge osobe za koje je to Općina Mošćenička Draga ocijenila potrebitim. Primjedbe i prijedlozi dani tijekom prethodne rasprave detaljno su analizirani, te su zaključci ugrađeni u Prijedlog Izmjena i dopuna PPUO Mošćenička Draga za javnu raspravu.

Nacrt Prijedloga Izmjena i dopuna PPUO Mošćenička Draga, zajedno s Izvješćem o prethodnoj raspravi, razmotrio je načelnik Općine Mošćenička Draga, te utvrdio Prijedlog Izmjena i dopuna PPUO Mošćenička Draga za javni uvid. Javni uvid trajao je od 26 dana (od 18.04.2011. godine do 13.05.2011. godine). Po završetku javnog uvida odgovorni voditelj obradio je sve prijedloge i primjedbe koje su sudionici u javnoj raspravi dali u roku i na način određen u članku 90. Zakona o prostornom uređenju i gradnji i s nositeljem izrade pripremio Izvješće o javnoj raspravi.

U skladu s prihvaćenim očitovanjima, mišljenjima, primjedbama i prijedlozima u Izvješću o javnoj raspravi izrađen je Nacrt konačnog prijedloga Izmjena i dopuna PPUO Mošćenička Draga koji je dostavljen tijelima određenim posebnim propisima radi davanja mišljenja o poštivanju zahtjeva iz članka 79. odnosno očitovanja iz članka 90. Zakona o prostornom uređenju i gradnji, te da su rješenja u skladu sa zahtjevima posebnih propisa i drugih dokumenta iz njihovog djelokruga.

U zakonskom roku mišljenja o poštivanju zahtjeva iz članka 79. odnosno očitovanja iz članka 90. Zakona o prostornom uređenju i gradnji, dostavila su tijela određena posebnim propisima:

- Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu prirode, temeljem Zakona o zaštiti prirode (NN 70/05, 139/08 i 57/11), klasa: 612-07/09-49/0791, urbroj: 532-08-03-02/2-11-08 od 17.08.2011.
- HEP – Operator distribucijskog sustava d.o.o., ELEKTROPRIMORJE Rijeka (broj: 40120040-13726/11-GG od 16.08.2011.
- Hrvatske ceste d.o.o., Sektor za studije i projektiranje, Odjel za studije, zakonsku i tehničku regulativu (broj: 300/2011-1988/1-TZ od 04.08.2011.)
- Državna uprava za zaštitu i spašavanje, Područni ured za zaštitu i spašavanje Rijeka (klasa: 350-01/11-01/20, urbroj: 543-12-01-11-2 od 17.08.2011.).

Sukladno članku 95. stavak 1. Zakona o prostorno, uređenju i gradnji, Nacrt konačnog prijedloga Izmjena i dopuna PPUO Mošćenička Draga, izvješće o javnoj raspravi i mišljenja iz članka 94. Zakona o prostornom uređenju i gradnji razmotrio je načelnik Općine Mošćenička Draga i utvrdio Konačni prijedlog Izmjena i dopuna PPUO Mošćenička Draga.

Po pribavljanju mišljenja Javne ustanove Zavoda za prostorno uređenje Primorsko – goranske županije i suglasnosti Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja na Konačni prijedlog Izmjena i dopuna PPUO Mošćenička Draga, Općinsko vijeće Općine Mošćenička Draga je na svojoj 26. sjednici održanoj 14. veljače 2012. godine usvojilo Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Prostornog plana uređenja Općine Mošćenička Draga, koja je objavljena u "Službenim novinama" Primorsko - goranske županije broj 04/12 od 16.02.2012. godine.

1. POLAZIŠTA

1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja Općine Mošćenička Draga u odnosu na prostor i sustave Primorsko – goranske županije i Republike Hrvatske

Primorsko - goranska županija pripada razvijenijim hrvatskim županijama. U prirodno - geografskom smislu zauzima raznolike dijelove prirodnog prostora, od brdsko - planinskog dijela Gorskog kotara do mediteranskog priobalja Hrvatskog primorja i Kvarnera te otoka Kvarnerskog zaljeva. Ukupno obuhvaća prostor na kojem je prema popisu 2001. godine živjelo 305.505 stanovnika u 582 naselja. Županija ima ukupnu površinu od 7.993,75 km², od čega površina kopna i otoka iznosi 3.595,35 km², a površina mora 4.398,41 km².

1.1.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru

Područje Općine Mošćenička Draga nalazi se u sastavu Primorsko - goranske županije, na njezinom krajnjem zapadnom dijelu. Na kopnu Općina Mošćenička Draga u županiji graniči sa Općinom Lovran, a u akvatoriju Kvarnerskog zaljeva sa područjem Grada Cresa. Područje Općine Mošćenička Draga danas obuhvaća 14 statističkih naselja: Brseč, Golovik, Grabrova, Kalac, Kraj, Martina, Mošćenice, Mošćenička Draga, Obrš, Sučići, Sveta Jelena, Sveti Anton i Zagore. Općina Mošćenička Draga je odluku o izdvajanju dijela naselja Grabrova i osnivanju naselja Mala Učka donijela 29.12.2006. godine (nakon popisa 2001. godine) te za naselje Mala Učka ne postoje službeni statistički podaci iz popisa stanovništva 2001. godine. Iz tog se razloga u tablicama koje obrađuju statističke, demografske i druge podatke o naseljima ti podaci ne iskazuju, već se iskazuju samo podaci za naselje Grabrova.

1.1.1.2. Numerički pokazatelji

Područje Općine Mošćenička Draga obuhvaća prostor od 46,62 km² na kopnu (oko 1,29% kopnene površine Primorsko - goranske županije) i 50,39 km² u akvatoriju Kvarnerskog zaljeva (oko 1,14% morske površine Primorsko-goranske županije). Sveukupna površina (kopnena i morska) Općine Mošćenička Draga iznosi 97,01 km² (1,21% ukupne površine Županije).

Prema aktualnoj nodalno - funkcionalnoj regionalizaciji područje Općine Mošćenička Draga pripada riječkoj nodalno - funkcionalnoj makroregiji. Popisom stanovništva 2001. godine na prostoru Općine Mošćenička Draga ukupno je popisano 1.641 osoba, odnosno 0,53% stanovništva Županije. To znači da je opća gustoća naseljenosti 2001. godine iznosila 35,47 stanovnika na km², što je znatno manja gustoća naseljenosti od prosječne gustoće naseljenosti Hrvatske (84 st/km²) kao i od Primorsko-goranske županije (87 st/km²). Prosječan broj stanovnika po naselju 2001. godine iznosio je svega 117, što je također znatno manje od prosječnih pokazatelja za Hrvatsku u cjelini (704 stanovnika), kao i za Primorsko - goransku županiju (556 stanovnika po naselju). Na sjedište Općine Mošćenička Draga, tj. naselje Mošćeničku Dragu otpadalo je 2001. godine 26,75% ukupnog broja stanovnika Općine. Iste je godine, uz Mošćeničku Dragu, jedino još naselje Mošćenice imalo više od 200 stanovnika.

Funkcionalno područje Općine Mošćenička Draga pripada mikroregiji PRIOBALJE i prostornoj cjelini P2 - Opatija prema Prostornom planu Primorsko - goranske županije. Osnovna značajka priobalja je orijentacija gospodarskog razvitka na more i turizam, a izgrađeni hotelski kapaciteti i veliki broj smještajnih jedinica u kućanstvima su nositelji turističke ponude. Tako je turizam osnovna gospodarska djelatnost, koju dopunjavaju trgovina i uslužne djelatnosti.

Prema podacima Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2001. godine na području Općine Mošćenička Draga popisano je ukupno 1.641 osoba, što je za 82 stanovnika manje nego u Popisu stanovništva iz 1991. godine. Područja Općine Mošćenička Draga (obalno i kontinentalno) označena su na kartografskom prikazu 3. - Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora (zaštićeni obalni pojas).

OBVEZNI PRILOZI PLANA – OBRAZLOŽENJE

Usporedni prikaz statističkih podataka za
Primorsko - goransku županiju i Općinu Mošćenička Draga (kopneni dio)

	površina		STANOVNICI				STANOVI ZA STALNO STANOVANJE		KUĆANSTVA		G _{nst} , gustoća naseljenosti
			1991.		2001.		1991.	2001.	1991.	2001.	
	km ²	%	broj	%	broj	%	broj	broj	broj	broj	stan / km ²
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA	3.595,35	100,0	323.310	100,0	305.505	100,0	107.616	125.475	114.902	111.085	84,97
OPĆINA MOŠĆENIČKA DRAGA	46,62	1,28	1.723	0,53	1.641	0,53	673	787	608	595	35,20
Općina Mošćenička Draga	46,62	100,0	1.723	100,0	1.641	100,0	673	787	608	595	35,20
Brseč	4,89	10,5	121	7,0	131	7,9	44	54	42	47	26,78
Golovik	3,01	6,5	90	5,2	81	4,9	35	45	30	31	26,91
Grabrova ¹	6,00	16,8	10	0,5	6	0,3	8	16	6	3	0,76
Kalac	6,53	14,0	43	2,5	39	2,3	24	20	19	18	5,97
Kraj	0,98	2,1	119	6,9	103	6,2	40	43	39	38	105,10
Mala Učka ²	1,80	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Martina	1,80	3,9	54	3,1	44	2,7	24	25	21	17	24,44
Mošćenice	2,55	5,5	325	18,8	310	18,9	134	144	110	109	121,56
Mošćenička Draga	1,29	2,7	674	39,1	662	40,2	262	293	232	232	513,17
Obrš	0,81	1,7	24	1,4	19	1,1	10	18	10	8	23,45
Sučići	6,12	13,1	51	2,9	44	2,7	23	27	23	18	7,18
Sveta Jelena	4,08	8,7	102	5,9	94	5,7	40	47	33	35	23,03
Sveti Anton	2,78	6,0	9	0,5	11	0,6	8	10	6	5	3,95
Zagore	3,98	8,5	101	5,8	97	5,9	41	45	37	34	24,37

izvori podataka: "Popis stanovništva, kućanstava i stanova 31.ožujka 2001. godine" (Statističko izvješće 1137), Državni zavod za statistiku, Zagreb, lipanj 2002. godine

¹ podaci se odnose na stanje prije osnivanja naselja Mala Učka

² naselje Mala Učka formirano je Odlukom Općinskog vijeća Općine Mošćenička Draga 29.12.2006. godine

Stanje u prostoru Općine Mošćenička Draga

OPĆINA MOŠĆENIČKA DRAGA	POVRŠINA		STANOVNICI				GUSTOĆA NASELJENOSTI (kopneni dio)	
			popis 1991.		popis 2001.		popis 1991.	popis 2001.
PODRUČJE OPĆINE	km ²	udio u površini Općine (%)	broj	%	broj	%	broj stan / km ²	broj stan / km ²
OBALNO *	15,10	15,57	1.037	60,18	983	59,90	68,67	35,47
KONTINENTALNO	31,52	32,49	686	39,82	658	40,10	21,76	20,25
OSTALO - MORE	50,39	51,94	-	-	-	-	-	-
OPĆINA MOŠĆENIČKA DRAGA ukupno	97,01	100,0	1.723	100,0	1.641	100,0	36,95	35,20

1.1.1.3. Karakteristike prostora Općine Mošćenička Draga

Općina Mošćenička Draga ima karakteristike ruralnog prostora, o čemu svjedoči činjenica da su kroz dugi niz godina zemljoradnja i stočarstvo, a ne ribarstvo, bili osnova egzistencije. Karakteristike ruralnog prostora i danas su vidljive u pejzažu i u pojedinim detaljima, iako upravo ti detalji ubrzano nestaju. Dva kulturna područja ovog prostora – Mošćeniština i Brseščina – bila su orijentirana na svoja urbane centre – Mošćenice i Brseč. Starija naselja razvila su se podalje od mora (zaštita od napada) na plodnoj zemlji, dok se uz more nalazila samo spremišta za potrebe ribara. Sela su smještena na obroncima brda i okrenuta moru, a neka podalje od mora, na plodnim zaravnima. Danas je veći broj ovih sela polunapušten ili u ruševinama (Marasi - Grabrova, Sveti Anton, Trebišća, neki zaseoci Kalca i Grabrove i druga). Tek se kasnije, sredinom 19. stoljeća, sve više kuća gradi uz prometnice ili bliže moru.

Zaseoci, smješteni na kosinama brda danas predstavljaju izuzetnu vizualnu atrakciju u svom prirodnom okružju, jer su zadržali oblik naselja s početka stoljeća, te bi takvi i trebali ostati. Većina seoskih naselja je zaseočno tipa (naselja se sastoje je od brojnih zaselaka), pa tako na primjer naselje Sveta Jelena ne postoji kao cjelovito naselje, već samo kao zbirno ime za zaselke Slamnjake, Škalamere, Šcoce i druge. Zbog teške prometne dostupnosti (stmine) bila je razvijena "pješačka" kultura, koja se očitovala u brojnim stazama i putevima, na čijim se križanjima i danas još nalaze kamene kapelice sa zanimljivom pučkom kamenom plastikom.

1.1.2. Prostorno – razvojne i resursne značajke

Područje općine Mošćenička Draga obuhvaća istočne padine južnog dijela grebena Učke, od zaselka Mala Učka na sjeveru do vrha Sisol na jugu, te zauzima dio istarske "liburnijske" obale od uvale Stupova na jugu do uvale Cesara na sjeveru. Područje općine položeno je u smjeru sjever-jug u kojem smjeru se proteže i spomenuti visinski greben južnih ogranaka Učke, sastavljen od više ili manje izrazitih vrhova: Peruna, Brguda, Kremenjaka, Šikovca i Sisola. Od tog izrazitog vršnog grebena padine se razmjerno strmo spuštaju, (s jednim pregibom na kojemu je smještena glavina naselja), do morske obale. U te padine na mnogim su mjestima bujice usjekle dublje ili pliće bujične udoline. Najveća i najmarkantnija reljefna tvorba je duboka bujična usjeklina Mošćenička draga, strmih strana, koja ujedno predstavlja najizrazitiju bujičnu dolinu istočnih padina Učke. Ostale bujične udoline nešto su manjih dimenzija, kao Cesara, Vodna draga, Tatinovo, Uboka, Jelenščica i dr. Sve one završavaju većim ili manjim morskim žalima na dnu slikovitih udolina. Najsjevernija točka općine Mošćenička Draga seže do u podnožje samog vršnog dijela Učke, gdje je smješten zaselak Mala Učka. Odavde se granica općine proteže padinama Arguna i dalje prema istoku koritom bujice Cesara do mora. Sjeverni dio ove granice podno Učkinog vrha Argun proteže se na visinama neznatno iznad 1.000 m nadmorske visine i ujedno predstavlja najviše dijelove Općine.

Krajnja južna točka kopnenog dijela općine je uvala Stupova, odakle se bujicom Supota granica uspinje do južnog vrha brda Sisol (853 m), nastavlja se izrazitim i uskim grebenom Sisola (najviši vrh 835 m) preko vrha Šikovac (780 m) na prijevoj Prodol, zatim nastavlja zapadnim padinama neposredno uz vrh Kremenjak (827 m) i vrh Brgud (907 m), zapadno zaobilazi napušteni zaselak Podmaj i preko vrha Maj (969 m) ponovo dolazi do najsjevernije točke u naselju Mala Učka. Osim netom nabrojanih glavnih i najviših vrhova grebena, neke od istaknutijih uzvisina na ovom području još su vrh Straževnik (691 m) i Perun (811 m), svaki sa svoje strane bujične udoline Mošćeničke drage, nadalje Slepica (525 m) i Gradac (748 m) iznad Mošćenica, Ozrinj (735 m) u vršnom grebenu iznad Sv. Jelene, Kobilina (564 m) iznad Golovika, Bukovica (618 m) iznad Martine i nešto niži Tepanj (285 m) u području brsečke Zagore.

Morska obala nije osobito razvedena ali je neobično slikovita jer se odlikuje brojnim visokim obalnim liticama i već spomenutim manjim uvalama s prirodnim šljunčanim žalima. Najveće takvo žalo je u Mošćeničkoj Dragi gdje je kameni materijal za oblutke stoljetnim radom nanijela bujica Mošćenička draga. Lijepo šljunkovito žalo je i plaža sv. Ivan, dok su manja žala Uboka u uvali Uboka, Veli i Mali pesak od Jelenščice u uvali Jelenščica, Veli i Mali pesak od Lučice u uvali Lučica, Klančac u uvali Klančac, Cesara, Stupova i Pešćić od Peći - pesak u uvali Brsečka riva te niz manjih žala koja su pristupačna samo s mora. Uz obalu su značajne i kraške špilje: npr. špilja Golubera, špilja Pod križ, a morska špilja Pod Golubera nosi i naziv "Plava špilja". Budući se radi o tipičnom kraškom području, brojnih kraških pojava, osobito špilja i polupećina, ima i drugdje, u zaleđu, a napose na padinama bujičnih udolina (Podosojna peć, Druška peć), od kojih su neke važni paleontološki i arheološki lokaliteti.

Površinske vode

Područje Mošćeničke Drage kojim dominira planinski masiv Učke pretežno izgrađuju vodopropusni karbonatni kompleks stijena, a u manjoj mjeri i vodonepropusni flišoliki kompleks. Uslijed tektonskih promjena, karbonatne stijene su razlomljene, te površinski i podzemno različito okršene, što je posljedica i kemijskog i fizičkog djelovanja vode. Krajobraz se odlikuje tipičnim krškim obilježjima s brojnim ponikvama i jamama bez površinskih vodotoka. Stoga se sve oborine brzo infiltriraju (poniru) u podzemlje. Dinamika voda s obzirom na nedostatak površinskih tokova se odvija u dubokom krškom podzemlju. Zbog izraženog reljefa čitavo područje obiluje dubokim i plićim jarugama u kojima se za vrijeme kiša javljaju kratkotrajni bujični vodotoci. Na području Općine Mošćenička Draga je 13 značajnijih bujičnih tokova: Cesara, Lučica, Mošćenička Draga, Sveti Ivan, Tatinovo, Uboka, Jelenščica, Potočić, Drapci, Golovski potok, Klančac, Sadrišće i Stupova.

Voda za piće

Sustavo kaptiranje izvora na Učki započelo je još 1903. godine. Najprije su zahvaćeni izvori Vela i Mala Učka, te Rečina. Kasnije su kaptirani izvori na južnim padinama - Lepa Bukva, Griža i Vela Ravan. Voda ovih izvora je prikupljena u središnju komoru - Sredić, odakle se garavitacijski, odnosno mrežom transportira u vodovodni sustav Mošćeničke Drage. Probojem cestovnog tunela kroz masiv Učke otkriven je podzemni špiljski sustav u kojem su 1982. godine, vode zahvaćene, kaptirane i uključene u vodoopskrbni sustav Opatije i njenih ii pratećih naselja. Navedeni izvori opskrbljuju vodom opatijsko područje. Osnovna masa vode dolazi iz kaptaza iz tunela Učke: 60 l/sec kada su visoki nivoi podzemnih voda. Kaptaza Mala i Vela Učka u takvim uvjetima daju 45 l/sec. Kaptirani izvori na južnoj padini Učke daju 10 l/sec. U ljetnim, sušnim razdobljima situacija je bitno drugačija. Potrebne dodatne količine vode opatijsko područje dobiva iz Ilirske Bistrice i Rijeke. Od navedenih izvora Učke namijenjenih vodoopskrbi, jedino se kaptaza Sredić sa izvorima Lepa Bukva, Griža i Vela Ravan nalazi na području općine Mošćenička Draga.

Klimatska obilježja

Prema Köppenovoj klasifikaciji tipova klime u Hrvatskoj, Općina Mošćenička Draga se nalazi u području klime oznake Cfs's"a. To je umjereno topla kišna klima, koju karakteriziraju suha vruća ljeta, ali su ostala godišnja doba dosta vlažna, naročito početak zime. Tijekom zime obično postoji jedno manje suho razdoblje, dok je drugi manji, padalinski maksimum u proljeću. To je prijelazni tip klime sa srednjom temperaturom najtoplijeg mjeseca iznad 22°C.

Godišnji prosjek temperature zraka za Rijeku iznosi 13,8° C. Najveća srednja temperatura zraka je u ljeto (22,1° C), a najniža zimi (6,2° C). Razlika srednje temperature najhladnijeg i najtoplijeg mjeseca veća je od 18°C. Relativno mala razlika u amplitudi (razlika minimuma i maksimuma) krivulje godišnjeg hoda srednje mjesečne temperature ukazuje na utjecaj mora, koje je veliki akumulator topline i smanjuje godišnje oscilacije temperature u obalnom području. Najveća apsolutna maksimalna temperatura zraka izmjerena je u ljeti (34,8° C), a apsolutna minimalna temperatura zraka izmjerena je zimi (-12,8° C). Srednji godišnji broj hladnih dana ($t_{\min} < 0^{\circ} \text{C}$) iznosi 19,2, dok srednji broj studenih dana ($t_{\max} < 0^{\circ} \text{C}$) iznosi 1,5. Srednji godišnji broj vrućih dana ($t_{\max} > 30^{\circ} \text{C}$) iznosi 18,9, dok srednji broj dana s toplim noćima ($t_{\min} > 20^{\circ} \text{C}$) iznosi 23,8.

Prosječna godišnja količina oborina iznosi 1.522,7 mm. Najveći dio oborina koncentriran je u jesenskom razdoblju (521,1 mm), a zatim u zimskom (392,4 mm) i proljetnom dijelu godine (316,1 mm). Srednji godišnji broj dana s kišom (količina oborina veća od 0,1 mm) iznosi 127,4. Ovakovih je dana najviše u proljeće (prosječno 34,2), a zatim u jesen (prosječno 32,7 dana). Srednji broj dana sa snijegom (količina oborine veća od 0,1 mm) je gotovo beznačajan i iznosi samo 4,2.

Smjerovi vjetra uzrokovani su rasporedom atmosferskog tlaka i reljefom. Najvažniji su vjetrovi sjeveroistočni - osobito zimi kao bura ili kao ljetni noćni burin, zatim jugoistočni - osobito kao jugo u proljeće i jesen te sjeverozapadni - osobito kao trajne etezije ljeti (maestral). Drugi su vjetrovi manje učestali i kratkotrajni, a njihov smjer i intenzitet ovisi o putanji i o stupnju depresije ciklonalnih poremećaja u odnosu na geografsku širinu. Na otvorenom moru vjetrovi uglavnom pušu u smjeru jadranske osi, a uz obalu su okomiti na obalnu liniju ili u smjeru međuotočnih kanala. Jugo, etezije i obalna cirkulacija slabije su izraženi na sjevernom Jadranu, dok je tamo bura upravo najjača. Srednji broj dana s jakim vjetrom iznosi godišnje 40,4, dok srednji broj dana s olujnim vjetrom iznosi 11,1. Jaki vjetar je onaj koji ima srednju brzinu od 38,9 km/h do 61,6 km/h (6 – 7 Beauforta). Olujni vjetar je onaj koji puše brzinom većom od 61,8 km/h ili 8 Beauforta i više.

Nema podataka o smjeru i visini valova za područje Općine Mošćenička Draga. Podaci mogu biti jedino orijentativni, kao pokazatelji stanja na području sjevernog Jadrana. U proljeće i ljeti prosječne mjesečne vrijednosti mirnog mora su u rasponu od 35-46%, posebno u lipnju i srpnju. Tijekom zime i jeseni učestalost mirnog mora je manja (u rasponu od 20-31%), a more je najčešće valovito u siječnju i studenom. Zimi i u jesen prosječne i maksimalne vrijednosti visine valova iznose 0,6-1,25 m, odnosno 1,5-3,5 m, dok su u proljeće i ljeti srednje visine valova manje, u rasponu od 0,4-0,9 m odnosno 1-2,5 m.

1.1.3. Stanovništvo i stanovanje

Stanovništvo je značajan čimbenik dugoročnog društveno - gospodarskog razvitka i korištenja prostora, ali i gospodarenja prostorom. U ovom poglavlju korišteni su pretežno podaci posljednjeg popisa stanovništva iz 2001. godine, ali i oni raniji.

1.1.3.1. Popisno kretanje stanovništva

Za razumijevanje suvremenih demografskih stanja i procesa potrebno je ukratko se osvrnuti na razvojne tokove u prošlosti. Stoga je u tablici br. 3 prikazano kretanje stanovništva s područja Općine Mošćenička Draga posljednjih sto godina odnosno od popisa stanovništva 1900. godine do 2001. godine. treba napomenuti da popis 2001. godine nije metodološki u potpunosti usporediv s prethodnim popisima.

1.1.3.2. Popis stanovništva 2001. godine

U 14 naselja na području Općine Mošćenička Draga je, prema popisu stanovništva 2001. godine, živjelo ukupno **1.641 stanovnika**. Najveće naselje je bilo Mošćenička Draga s **439 stanovnika**.

Kretanje stanovništva Općine Mošćenička Draga po naseljima 1900. - 2001. godine

Naselje	Godina popisa										
	1900.	1910.	1921.	1931.	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2001.
Brseč	257	264	504	432	191	201	205	189	143	121	131
Golovik	269	240	-	-	138	154	148	133	102	90	81
Grabrova ¹	153	139	-	-	112	95	77	47	17	10	6
Kalac	327	292	481	426	178	177	126	92	61	43	39
Kraj	145	119	732	666	108	98	107	123	105	119	103
Martina	150	146	489	490	135	115	96	84	58	54	44
Mala Učka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mošćenice	399	452	236	203	310	313	330	304	302	325	310
Mošćenička Draga	428	442	618	586	294	348	416	456	498	472	439
Obrš	157	159	-	-	141	127	97	60	31	24	19
Sučići	239	250	-	-	158	157	136	78	70	51	44
Sveta Jelena	172	190	-	-	143	146	120	94	109	102	94
Sveti Anton	157	140	-	-	91	90	59	44	29	9	11
Sveti Petar ²	69	85	-	-	113	102	102	122	151	202	223
Zagore	297	246	-	-	202	190	183	153	119	101	97
Općina Mošćenička Draga	3.219	3.164	3.060	2.803	2.314	2.313	2.202	1.979	1.795	1.723	1.641

¹ podaci se odnose na naselje Grabrova i Mala Učka (formirano 2006. godine)

² naselje Sveti Petar je 2010. godine pripojeno naselju Mošćenička Draga

1.1.3.3. Kretanje broja stanovnika

Prema do sada obavljenim popisima stanovništva, broj stanovnika na području današnje Općine Mošćenička Draga pokazuje tendenciju stalnog pada, sve od popisa iz 1900. godine (od 3.219 stanovnika 1900. godine na 1.641 stanovnika 2001. godine). U zadnjem međupopisnom razdoblju (1991. - 2001. godina), broj stanovnika se smanjio za 82 stanovnika. U istom je razdoblju povećan broj stanovnika u samo tri naselja: Brseč sa 121 na 131 stanovnika, Sveti Anton sa 9 na 11 stanovnika i Sveti Petar sa 202 na 223 stanovnika. U stogodišnjem je razdoblju samo u jednom kratkom razdoblju od 5 godina (od 1948. do 1953. godine) zabilježena stagnacija broja stanovnika. Najveći indeks pada broja stanovnika zabilježen je u razdoblju prije i za vrijeme II. svjetskog rata (1931. – 1948. godine). Zbog nastavljenе emigracije stanovništva iz ovog područja kao i zbog negativnih posljedica II. svjetskog rata u razdoblju nakon 1953. godine zabilježen je ponovno pad broja stanovnika. Jedan od razloga depopulaciji svakako je emigracija zbog procesa deagrarnizacije koja se nastavila s povećanim intenzitetom nakon drugog svjetskog rata. Do emigracije dolazi i zbog nedovoljne turističke valorizacije općinskog područja čime je stanovništvo bilo prisiljeno tražiti posao ponajprije u ostalim (turistički razvijenijim) dijelovima bivše Općine Opatija (Opatija, Rijeka i drugi). Uz turizam, stanovništvo se na drugim područjima zapošljavalo i u ostalim djelatnostima (industrija, građevinarstvo i druge).

1.1.4. Naselja

Područje Općine Mošćenička Draga naseljavano je još od prethistorije, o čemu svjedoče brojna nalazišta iz razdoblja paleolitika (područje Brseča i Mošćenica). Prema smještaju, naselja se svrstavaju u obalna i kontinentalna. Smještaj i tip naselja posljedica je različitih čimbenika, prvenstveno prirodnih uvjeta, a prvenstveno blizina mora ili zaklonjenost, odnosno strateški položaj.

U grupu obalnih naselja spadaju naselja Donji Kraj, Mošćenička Draga i Brseč. Naselje **Mošćenička Draga** ističe se u zadnje vrijeme kao općinsko administrativno središte, u kojem su koncentrirani javni sadržaji, ali i najveći broj turističkih kapaciteta na području općine, čime se naselje izdvaja i po gospodarskom značaju. Naselje **Mošćenice** osnovano je još u vrijeme dok je ovo područje naseljavalo ilirsko pleme Liburni, i to prvenstveno kao zaklon od napadača. Stratešku vrijednost Mošćenice su zadržale i kasnijim razdobljima, nakon što su se u ova područja doselili Slaveni. Jedini ulaz u grad branjen je četverouglastom kulom – kaštelom. Kako se pretpostavlja da se u grad moglo ući samo preko pokretnog drvenog mosta, neki iz toga izvlače i zaključak o postanku imena samog naselja. Uz gradska vrata se nalazi gradska loža – Stražnica i mala crkva sv. Bartula. Unutar gradskih zidina nalazi se crkva sv. Andrije, sa zvonikom iz srednjeg vijeka. Naselje **Kraj** nalazi se uz obalnu cestu Rijeka – Pula, i u njemu se nalazi jedna od najstarijih crkava mošćeničke župe – crkva Majke Božje. Naselje **Brseč** se nalazi na uzvisini ispod brda Sisola, iznad gotovo 130 m visokih hridi koje se gotovo okomito obrušavaju u zaljev. Na najvišoj točki naselja nalazi se crkva sv. Jurja sa pripadajućim četvrtastim zvonikom. Uz crkvu se nalazi trg kao glavno okupljalište, ispod kojeg se nalazi naselje, organski sraslo s prirodnom konfiguracijom. Najstariji, povijesni dio naselja je 1970. godine upisano u Registar spomenika kulture.

1.1.4.1. Struktura naselja

Specifičnost područja Općine Mošćenička Draga je u većem broju malih naselja i s jednim većim, općinskim središtem – Mošćeničkom Dragom. Tijekom 19. stoljeća bilježi se značajan napredak naselja, pa katastarski planovi prvog premjera zemljišta navode u Mošćeničkoj Dragi sva naselja. Jačanjem turističke orijentacije dolazi do daljnje transformacije i oživljavanja obalnog naselja - Mošćeničke Drage, dok se za naselja u unutrašnjosti tek trebaju stvoriti mogućnosti za njihovu revitalizaciju. Prema broju stalnih stanovnika 2001. godine, naselja na području Općine Mošćenička Draga mogu se svrstati u četiri grupe:

- naselja sa 0 - 50 stanovnika: 6 naselja (42,8%): Grabrova, Kalac, Mala Učka, Martina, Obrš, Sučići, Sv. Anton
- naselja od 51 - 100 stanovnika: 3 naselja (21,4%): Golovik, Sv. Jelena, Zagore
- naselja od 101 - 200 stanovnika: 2 naselja (14,2%): Brseč, Kraj
- naselja od 201 - 500 stanovnika: 3 naselja (21,4%): Mošćenice, Mošćenička Draga.

Naselja Mošćeničke Drage imaju niski nivo opremljenosti javnim sadržajima, što je vidljivo iz priloženih podataka:

- Brseč:
 - područna osnovna škola, ambulanta, knjižnica, športsko društvo - ŠD "Šip"
- Mošćenice:
 - područna osnovna škola, muzej i galerija
- Mošćenička Draga:
 - područna osnovna škola, ambulanta, ljekarna, vrtić, knjižnica, športsko društvo - ŠD "Draga", DVD, hoteli (3) i kamp (1)

Središnje naselje Općine Mošćenička Draga je Mošćenička Draga, koje je prema sustavu središnjih naselja PPPGŽ svrstano u lokalna središta (naselja V. ranga). Prema stupnju urbanizacije i socioekonomske preobrazbe te popisa stanovništva 8 naselja (Brseč, Grabrova, Kalac, Martina, Mošćenice, Sučići i Sveta Jelena) prema PPPGŽ ulazi u kategoriju jače urbaniziranih naselja, dok u slabije urbanizirana naselja spadaju 4 naselja (Kraj, Mošćenička Draga, Obrš i Zagore). Preostala naselja spadaju u izrazito ruralna naselja.

1.1.4.2. Sadržaji javnih funkcija

Državna uprava i područna (regionalna) samouprava

Raspored službi državne uprave definiran je teritorijalnim ustrojstvom i pratećim zakonima, koji državnu upravu na županijskoj razini (ispostave) zadržavaju u sjedištima bivših općina. Javne djelatnosti i službe se svrstavaju u više skupina središnjih uslužnih funkcija, prema njihovim glavnim svojstvima: uprava i lokalna samouprava, pravosuđe, predškolski i školski odgoj, kultura, zdravstvo, socijalna skrb, udruge građana, političke stranke i druge, vjerske zajednice i sportski klubovi.

Uprava i lokalna samouprava

Upravne funkcije čini ustrojstvo javnih službi državne razine, te lokalne uprave i područne samouprave na općinskoj i županijskoj razini, kao i djelatnosti ostalih javnih službi. Na području Općine Mošćenička Draga danas ne djeluju županijski uredi – ispostave, osim Lučke kapetanije Rijeka – Ispostava Mošćenička Draga. Mošćenička Draga nema pravosudnih institucija, javnog bilježnika ni odvjetnički ured.

Predškolsko i školsko obrazovanje

Predškolsko obrazovanje

Predškolski je odgoj trenutno organiziran u privatnom Dječjem vrtiću Mošćenička Draga, koji zadovoljava potrebe.

Osnovno obrazovanje

Osnovno školovanje na području općine organizirano je u tri područna odjela Osnovne škole "Viktor Car Emin" iz Lovrana (Mošćenička Draga, Mošćenice i Brseč).

Zdravstvena zaštita i socijalna skrb

Zdravstvena zaštita obuhvaća sustav državnih, skupnih i individualnih mjera za unapređenje, čuvanje i vraćanje zdravlja. Zdravstvena zaštita u Općini Mošćenička Draga organizirana je na primarnoj razini u okviru ambulanti opće medicine, liječničkih timova opće prakse i stomatoloških timova.

Kultura

Kulturne funkcije su relativno dobro razvijene, i to zbog povećane potražnje stanovnika ali i turizma. U naselju Mošćenička Draga i Brseč postoje knjižnice. Knjižnica u Mošćeničkoj Dragi djeluje kao izdvojeni dio ustanove Gradska knjižnica i čitaonica "Viktor Car Emin" čiji je osnivač Grad Opatija. u općini još djeluju:

U naselju Mošćenice nalazi se muzejska zbirka.

- rodna kuća književnika Viktora Cara Emina u Kraju
- rodna kuća književnika Eugena Kumičića u Brseču (uređena knjižnica, memorijalna soba, umjetnička galerija i višenamjenska dvorana)
- umjetnička galerija DE KARINA u Zagori
- Katedra čakavskog sabora za Općinu Mošćenička Draga u Mošćenicama
- udruga Jenio Sisolski u Brseču.

Socijalna skrb

Socijalnu skrb financira općinska samouprava u okviru posebnog programa.

Vjerske zajednice

Na području Općine Mošćenička Draga registrirane su vjerske zajednice, prvenstveno katolička crkva koja je organizirana hijerarhijski i kao institucija potpuno odvojena od države, te samostalno određuje razinu i način svog organiziranja. Na prostoru Općine Mošćenička Draga postoje dvije župne crkve: sv. Andrija u Mošćenicama i sv. Juraj u Brseču. Uz to se povremeni vjerski obredi održavaju u crkvama Krista Kralja u Kalcu, sv. Jeleni u Svetoj Jeleni, sv. Nikoli u Goloviku, Majke Božje u Kraju, sv. Petar i sv. Anton u Mošćeničkoj Dragi. Crkva sv. Bartola u Mošćenicama se koristi kao mrtvačnica, a crkva sv. Sebastijana nije u upotrebi.

Udruge građana i sportska društva

Udruge građana, političke stranke i druge organizacije nastaju kao odraz interesa svake pojedine lokalne zajednice, odnosno posebnih strukovnih organiziranja ili raznih humanitarnih nastojanja.

U Mošćeničkoj Dragi djeluje Turistička zajednica i Dobrovoljno vatrogasno društvo, a općina ima i ugovor sa Javnim vatrogasnim društvom Opatija, koje se po potrebi angažira za gašenje požara. Pod športskim djelatnostima podrazumijevamo: športske klubove, centre, športske manifestacije i priredbe, zatvorene i otvorene građevine namijenjene sportu i rekreaciji. Na području općine djeluje SD DRAGA iz Mošćeničke Drage, koje ima nogometnu i boćarsku ekipu, kao i jedan od najstarijih jedriličarskih klubova - JC ORION, te SDR ŠIP iz Brseća, koje okuplja sportske ribolovce.

Ocjena stanja javnih djelatnosti

Opremljenost objektima javnog standarda i njihova brojnost nisu na zadovoljavajućoj razini. To je posljedica činjenice da je područje Općine Mošćenička Draga relativno slabo naseljeno, da ima nepovoljnu populacijsku sliku, te da je stanovništvo tradicionalno orijentirano na Opatiju i Rijeku. Obilježja sadašnjeg stanja javnih djelatnosti su nedovoljni kapaciteti i njihova slaba opremljenost. To se u prvom redu odnosi na nedostatak sportskih objekata i skromnu ponudu sportskih sadržaja, kao i skromnu ponudu rekreacijskih sadržaja. Ne zadovoljava što većina administrativnih, obrazovnih i kulturnih ustanova nema sjedište u Mošćeničkoj Dragi. To izravno utječe na kvalitetu rada tih institucija, a time i na kvalitetu života stanovništva Općine Mošćenička Draga. Sva ostala naselja imaju isključivo stambenu, iznimno i ugostiteljsko – turističku ulogu.

1.1.5. Gospodarstvo

Općina Mošćenička Draga svoj gospodarski razvoj zasniva na postojećim kapacitetima turizma, trgovine, ribarstva i u manjoj mjeri poljoprivrede, pri čemu su sve djelatnosti zapravo u funkciji turizma. Turizam je najznačajnija gospodarska grana Općine Mošćenička Draga. Na području općine ima preko 2.500 ležajeva. Najveći dio prometa ostvaruje se tijekom tri ljetna mjeseca, kada se naročito povećava i promet trgovine, te pritisak osobnih vozila. Glavni nositelji turističkog razvoja su LIBURNIJA HOTELI u hoteljerskoj djelatnosti i privatna kućanstva, koja raspolažu velikim brojem smještajnih kapaciteta (čak oko 80%). LIBURNIA HOTELI su zbog brojnih razloga zapali u složenu financijsku situaciju, što je za posljedicu imalo prodaju nekih objekata, smanjenje broja zaposlenih, a najvažnija je činjenica da je uslijed ovih problema izostalo investiranje u rekonstrukciju i obnovu hotela, koji su većim dijelom zastarjeli i neobnovljeni, što naravno utječe na to da se uglavnom okreću turistima manje platežne moći. U tom su smislu u ovom sektoru potrebni hitni zahvati na podizanju razine usluge. Što se tiče sektora privatnih iznajmljivača, zbog usitnjenosti i neorganiziranosti može se reći da ovaj sektor gotovo da nije prisutan na emitivnom tržištu. Kvalitetni pomoci se mogu postići stvaranjem jedinstvene i dobro organizirane udruge privatnih iznajmljivača. Na području Općine također, naročito tijekom ljetnih mjeseci, djeluju brojni, uglavnom manji ugostiteljski objekti različitih kategorija.

Osnovno obilježje stanja gospodarstva Općine Mošćenička Draga je turistička monokultura, koja ima i pozitivne ali i negativne efekte. Pozitivno je da se u turizmu mogu zaposliti stalni ali i sezonski radnici, kao i to što turizam valorizira prirodne resurse, kulturnu baštinu, privatno poduzetništvo i ostale gospodarske grane. Negativni je efekt u sezonskom prihodu i zaposlenosti, odnosu između organiziranih hotelskog smještaja i malih iznajmljivača, nesigurnost turističkog prihoda zbog konjunkturalnih fluktuacija turističkog prometa, te veliki nesrazmjer između korištenja hotela kroz tri mjeseca i stagnacije svih djelatnosti izvan turističke sezone.

1.1.6. Infrastrukturni sustavi

1.1.6.1. Promet i veze

Prometni sustav čine međusobno povezane sve prometne grane u jedinstvenoj funkciji pružanja transportnih usluga, a čine ga podsustavi kopnenog, pomorskog i zračnog prometa.

KOPNENI PROMET

Cestovni promet

državne ceste

- **D 66** (Pula /D3/ - Labin – Opatija – Matulji /D8/) – dionica 003, koja je na području Općine Mošćenička Draga dužine 16,08 km.

Ulogu primarnog lokalnog pravca ima postojeća državna cesta D 66, ali zbog činjenice da prolazi kroz naselja ne može udovoljiti suvremenim prometnim zahtjevima. Iz tog razloga se planira izgradnja obilaznice Opatijske rivijere, za koju je izrađeno idejno rješenje i procjena utjecaja na okoliš.

županijske ceste

- **Ž 5082** (Mošćenička Draga -/D 66/ - Mošćenice), dužine 3,0 km.

lokalne ceste

- **L 58064** (Mošćenice /Ž 5082/ - Sv. Jelena – Brseč /D 66/), dužine 7,0 km.

nerazvrstane ceste

- na području Općine se nalazi ukupno 57 nerazvrstanih cesta duljine cca 31 km

Javni prijevoz putnika u cestovnom prometu organiziran je na županijskoj liniji Lovran - Mošćenička Draga, te lokalnoj liniji Mošćenička Draga - Mošćenice - Brseč. Većina cesta su vrlo uske (širine 3,0 do 4,0 m) te sa usponima i do 12% bez riješene odvodnje i vrlo slabe preglednosti. Prilazni putevi zaseocima, zgradama, morskoj obali, te šumski i poljski putovi su širine 3-4 m sa mjestimičnim proširenjima. Tehnički elementi su vrlo loši, održavanje je neredovito. Tehnički elementi, usponi, širine kolnika, raskrižja i odvodnja su različiti i ograničeni terenskim mogućnostima i već izgrađenim objektima i sadržajima. Sustav ulica i cesta nije pregledan, te su dijelovi naselja teže dostupni, a dio ulica ima slijepi završetak.

Sustav elektroničkih komunikacija

Na području Općine Mošćenička Draga u radu su dva udaljena pretplatnička stupnja (UPS-a) – Mošćenička Draga i Brseč. Ovi su UPS-ovi optičkim sustavom prijenosa povezani na digitalnu centralu tipa AXE Sušak u Rijeci. Izgrađena elektronička komunikacijska mreža kapacitetom i kvalitetom uglavnom zadovoljava postojeće potrebe korisnika.

Pošta

Na području Općine Mošćenička Draga ustrojeni su poštanski ured 51417 Mošćenička Draga i 51418 Brseč, s užim i širim dostavnim područjem.

POMORSKI PROMET

Luka Mošćenička Draga je mala luka otvorena za javni promet lokalnog značaja. Luka se sastoji iz operativne obale, zaštitnog gata - lukobrana i obale za privez brodica dužine 60 m, dubine mora uz obalni zid 4 m i kapaciteta priveza 2 – 3 broda, ovisno o veličini i načinu priveza. Operativna obala i obala platoa su masivnog tipa od kamena i betona i u dobrom stanju, a luka je opremljena napravama za privez, lučkim svjetlom, navozom i dizalicom za brodice kapaciteta 3 tone na više. Luka ima ima priključak na cestovnu prometnicu, vodovod, električnu i telefon. Od objekata u luci se nalaze dva manja zidana spremišta. Zaštitni gat - lukobran, dužine 30 m, ima funkciju zaštite akvatorija luke i služi za privez brodica domicilnog stanovništva. Operativna obala služi za privez brodica, tipa je masivnih obalnih zidova, sveukupne dužine oko 160 m, dubine prosječno 2 - 3 m i kapaciteta oko 60 brodica.

ZRAČNI PROMET

Za područje Općine Mošćenička Draga nema mogućnosti uvođenja zračnog prometa, već se zračni promet usmjeruje na korištenje zračne luke na Krku.

Za interventne potrebe (kao heliodrom) moguće je do daljnjega koristiti prostor nogometnog igrališta u središtu Mošćeničke Drage.

1.1.6.2. Vodnogospodarski sustav

Vodoopskrba

Opskrba vodom područja Općine Mošćenička Draga odvija se putem vodoopskrbnog sustava Mošćenička Draga i sustava Rijeka - Lovran - Opatija - Medveja - Mošćenička Draga, a koncesiju za opskrbu vodom ima tvrtka KOMUNALAC d.o.o. iz Opatije. Na vodoopskrbni sustav su priključena sva naselja u velikom postotku.

Odvodnja otpadnih voda

Na području Općine Mošćenička Draga samo u naseljima Mošćenička Draga i Mošćenice postoji djelomično izgrađen sustav mješoviti odvodnje otpadnih voda. Sanitarne (fekalne) otpadne vode iz naselja Mošćenička Draga se zbrinjavaju putem centralne taložnice kapaciteta 3.000 ES, koja se nalazi u sjevernom dijelu naselja, iz koje vodi podmorski ispušt Ø 300 mm, dužine 70 m i dubine (difuzorski izlaz) -34,3 m. Do ove se taložnice sve otpadne vode podižu crpnom stanicom koja se nalazi u centru naselja, uz korito bujice. S krajnjeg južnog dijela (Sveti Ivan) otpadne se vode također transportiraju crpnom stanicom, s tlačnim cjevovodom položenim u obalnu šetnicu, do glavne crpne stanice. Otpadne vode hotela Mediteran i Marine, te dependase Vila Slatina u Mošćeničkoj Dragi se preko separatora upuštaju u kanalizacijski sustav.

U naselju Mošćenice je izgrađen kanalizacijski sustav, gdje se otpadne vode kanalom Ø250 mm dovode od CS Sveti Ivan, a od CS Sveti Ivan tlačnim vodom Ø125 mm i gravitacijskim vodom Ø300 mm do SC Mošćenička Draga, odakle se preko taložnice ispuštaju u more preko podmorskog ispusta.

U ostalim naseljima općine zbrinjavanje otpadnih voda obavlja se pojedinačno za svaku građevinu, najčešće uporabom tzv. "crnih jama", odnosno taložnica koje su izvedene bez dna ili propusne, tako da se tekućina nekontrolirano gubi u propusnom podzemlju. Pri tome samo manji dio građevina ima propisno izvedene septičke taložnice s upojnim bunarom, koje se redovito održavaju i prazne. Oborinske vode se zahvaćaju i usmjeravaju površinskim kanalima odvođenjem u more ili okolni teren.

Uređenje vodotoka i zaštita od štetnog djelovanja voda

Na području Općine Mošćenička Draga nalazi se ukupno 13 bujičnih tokova: Mošćenička Draga, Cesara, Sveti Ivan, Lučica, Tatinovo, Uboka, Jelenčica, Potočić, Drapci, Golovski potok, Klančac, Sadišće i Stupova.

1.1.6.3. Energetski sustav

Elektroenergetika

Jednim dijelom svoje trase prolazi područjem Općine Mošćenička Draga 110 kV dalekovod LOVRAN - PLOMIN. Dalekovod zadržava funkciju koju ima i danas u sustavu prijenosne mreže Republike Hrvatske. Opskrba područja Mošćeničke Drage električnom energijom se vrši putem TS 110/35 kV LOVRAN, koja se nalazi na području Općine Lovran.

Distribucija električne energije prema potrošačima na području Općine Mošćenička Draga vrši se iz distributivnih trafostanica 20/0,4 kV, a napajanje je najvećim dijelom izvedeno podzemnim kV kabelima, a manje nadzemnim 20 kV vodovima.

Opskrba plinom

Studijom i idejnim projektom opskrbe plinom Primorsko-goranske županije utvrđena je energetska struktura i vrijednost energetskih potreba u gospodarstvu i kućanstvima, te procjena promjene energetske potrošnje u sektoru kućanstva i usluga za cijelu Županiju.

1.1.7. Zbrinjavanje otpada

Uklanjanje otpadnih voda, odvoz i zbrinjavanje komunalnog i krupnog otpada bitni su preduvjeti daljeg gospodarskog i društvenog razvoja područja Općine Mošćenička Draga. Te poslove obavlja trgovačko poduzeće "Komunalac" d.o.o. iz Opatije. Otpad s područja Općine odlaže se na području Općine Matulji, na lokaciji "Osojnica". Količine i sastav komunalnog otpada na području Općine Mošćenička Draga variraju prema dobi godine, pa najveće količine otpada nastaju u dva ljetna mjeseca (srpanj, kolovoz), dok su u ostalim mjesecima manje, a u zimskim minimalne. Otpad se odvozi iz svih naselja u različitim vremenskim intervalima, i to češće za vrijeme turističke sezone (lipanj - rujanj), a rjeđe u ostalim mjesecima. Odvoženje komunalnog otpada regulirano je posebnom općinskom odlukom.

1.1.8. Prirodna baština

Zakonom o proglašenju Parka prirode Učka (NN 45/99) prostorno razmjerno velik dio općine Mošćenička Draga (22,95 km²) nalazi se pod zaštitnom kategorijom parka prirode. Prema Zakonu o zaštiti prirode (NN 70/05, 139/08 i 57/11) park prirode je prostrano prirodno ili dijelom kutivirano područje s naglašenim estetskim, ekološkim, odgojno-obrazovnim, kulturno-povijesnim i turističko rekreacijskim vrijednostima. U parku prirode dopuštene su djelatnosti i radnje kojima se ne ugrožavaju njegove bitne značajke i uloge.

1.1.9. Kulturna baština

Prema podacima Državne uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Rijeci, područje Općine Mošćenička Draga bogato je kulturno – povijesnim nasljeđem koje je dijelom registrirano i zaštićeno kao nepokretni spomenici kulture, a dijelom je evidentirano. Konzervatorski odjel u Rijeci napravio je Konzervatorsku studiju za područje Općine Mošćenička Draga 2000. godine. Pregled postojećeg stanja registrirane i evidentirane kulturno-povijesne baštine na području Općine Mošćenička Draga:

Kulturno – povijesna (urbanistička) cjelina naselja Mošćenička Draga

Rješenje o Registraciji spomenika kulture, broj registracije 196, klasa: UP-I-612-08/11-06/0451, urbroj: 532-04-01-01/6-11-1 od 22.09.2011. godine

Povijesna urbana cjelina Mošćenice

Rješenje o utvrđivanju kulturnog dobra povijesne urbane cjeline naselja Mošćenice, broj upisa u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske - Lista zaštićenih kulturnih dobara Z - 2694.

Urbanistička cjelina naselja Brseč

Rješenje o utvrđivanju kulturnog dobra urbanističke cjeline naselja Brseč, broj upisa u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske - Lista zaštićenih kulturnih dobara Z - 2692.

Ruralna cjelina Mala Učka

Rješenje o zaštiti (zona Brumnjaci i Brubnjaci) broj 542/1-76.

Etnološka zona Zagore, Brseč

Rješenje o Registraciji spomenika kulture, broj registracije 385, broj rješenja 611/1, datum registracije 18.12.1975. godine

Toš u Mošćenicama

Rješenje o utvrđivanju kulturnog dobra toš (mlin za masline) u Mošćenicama, broj upisa u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske - Lista zaštićenih kulturnih dobara Z - 154.

Toš u Brseču

Rješenje o utvrđivanju kulturnog dobra toš (mlin za masline) u Brseču, broj upisa u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske - Lista zaštićenih kulturnih dobara Z - 794.

Rodna kuća Eugena Kumičića u Brseču

Broj registracije 443

Mjesto desanta jedinica IV JA 1945. u Brseču

Rješenje o Registraciji spomenika kulture, broj registracije 388, broj rješenja 174 od 08.07.1976. godine.

Arheološke zone

Rješenje o utvrđivanju kulturnog dobra arheološke zone kanjona Drage i Peruna, broj upisa u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske - Lista zaštićenih kulturnih dobara Z - 2733, od 23.03.2006.

Rješenje o utvrđivanju kulturnog dobra arheološke zone kanjona Molinarska Draga - Podmaj, broj upisa u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske - Lista zaštićenih kulturnih dobara od 23.03.2006.

1.2. Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova

STRATEGIJA PROSTORNOG UREĐENJA REPUBLIKE HRVATSKE

(Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja, Zagreb, 1997.godine)

“Strategija određuje dugoročne ciljeve prostornog razvoja i planiranja u skladu s ukupnim gospodarskim, društvenim i kulturnim razvojem, te sadrži osnove za usklađivanje i usmjeravanje prostornog razvoja, organizaciju prostora Države, razvojne prioritetne djelatnosti te planske cjeline zajedničkih prostornih i razvojnih obilježja za koje će se donositi prostorni planovi područja posebnih obilježja”.

PROGRAM PROSTORNOG UREĐENJA REPUBLIKE HRVATSKE

(Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja, Zagreb, 1999.godine)

Programom prostornog uređenja Države utvrđuju se mjere i aktivnosti za provođenje Strategije prostornog uređenja Države. Program sadrži osnovne ciljeve razvoja u prostoru, kriterije i smjernice za uređenje prostornih i drugih cjelina, prijedlog prioriteta za ostvarivanje ciljeva prostornog uređenja, te na temelju prirodnih, gospodarskih, društvenih i kulturnih polazišta određuje osnovu za organizaciju, zaštitu, korištenje i namjenu prostora, zaštitu i unapređenje okoliša, sustav središnjih naselja i sustav razvojne državne infrastrukture”. Obalno područje hrvatskog Jadrana jedna je od većih prostorno – razvojnih cjelina Republike Hrvatske, koje se sastoji od užeg obalnog pojasa, akvatorija, zaobalja i otoka.

Uređenje prostora obalnog područja treba temeljiti na slijedećim osnovnim smjernicama:

- izgradnju i uređenje prostora planirati i provoditi tako da se očuvaju prirodne, kulturne i tradicijske vrijednosti obalnog i zaobalnog krajobraza te provode mjere za sanaciju i revitalizaciju ugroženih i vrijednih područja prirodne i graditeljske baštine,
- ako je nužno povećati tj. proširiti građevinska područja gradova i naselja smještenih u obalnom području, uz morsku obalu ili ušća vodotoka, to treba činiti u pravilu na prostorima udaljenijim od obala, iznimno uz obalu i to tako da se izbjegne stvaranje neprekinute dužobalne zone građenja,
- treba osigurati dostupnost obali i javni interes za korištenje tog prostora, kao i mogućnost prioritarnog korištenja za rekreaciju i pomorske djelatnosti, te osobito uvesti odgovarajuće režime očuvanja i korištenja prirodnih plaža,
- određuje jedinstvene cjeline uređenja i zaštite obalnog pojasa te granice pomorskog dobra na kopnu mora se temeljiti na funkcionalnim kriterijima i prirodnim uvjetima na način da se osigura cjelovitost planskog obuhvata i režima korištenja prostora morfoloških jedinica.

Kao područja osobitih vrijednosti prirode izdvojeni su nacionalni parkovi i parkovi prirode, a od ostalih vrijednih prostora osobito je važno očuvati prirodne značajke kontaktnih područja uz zaštićene cjeline i vrijednosti nezaštićenih dijelova prostora kao što su prirodne obale mora, prirodne šume, kultivirani krajobraz, budući da pripadaju ukupnoj prirodnoj i stvorenoj baštini te gospodarskim sustavima poljoprivrede, vodnog gospodarstva i šumarstva s posebnim uvjetima i zahtjevima pažljivog gospodarenja.

Posebno treba sustavno istraživati i provoditi mjere zaštite područja hrvatskoga krša u cjelini radi njegove ukupne osjetljivosti a posebno zbog opasnosti od onečišćenja podzemnih voda. Na područjima s ograničenjima u razvoju (otočno, rijetko naseljena područja) treba provesti hitne mjere zaustavljanja iseljavanja stanovništva i degradacije resursa te osiguranje nužne infrastrukture, a u prvim fazama kompleksnih programa za ta područja treba odrediti prioritete za poboljšanje stanja i istražiti mogućnosti koje pružaju prostorni uvjeti u važećim planovima.

PROSTORNI PLAN PRIMORSKO – GORANSKE ŽUPANIJE

(Županijski zavod za održivi razvoj i prostorno planiranje, 2000. godine, SN 14/00, 12/05, 50/06 i 03/11)

Prostorni plan Primorsko-goranske županije temeljni je i obvezatni dokument koji treba odrediti osnovne segmente strategije razvoja općina i gradova, a izrađuje se sa ciljem da se putem njegove planske projekcije i ustanovljenih odredbi za provedbu omogući:

- racionalno korištenje prirodnih resursa,
- zaštita prostora,
- usmjeravanje gospodarskog razvoja (industrija, promet, turizam, poljoprivreda, usluge itd.),
- usmjeravanje društvenog razvoja: rast i struktura populacije te razvoj javnih djelatnosti (sustav naselja) itd.

Općina Mošćenička Draga je jedna od 21 općine 14 gradova u sastavu Primorsko-goranske županije, koja obuhvaća ukupno 582 naselja. Prostornim planom Primorsko-goranske županije navedeni su slijedeći ciljevi razvoja u prostoru:

1. Podizanje opće razine razvijenosti Županije i povećanje standarda ljudi, zaposlenosti i kvalitete življenja. Društveni proizvod po stanovniku u 2015. godini podići na razinu od 16.000 USD. Udio zaposlenosti u stanovništvu povećati na 39%.
2. Poticanje progresivnog demografskog razvitka, naročito sprečavajući depopulaciju i izumiranje emigracijskih i niskonatalitetnih područja. Prosječna stopa rasta stanovništva do 2015. godine treba iznositi 0,5% prosječno godišnje.
3. Uspostavljanje gospodarske i demografske ravnoteže rasta i razvitka u Županiji.
4. Prostori prometnih koridora na primarnim pravcima Županije su od osobite važnosti za nacionalni razvitak gospodarstva Republike Hrvatske.
5. Izgrađivanje i ustrojavanje sustava upravljanja prostorom i prirodnim resursima.
6. Razvitak i uređenje prostora postaviti na načelima održivog razvitka.
7. Zaštitu okoliša temeljiti na načelima prihvatnog kapaciteta okoliša, integralnog pristupa zaštite i razvitka, te sprečavanje onečišćenja okoliša.
8. Prostorna, gospodarska i infrastrukturna rješenja, te zaštitu dobara uskladiti s razvitkom i očuvanjem kakvoće susjednih područja.

Područje Općine Mošćenička Draga funkcionalno pripada prostornoj cjelini 04 - Priobalje. Posebne postavke razvoja koje osobito treba poticati za područje priobalja su:

- treba ublažiti pritisak na usku obalnu crtu, usmjeravajući migracijske tokove prema bižem zaleđu
- obalne prostore treba planirati isključivo za litoralne sadržaje
- razviti lučki sustav i osigurati prostorne uvjete za razvoj
- razviti prometni sustav
- onečišćenju zraka zbog prometa treba posvetiti posebnu pažnju i pojačati infrastrukturu koja će omogućiti iznalaženje pravovremenih i djelotvornih zaštitnih mjera
- izgradnja kanalizacijskog sustava je osnovni sanitarno-zdravstveni standard i najučinkovitiji izravni način zaštite mora te je rješavanje ovog problema primarni zadatak.

PROSTORNI PLAN PARKA PRIRODE UČKA (NN 24/06)

Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja i stručni izrađivač Županijski zavod za održivi razvoj i prostorno planiranje Primorsko - goranske županije izradili su Prostorni plan parka prirode Učka. Odluku o donošenju dorio je Sabor Republike Hrvatske (NN 24/06).

Park prirode Učka zauzima površinu od 159,38 km², a obuhvaća područja sedam gradova i općina, među ostalim i dio područja Općine Mošćenička Draga (ukupno cca 22,95 km² ili 14% površine Parka).

Naselja u Parku prirode Učka

Dijelovi naselja	površina (km ²)		stanovnici 2001.	
	naselja	od toga u Parku	dijela naselja	od toga u Parku
Sveti Anton	3,00	1,58	11	-
Sučići ¹	3,86	3,63	44	10
Grabrova ²	9,15	8,45	7	4
Kalac ³	6,18	4,92	39	20
Sveta Jelena	4,23	2,10	91	-
Golovik	2,99	0,15	82	-
Martina	1,71	0,54	46	-
Brseč	4,99	1,02	131	-
Zagore	3,69	0,56	100	-
Ukupno	39,83	22,95	551	34

¹ dijelovi naselja Sučići: Matusani, Butorići, Jurići, Trebišća, Detani-Potoki

² dijelovi naselja Grabrova: Gradac, Arbanasi, Petehi, Marasi, Lučetići, Donje selo

³ dijelovi naselja Kalac: Rošići (Kalac, Rubinići), Andrići, (Kalac, Gašparići), Kalac (Mihani), Spetrići, Digići

Park prirode je pogodan oblik zaštite velikih površina, kao što je Učka, jer omogućava optimalan sklad zaštite prirode i njenog istodobnog korištenja, odnosno obavljanja dopuštenih radnji i djelatnosti, čime se može utjecati na stvaranje boljih uvjeta života i rada stanovništva toga područja. Donošenjem Zakona o proglašenju Parka prirode Učka stvorene su pravne pretpostavke i obveza donošenja prostornog plana Parka prirode kojim će se pobliže urediti zaštita, unapređenje i korištenje tog zaštićenog dijela prirode. Prostornim planom posebnih obilježja Parka prirode Učka potrebno je omogućiti cjelovito sagledavanje problema toga područja i iznalaženje optimalnih rješenja za gospodarenje šumama, turistički napredak cijele regije, zaštitu i korištenje voda i tla, eventualno korištenje mineralnih sirovina, lovstvo, revitalizaciju i uređenje naselja te učinkovitu zaštitu žive i nežive prirode.

1.3. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje

1.3.1. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske pokazatelje

Demografski podaci pokazuju da se u proteklom desetljeću (1991.-2001.) nastavilo kontinuirano smanjenje broja stanovnika na području Općine Mošćenička Draga. Područje Općine Mošćenička Draga ima mali udio mladih i aktivnih stanovnika i veliki udio starijih osoba od prosjeka Primorsko - goranske županije, pa je to svakako dodatno razvojno ograničenje. U 2001. bilo je zaposleno 599 osoba od čega najviše u turizmu (172), trgovini (64), a zatim u ribarstvu (56) i drugim djelatnostima. Zanimljivo je da je u poljoprivredi i šumarstvu bilo zaposleno samo 8 osoba. Broj nezaposlenih je u vrijeme popisa stanovništva 2001. godine iznosio 123 osobe, iako se taj broj u vrijeme ljetnih mjeseci i turističke sezone smanjuje.

1.3.2. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na gospodarske i prostorne pokazatelje

Turizam kao glavna gospodarska grana zapošljava ne samo stalne već i sezonske radnike, valorizira prirodne resurse i kulturnu baštinu, ali je s druge strane sezonska djelatnost u velikoj mjeri izložena utjecajima globalnog turističkog tržišta. Veliki je nesrazmjer između trajanja sezone od 3 mjeseca i stagnacije svih ostalih djelatnosti u ostalom razdoblju godine, naročito trgovina i usluga. Ove se negativne posljedice dugoročno mogu ublažiti proširenjem i bržim razvojem ostalih djelatnosti koje su komplementarne turizmu, odnosno razvojem neke druge djelatnosti koja će se razvijati neovisno o turizmu i na neki način biti druga strateška djelatnost. Njenim razvojem bi se poboljšala gospodarska struktura općine, a u sinergijskom djelovanju i povećati turistički promet.

Za ubrzani gospodarski razvoj nužno je stvaranje uvjeta za razvoj poduzetništva i to: pravnog okvira, financijske i porezne politike, izrada i ponuda kvalitetnih programa izrađenih prema kriterijima međunarodnih financijskih institucija, obrazovanje poduzetnika, raznovrsne poticajne mjere države i lokalne samouprave i drugo. Management i poduzetništvo zasnivaju se na načelima poslovne učinkovitosti, stvaranju novih ideja i programa, te provedbi marketinške poslovne filozofije kojom se osmišljavaju najučinkovitiji putovi zadovoljavanja potreba potrošača.

Mogućnosti razvoja odnose se na:

- racionalno korištenje obalnog prostora, uz izgradnju kvalitetnih objekata na još slobodnim prostorima, kako bi se podigla prosječna vrijednost turističkog proizvoda, a u pojedinim slučajevima i zamjena manje vrijednih sadržaja kvalitetnijim i profitabilnijim
- poboljšanje kvalitete destinacijskog turističkog proizvoda, što zahtijeva koordiniranu djelatnost svih sudionika turističke ponude, vrijeme, organizaciju i znatna materijalna sredstva
- produženje turističke sezone izradom programa boravka osoba starije dobi, snižavanjem pansionerskih cijena, boljom organizacijom lovnog, ribolovnog, sportskog, nautičkog i kongresnog turizma, proširenjem obiteljskih hotela i pansiona i drugim, čime bi se povećali prihodi od turizma, produžilo zaposlenje sezonskih radnika i povećala profitabilnost
- ekološki održiv razvoj turizma je imperativ modernog razvoja, te se svi nositelji turističke ponude trebaju brinuti o čistom okolišu, a nadležni organi trebaju provoditi mjere zaštite i kontrole
- u razvoju turizma treba koristiti i bogate prirodne potencijale prostora, šuma, divljači, krajobrazne i biološke raznovrsnosti, kao i bogato kulturno nasljeđe kopnenog zaleđa.
- s obzirom na monofunkcionalnost gospodarstva (prevladavajući turizam), ograničene demografske resurse i princip održivog razvitka, u narednom razdoblju se gospodarski napredak može procjenjivati isključivo kroz porast BDP-a, a ne kao do sada samo kroz povećanje broja ležaja ili broja noćenja
- mogućnost utjecaja Općine Mošćenička Draga da kroz ovaj Plan utječe na razvoj planiranih gospodarskih djelatnosti, da odredi njihove planirane razine razvoja, praktično su zanemarive, s obzirom da općina ne raspolaže instrumentima preko kojih na to može utjecati.

Izgradnja na trenutno neizgrađenom obalnom prostoru trebala bi biti strogo kontrolirana, a širenje građevinskih područja naselja treba također ograničavati, odnosno vezati s demografskom situacijom. Ograničenja u razvitku vezana su prvenstveno za potrebu očuvanja i zaštite prirodnih resursa, tj. zaštitu mora, tla (Mošćenička draga), vrijednih dijelova prirodne baštine, šuma i pašnjačkih površina, kulturno - povijesne baštine i krajobraza.

Djelatnosti koje posredno ili neposredno koriste more u sukobu su s zaštitom i očuvanjem jednog od najvažnijih prirodnih resursa područja Općine Mošćenička Draga. Turizam je glavna ekonomska djelatnost koja ima značajan utjecaj na okoliš, kako na more tako i na ostala specifična prirodna bogatstva područja Općine Mošćenička Draga. Naime, utjecaj turizma i turističkog razvoja na okoliš ima široki raspon: uključuje promjene u izgledu obalnog predjela, organsko onečišćenje vode i mora, prekomjernu proizvodnju otpada, kao i pretjeranu buku. Ribolovni potencijal Jadrana, uslijed naglog razvoja ribarstva i primjene novih, djelotvornijih tehnologija, postupno se smanjuje, što upućuje na potrebu racionalnijeg gospodarenja ovim resursom.

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA

2.1. Ciljevi prostornog uređenja županijskog značaja

Građevine i zahvati u prostoru od važnosti za Republiku Hrvatsku, koji su određeni Strategijom prostornog uređenja Republike Hrvatske, a odnose se na područje Općine Mošćenička Draga su:

1. Poštanske građevine i građevine elektroničkih komunikacija s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:
 - a) Građevine elektroničkih komunikacija
- magistralni TK kabel Rijeka – Labin.

Uvjeti za uređenje prostora za građenje građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku koje se grade i rekonstruiraju unutar građevinskog područja Općine Mošćenička Draga uređuju se neposredno prema odredbama ovog Plana temeljem stručne podloge, a smještavaju se u prostor na način da udovoljavaju:

- uvjetima zaštite kulturnih dobara,
- uvjetima zaštite prirodnih vrijednosti,
- uvjetima zaštite i očuvanja okoliša (buka, zrak, tlo, vode i dr.),
- zahtjevima zaštite izgrađenih struktura naselja i infrastrukturnih sustava.

Građevine i zahvati u prostoru od važnosti za Primorsko - goransku županiju, koji su određeni Prostornim planom županije, a odnose se na područje Općine Mošćenička Draga su:

1. Cestovne građevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:
 - a) Ostale državne ceste
- državna cesta Pula – Mošćenička Draga (postojeća donica) - Opatija - čvor Matulji (planirana dionica)
 - b) Osnovne županijske ceste
- Mošćenička Draga – Medveja - Lovran - Opatija - Rijeka - Kostrena - Bakar - Kraljevica - čvor Šmrika
2. Poštanske građevine i građevine elektroničkih komunikacija s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:
 - a) Građevine elektroničkih komunikacija
- magistralni TK kabel II. razine Rijeka - Labin
- radijski koridor Učka - Krk (Zidine)
 - b) Poštanske građevine
- poštanski ured Mošćenička Draga (51417) i Brseč (51418)
3. Građevine za vodoopskrbu podsustava Rijeka
4. Elektroenergetske građevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:
 - a) Distribucijski dalekovod 110 kV Matulji - Lovran - TE Plomin
5. Građevine plinoopskrbe s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:
 - a) županijska plinska mreža.

Uvjeti za izgradnju građevina od važnosti za Primorsko-goransku županiju utvrđuju se temeljem Odredbi Prostornog plana PGŽ i ovog Plana, a po potrebi stručnom podlogom, pri čemu se smještavaju u prostor na način da udovoljavaju:

- uvjetima zaštite kulturnih dobara,
- uvjetima zaštite prirodnih vrijednosti
- uvjetima zaštite i očuvanja okoliša (buka, zrak, tlo, vode i dr.)
- zahtjevima zaštite izgrađenih struktura naselja i infrastrukturnih sustava.

2.1.1. Razvoj naselja, posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava

Pravci razvoja, sustav naselja i razvojnog središta određuju ciljeve prostornog razvoja naselja. U sustavu naselja Primorsko - goranske županije, u središnjem naselju Mošćenička Draga osigurati će se stupanj održivog razvoja, koji omogućava prihvaćanje i obavljanje funkcije općinskog centra, uz obnavljanje ili uređivanje naselja s funkcijama usluga, kulture, kvartarnih djelatnosti i stanovanja.

2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvora

Prostorni plan uređenja Općine Mošćenička Draga je koncipiran kao projekt očuvanja, ali i revitalizacije i razvitka područja, i to kroz primjereno prometno povezivanje i infrastrukturno opremanje, turističko vrednovanje, kontrolirano i smišljeno uređenje naselja, pravilno gospodarenje šumama i morem, a sve s ciljem demografske obnove. Zaštita prostora i okoliša mora se prožimati s razvojnim određenjima, kako bi prostor Općine Mošćenička Draga i nadalje zadržao osobine visokog stupnja očuvanosti prirodnog i kultiviranog krajobraza.

Najkvalitetnije područje je svakako obalno područje, koje još uvijek nije preizgrađeno, kao što je to često na ostalim dijelovima obale. Stoga i u budućnosti treba inzistirati na eventualnom širenju građevinskih područja prema unutrašnjosti, a samo sa najkvalitetnijim sadržajima mogu locirati uz more i to prema strogim kriterijima. S obzirom da područje Općine Mošćenička Draga karakterizira visoki stupanj ekološke osjetljivosti, svi budući zahvati u prostoru trebaju biti izvedeni na način da se u najmanjoj mogućoj mjeri utječe na ekosustav, te da se štite iznimne vrijednosti krajobraza.

2.1.3. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša

Prostor i okoliš dva su nerazdruživa dobra od općeg interesa - najvrednije su, ali i najosjetljivije prirodne datosti koje je potrebno racionalno koristiti, uz stalno i nadzirano održavanje i čuvanje. Zaštita prostora i okoliša podrazumijeva racionalno iskorištavanje resursa i poticanje onih razvojnih djelatnosti za koje određeni prostor, po prirodnom bogatstvu, naslijeđu i ljudskom potencijalu, daje najpovoljnije uvjete. Iako prostor sam po sebi sadrži značajke održivosti, jednom učinjene štete u prostoru u velikom broju slučajeva postaju teško obnovljive, ili nepovratne. Glavni ciljevi zaštite okoliša su:

- učinkovito očuvanje prostora i postizanje ujednačene razine kvalitete života
- razvijanje svijesti o potrebi racionalnog gospodarenja prostorom
- uključivanje troškova zaštite okoliša u troškove proizvodnje.

U zaštiti okoliša prije svega treba provoditi zakonske odredbe o zaštiti okoliša, izraditi dugoročni program zaštite okoliša i donijeti lokalne propise te pratiti i kontrolirati kvalitetu okoliša (vode, more, zrak i drugo). Posebno treba štiti obalni krajobraz, koji je najviše napadnut novom izgradnjom s neprimjerenim oblicima i materijalima, nepoznatim ovim prostorima. Preostali obalni prostor treba koristiti za plaže, rekreaciju i hotele viših kategorija. Važan segment zaštite je i održavanje, sanacija i revitalizacija kulturno - povijesne baštine, unošenje novih sadržaja u stare ambijente, a sve to je potrebno uključiti i u turističku ponudu, kao sastavni dio turističkog identiteta. Područje Općine Mošćenička Draga izdvaja se u Primorsko - goranskoj županiji iznimnim stupnjom očuvanosti prirodnog krajobraza. Upravo očuvan prostor i okoliš, kao najsnažniji strateški te kulturno povijesni resursi daju Mošćenička Dragau prednost u odnosu na druge prostore.

2.2. Ciljevi prostornog razvoja općinskog značaja

Osnovni cilj prostornog razvitka definiran je kao dostizanje visoke kvalitete življenja kroz poticanje razvoja gospodarstva, uz nužnost očuvanja prirodnih vrijednosti i kulturnog identiteta područja. Polazeći od dostignutog stupnja razvoja, postojeće gospodarske strukture, demografske prognoze i prirodnih uvjeta, temeljna obilježja prostornog razvitka Općine Mošćenička Draga usmjerena su na:

- razvoj turizma s ugostiteljstvom, kulturnim i komunalnim djelatnostima
- razvoj gospodarskih grana koje se temelje na prirodnim resursima - ribarstvo
- razvoj poslovnih, trgovačkih i uslužnih djelatnosti
- podizanje razine komunalne opremljenosti prostora
- razvoj javne infrastrukture.

S razvojem turizma zaoštavaju se prometni problemi u naseljima i između njih, naročito tijekom ljetnih mjeseci. U tom smislu će kvaliteti prometnog sustava bitno doprinjeti planirana nova obilaznica opatijske rivijere, kojom će sav tranzitni promet na relaciji Pula – Rijeka (D 66) biti izmješten na novu trasu brze ceste, koja se planira izgraditi zapadnije od današnje ceste. Na taj će se način postojeća državna cesta D 66 osloboditi za potrebe lokalnog i turističkog prometa.

Danas se domicilnom stanovništvu u turističkoj sezoni dnevno pridruži još cca 2.500 gostiju (tako se može reći da na području općine dnevno tijekom sezone boravi cca 4.200 osoba), čime se troše znatno veće količine vode i energije, povećava količina komunalnog otpada, otežava čišćenje i održavanje javnih površina te traži znatno veći broj parkirališnih mjesta.

Planerska i razvojna gledišta koja vide poljoprivrednu proizvodnju kao jedan od značajnih gospodarskih sektora u prostoru Općine Mošćenička Draga nisu realna, prvenstveno zbog malog broja stanovnika i njegove starosne strukture koja se bavi ovom djelatnošću.

Ribarstvo je za Mošćeničku Dragu značajna gospodarska grana koja, nakon turizma, zapošljava značajan broj domicilnog stanovništva. Njegov daljni razvoj treba biti potican i stimuliran mjerama na nivou države.

Poticaјnim mjerama potrebno je omogućiti daljnji razvitak poslovnih, uslužnih i trgovačkih djelatnosti te je uz zadržavanje postojećih djelatnosti, potrebno stimulirati otvaranje novih poslovnih, trgovačkih i uslužnih sadržaja.

Vezano na razvoj komunalne infrastrukture, razvoj cestovnog prometa (realizacija novih te rekonstrukcije tj. poboljšanja prometno-tehničkih elemenata postojećih trasa), pošte i elektroničkih komunikacija, dogradnja i proširenje vodoopskrbnog sustava i dovršenje gradnje kanalizacijskog sustava, te razvoj elektroopskrbe na području Općine Mošćenička Draga, preduvjet su razvoja i revitalizacije. Navedene elemente infrastrukture treba graditi na način da se u najmanjoj mogućoj mjeri utječe na ekosustav te da se štite iznimne vrijednosti krajobraza. Nerazvijena javna infrastruktura jedan je od ograničavajućih čimbenika razvitka, a izgradnja kvalitetnije mreže ustanova javne infrastrukture jedan je od osnovnih preduvjeta revitalizacije područja s demografski nepovoljnim kretanjima.

Zaštita prostora i okoliša mora se prožimati s razvojnim određenjima, kako bi prostor Općine Mošćenička Draga i nadalje zadržao osobine visokog stupnja očuvanosti prirodnog i kultiviranog krajobraza. Zaštita mora od zagađenja i onečišćenja prvenstveno se sastoji u ispravnom prostornom planiranju i određivanju namjene na obalnom području, te u rješenju odvodnje, pročišćavanja i dispoziciji otpadnih voda.

2.2.1. Demografski razvoj

Područje Općine Mošćenička Draga prepoznato je kao depopulacijsko područje, s izraženim denatalitetom i negativnim mehaničkim kretanjem koji su bitno ispod županijskog prosjeka. Na nepovoljnu ocjenu najviše utječu manja naselja, udaljena od mora, dok veća naselja – Mošćenice, Mošćenička Draga i Brseč pokazuju veću vitalnost populacije. Prema projekciji broja stanovnika, koja se temelji na Prostornom planu Primorsko – goranske županije, planirano je da bi na ovom području 2015. godine moglo živjeti cca **1.600 stanovnika**, dok će naselje Mošćenička Draga (općinski centar) imati **700 stanovnika**.

Za gospodarsku revitalizaciju područja potrebni su radni kontigenti stanovništva na ukupnoj razini, ali i za inovacije potrebni kadrovi, odnosno nositelji procesa koje se samo dodatnim stimulansima može vratiti u mjesta rođenja ili u neka druga područja. Model demografske obnove ne može se stoga ograničiti samo na klasično stimuliranje reprodukcije stanovništva, koje ne daje sigurnost da se mlađe generacije, iako brojnije, neće iseljavati u atraktivnija područja.

Na području Općine Mošćenička Draga bilo je 2001. godine zaposleno 599 osoba (36,5% stanovništva), od čega najveći broj u ugostiteljstvu (172 osobe), zatim trgovini (64 osobe), ribarstvu (56 osoba), prerađivačka industrija (41 osoba), poslovanje nekretninama i slično (40 osoba), građevinarstvo (39 osoba), prijevoz (34 osobe), a zatim slijede ostale djelatnosti s manje od 30 zaposlenih u svakoj. U skladu s kretanjem stanovništva i prognozom BRP-a, pretpostavlja se da će 2015. godine na području Općine Mošćenička Draga biti zaposlen otprilike isti broj stanovnika - 600 osoba.

2.2.2. Odabir prostorno - razvojne strukture

Razvoj područja Općine Mošćenička Draga temeljiti će se na prirodnim, ljudskim i prostornim resursima, te na sinkroniziranom i sinergijskom povezivanju gospodarskog, prostornog, ekološkog i društvenog razvoja. To nameće potrebu utvrđivanja što realnijih i jasnijih globalnih ciljeva i ciljeva pojedinih djelatnosti radi ostvarenja dugoročne koncepcije razvoja.

Za sagledavanje mogućeg razvoja Općine Mošćenička Draga potrebno je pravilno procijeniti raspoložive resurse tog područja ali i neposrednog okruženja. Područje Općine Mošćenička Draga je u okviru Primorsko-goranske županije višestruko vrijedno područje jer ima vrlo povoljan zemljopisni položaj, relativno izgrađenu infrastrukturu te značajne turističke kapacitete. Istovremeno to se područje nalazi u neposrednoj blizini jakog lučkog, prometnog, industrijskog, urbanog i županijskog središta Grada Rijeke te značajnih turističkih destinacija priobalja – Opatijska i Liburnijska rivijera.

2.2.3. Razvoj naselja, javne, prometne i komunalne infrastrukture

2.2.3.1. Osnove razvoja naselja

Sukladno smjernicama Strategije prostornog uređenja Republike Hrvatske i Prostornog plana Primorsko-goranske županije, investicijskom politikom i decentralizacijom društvenih i gospodarskih struktura potrebno je poticati stvaranje policentrične mreže gradova i naselja na području Primorsko-goranske županije. Unutar područja Primorsko – goranske županije određena su težišta razvitka – mikroregije, kao temeljne cjeline prostorne organizacije. Za svako je težište određeno žarište razvitka. Prostor mikroregije je opet diferenciran na manje funkcionalne cjeline specifičnih obilježja – prostorne cjeline. Putem sustava središnjih naselja koji je određen za područje Primorsko-goranske županije, odnosno kroz određivanje pozicije središnjeg naselja unutar sustava, određuju se osnovne poticajne razvojne aktivnosti i određuje mreža školskih, zdravstvenih, sportskih i upravnih funkcija, koje uz gospodarski poticaj promiču razvoj naselja i gravitirajućeg područja. Time je formirana osnova sustava središnjih naselja na koju se nadovezuju ostala naselja i centri manjih prostornih cjelina (lokalni centri).

2.2.3.2. Osnove razvoja javnih djelatnosti i službi

Razvoj nekog područja ovisi o zatečenim i stvorenim razvojnim resursima. Blizina drugih jakih turističkih centara na području Primorsko - goranske županije i već spomenuti geo-prometni položaj će pored lokalnih faktora utjecati na daljnji razvoj ovog područja. Stoga su glavni razvojni resursi bogato kulturno – povijesno naslijeđe, sačuvana priroda, okoliš i more, ljudski - kadrovski potencijali i blizina turističkih područja Primorsko-goranske županije. Na daljnji razvoj javnih djelatnosti direktno će utjecati demografska kretanja i razvoj gospodarstva ovog područja. Ciljevi razvoja javnih djelatnosti su:

- poboljšati razinu usluga i uvjeta rada javnih službi te javnih ustanova za objekte u javnim djelatnostima
- zadržati i obogatiti dostignuti standard javnih djelatnosti
- pozitivno utjecati na smanjenje iseljavanja stanovništva otvaranjem mogućnosti rješavanja potreba stanovništva kroz institucije i sadržaje iz prethodna dva cilja
- u naseljima izvan Mošćeničke Drage ponuditi nove sadržaje.

2.2.3.3. Osnove razvoja sustava infrastrukture

A) PROMETNI SUSTAV

Cestovni promet

Mreža državnih i županijskih cesta povezuje sva gradska i općinska središta Primorsko-goranske županije sa Rijekom, međusobno, te sa susjednim županijama. Sukladno postavkama navedenim u Prostornom planu Primorsko - goranske županije, na područje Općine Mošćenička Draga odnosi se dio cestovne mreže koja je dijelom državnog, a dijelom bitnog županijskog značaja. Kao pravac državnog i važnog županijskog značenja naveden je pravac državne ceste D 66 (Pula /D3/ - Labin – Opatija – Matulji /D8/). U cestovnom se prometu planira:

1. Na smjeru Pula – Matulji planira se izgradnja nove brze ceste – obilaznice Opatijske rivijere, za koju je izrađeno idejno rješenje i procjena utjecaja na okoliš. Cesta je planirana na novoj trasi, zapadno od postojeće, a za Općinu Mošćenička Draga je važno da bi se njenom izgradnjom eliminirao tranzitni promet iz naselja Mošćenička Draga i Donji Kraj.
2. Zaštita okoliša kroz uvjetovanje izrade projektne dokumentacije, pripremu zemljišta, gradnji i eksploataciji na načelu održivog razvoja
3. Povećanje sigurnosti ostali sudionika prometa (pješači, djeca, starije osobe, osobe s poteškoćama u kretanju i drugo)
4. Poboljšanje dostupnosti za vozila javnog prijevoza.

Elektroničke komunikacije

Sustav veza je infrastrukturni sustav koji se vrlo brzo razvija i njegovo je značenje u stalnom porastu. Potrebe za prostorom relativno su male, naročito uz korištenje podzemne mreže koje se vežu uglavnom uz trase cestovne mreže, kao i bežične komunikacije. Na području Općine Mošćenička Draga izgrađena elektronička komunikacijska mreža kapacitetom i kvalitetom uglavnom zadovoljava potrebe sa osnovnom komunikacijskom uslugom odnosno, telefonskim prometom. Niski stupanj izgrađenosti distribucijske kabelaške kanalizacije kao i zahtjevi za novim TK uslugama (ISDN, Internet, konferencijska veza, video itd.), te prelaz na optički sustav prijenosa u pristupnoj mreži, na području Općine neće biti omogućeno bez većih građevinskih zahvata u budućnosti. Osnovni ciljevi razvitka elektroničkog komunikacijskog sustava su:

- povezivanje postojećih digitalnih pretplatničkih stupnjeva na višu prometnu razinu, optičkim sistemom prijenosa
- izgradnja DTK te supstitucija pristupne elektroničke komunikacijske mreže do svakog objekta.

B) SUSTAV VODOOPSKRBE, ODVODNJE I UREĐENJA VODOTOKA I ZAŠTITE OD ŠETNOG DJELOVANJA VODA

Vodoopskrba

Vežano na ciljeve i smjernice razvitka vodoopskrbe, Prostornim planom Primorsko - goranske Županije određena je obaveza izrade plana vodoopskrbe za dugoročno razdoblje radi osiguranja dovoljnih količina kvalitetne vode prvenstveno za piće. Pri tome je od izuzetne važnosti razvoj većih sustava i njihovo međusobno povezivanje na županijskoj razini. Neprekidno treba ulagati napore i na smanjenju gubitka vode u sustavu. Opskrba vodom područja Općine Mošćenička Draga odvija se putem vodoopskrbnog sustava Mošćenička Draga, kao i vodoopskrbnog sustava Rijeka - Opatija - Lovran - Medveja - Mošćenička Draga (koji je i glavni sustav napajanja za sušnih perioda). Koncesiju za opskrbu vodom na području Općine Mošćenička Draga ima tvrtka KOMUNALAC d.o.o. iz Opatije.

Odvodnja otpadnih voda

Na području Općine Mošćenička Draga samo u naseljima Mošćenička Draga i Mošćenice postoji djelomično izgrađen sustav mješoviti odvodnje otpadnih voda. Sanitarne (fekalne) otpadne vode iz naselja Mošćenička Draga se zbrinjavaju putem centralne taložnice kapaciteta 3.000 ES, koja se nalazi u sjevernom dijelu naselja, iz koje vodi podmorski ispust promjera 300 mm, dužine 70 m i dubine 34,3 m.

U naselju Mošćenice je izgrađen kanalizacijski sustav, gdje se otpadne vode kanalom Ø250 mm dovode od CS Sveti Ivan, a od CS Sveti Ivan tlačnim vodom Ø125 mm i gravitacijskim vodom Ø300 mm do SC Mošćenička Draga, odakle se preko taložnice ispuštaju u more preko podmorskog ispusta. Upravljanje sustavom i njegovo održavanje vrši tvrtka KOMUNALAC d.o.o. iz Opatije.

Postojeći način zbrinjavanja otpadnih voda, gdje se one dovode na lokaciju taložnice te ispuštaju u more može se dozvoliti samo do trenutka kada količina otpadnih tvari ne prijeđe dopuštene granične vrijednosti, te kada recipijent (more) kvalitetom bude unutar poželjnih vrijednosti. Stoga je potrebno u bliskoj budućnosti pristupiti izradi projektne dokumentacije za uređaj za pročišćavanje otpadnih voda.

Dimenzioniranje kanala za odvodnju sanitarnih voda vrši se po normativu za odvodnju (specifična potrošnja) od 200 l/osobi/dan za stalno stanovništvo, 360 l/osobi/dan za komercijalni turizam (hoteli, moteli), 225 l/osobi/dan za privatni smještaj, vikendice i odmarališta, te 110 l/osobi/dan za kampove.

Odvodnja oborinskih voda rješava se odvojeno od sanitarne odvodnje, na način da se oborinske vode najkraćim putem odvede do mora, a kod odvodnje sa zagađenih površina treba predvidjeti izgradnju separatora pijeska i masnoća. Gdje za to postoje uvjeti odvodnju krovni voda i okućnica treba zbrinjavati unutar zelenih površina, a samo izuzetno (uže središte naselja) može se dozvoliti priključak na oborinsku kanalizaciju.

Uređenje vodotoka i zaštita od štetnog djelovanja voda

Infrastrukturni sustav uređenja vodotoka i zaštite od štetnog djelovanja voda nije uređen u dovoljnoj mjeri. Cilj uređenja toga sustava je osigurati neškodljiv protok površinskih bujičnih voda, zaštititi građevinska područja, turističke građevine, poljoprivredne površine i druge vrednije sadržaje od poplava slivnim vodama te držati vodnu eroziju u prihvatljivim granicama, uz osiguranje prirodnog dotoka nanosa na plaže.

C) ENERGETSKI SUSTAV

Elektroopskrba

Na području Općine Mošćenička Draga planira se dogradnja postojeće 20 kV mreže u dijelu gdje je ona već izvedena, odnosno izgradnja nove za novoplanirane zone. Razvoj potrošnje energije treba usmjeriti na bolju opskrbu tekućim gorivima, smanjenje potrošnje krutih goriva, veće korištenje obnovljivih izvora energije i plina (nakon što bude osigurana opskrba).

Opskrba plinom

Do osiguranja opskrbe područja zemnim plinom treba povećavati potrošnju UNP-a u svim sektorima potrošnje, uz postupnu zamjenu ložišta koja koriste tekuća i kruta goriva ložištima koja koriste UNP, čime se stvaraju preduvjeti za prihvat prirodnog plina, a ujedno i povećavaju mjere zaštite okoliša.

2.2.4. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno - povijesnih cjelina

2.2.4.1. Zaštita krajobraznih vrijednosti

Pojam krajobraza podrazumijeva cjelovitu prostornu, biofizičku i antropogenu strukturu, koja se sastoji od prirodnih predjela (šume) do gotovo potpuno antropogenih područja (okoliš naselja). Područje Općine Mošćenička Draga izdvaja se u Primorsko - goranskoj županiji sačuvanim prirodnim krajobrazom. Aktualne promjene krajobraza gotovo su isključivo antropogenog porijekla, a odnose se uglavnom na građevinske aktivnosti. Kulturni krajobraz općine Mošćenička Draga valja visoko valorizirati jer su izostankom jače urbanizacije i industrijalizacije, većim dijelom očuvali svoju povijesnu stratigrafiju i oblik.

2.2.4.2. Zaštita prirodnih vrijednosti i posebnosti

Prostornim planom Primorsko-goranske županije, te evidencijom i valorizacijom područja Općine Mošćenička Draga predloženi su slijedeći dijelovi prirode koje bi trebalo zaštititi temeljem Zakona o zaštiti prirode:

A) DIJELOVI PRIRODE PREDLOŽENI ZA ZAŠTITU – NA KOPNU:

OBALA OD UVALE CESARA DO UVALE STUPOVA

- prijedlog za proglašenje zaštićenog krajobraza

U primjedbama na Prijedlog Prostornog plana Primorsko - goranske županije Općinsko vijeće Općine Mošćenička Draga zahtijevalo je da se obala od uvale Cesara do uvale Stupova s grebenima u moru Pipirić ispred Burle u uvali Brsečka riva i Vela sten ispod naselja Kraj, što zapravo predstavlja cijelu dužinu pripadajuće obale Općine Mošćenička Draga, uvrsti u popis prirodnih vrijednosti predviđenih za zaštitu u kategoriji zaštićenog krajobraza. Prema sadašnjim saznanjima ovaj dio obale doista se odlikuje nesumnjivim pejzažnim, geomorfološkim, florističkim, zoološkim, vegetacijskim i drugim vrijednostima te ima sve elemente potrebe za uvođenje stanovitog oblika zaštite. Najprimjerenija kategorija zaštite svakako bi bio zaštićeni krajobraz. Podmorski dio obale također se odlikuje vrijednim specifičnostima, međutim, potrebno je utvrditi sadašnje stanje na ovom području i u skladu s tim odlučiti o potrebi i tipu zaštite (na županijskoj ili lokalnoj - općinskoj razini), za što je Općina već pokrenula prve korake.

STJENOVITA OBALA OD PUNTE ŠIPA DO PUNTE ŽDEJEVCA (PROSTOR ISPOD BRSEČA) - prijedlog za proglašenje spomenika prirode

VRULJE U UVALI UBOKA I UVALI JELENŠĆICA

- prijedlog za proglašenje spomenika prirode

ŠPILJE NA OBALI - špilja Golubera i špilja Pod Križ

- prijedlog za proglašenje spomenika prirode

LOKVE

- prijedlog za proglašenje spomenika prirode

B) DIJELOVI PRIRODE PREDLOŽENI ZA ZAŠTITU – U MORU:

PODMORSKE ŠPILJE – ŠPILJA POD GOLUBERA (PLAVA ŠPILJA)

- prijedlog za proglašenje spomenika prirode

2.2.4.3. Zaštita kulturno - povijesnih cjelina

Neprekidno vrednovanje kulturne baštine potrebno je u kontekstu stalno prisutnih društvenih, kulturnih i gospodarskih promjena, kao i uspostavljanje vrijednosnih odnosa između kulturne i prirodne baštine. Cilj zaštite graditeljske baštine je uspostavljanje i provođenje takvog sustava zaštite koji bi s raznih gledišta (prostorno planiranje, graditeljstvo, turizam, porezi, carine, obrazovanje) utjecao na ispravan odnos društva i pojedinih korisnika prema kulturnoj i prirodnoj baštini (integracija zaštite u strategiju društvenog razvitka i prostornog uređenja). Također je potrebno stalnim praćenjem i znanstvenim istraživanjem odgovarajućih pojava i procesa u prostoru pridonijeti uspostavi uravnoteženog odnosa osnovnih funkcija izvornih povijesnih oblika graditeljske baštine i suvremenih pojava, osobito na području povijesnih urbanih i ruralnih cjelina, radi njihovog korištenja za stambenu i turističko - rekreacijsku, znanstveno-istraživačku, kulturnu i odgojno-obrazovnu djelatnost, u cilju očuvanja njihovih izvornih povijesnih vrijednosti.

S obzirom na velik broj spomenika graditeljske baštine, prvenstvenu brigu treba usmjeriti na registriranu i evidentiranu graditeljsku baštinu, razvrstanu i obrađenu u Polazištima. Jednaku pozornost i brigu treba posvetiti svim registriranim i neregistriranim, za sada poznatim i onima koji će se, eventualno, tek otkriti, nepokretnim spomenicima kulture, bez obzira na njihov tip (arheološki, etnološki, arhitektonski, urbanistički) ili mjesto nalaza (na kopnu ili pod morem). Prvenstvo u sanaciji i prezentaciji imali bi najugroženiji spomenici, odnosno oni koji će se moći najprije uklopiti u neki od budućih projekata kulturnog turizma, te se ujedno i sami financirati.

Prijedlog za zaštitu temeljem Prostornog plana uređenja Općine Mošćenička Draga

Planom se kao kulturno dobro od lokalnog značaja - etnološka baština predlaže zaštita sela Trebišća na području PP Učka. Radi se o naselju planinskog tipa koje je napušteno, ali je dobro sačuvano i nalazi se u iznimno lijepom krajoliku. Selo se može obnoviti kao etno-selo, a potrebna je obnova građevina starog mlina i mosta.

2.3. Ciljevi prostornog uređenja naselja na području Općine Mošćenička Draga

2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora

Naselja sa stambenim, centralnim i pratećim funkcijama su područja u kojima se već nalazi ili se planira:

- stambena gradnja i sve građevine i sadržaji koji prate stanovanje kao što su školske i predškolske ustanove, trgovine, servisi, centralni, komercijalni i javni sadržaji, ugostiteljstvo, sportske i uređene zelene površine, pješački putevi, prometnice, parkirališta i sl.
- parkovne i zaštitne zelene površine, sportski i rekreacijski centri, groblja, skladišta, komunalni servisi i uređaji, radionice i obrtnički pogoni, uz uvjet da ne zagađuju zrak, ne uzrokuju povećanu buku i ne privlače veći promet teretnih vozila
- poslovni sadržaji, zabavni, kulturni, zdravstveni i drugi slični sadržaji i građevine.

Racionalno korištenje prostora ima za cilj postići učinkovitiju organizaciju prostora i štednju resursa, što se prije svega odnosi na zaustavljanje nepotrebnog zauzimanja prostora za izgradnju naselja. Temeljno načelo planiranja i usklađivanja prostornog razvitka utvrđeno Strategijom prostornog uređenja Republike Hrvatske jest:

- racionalnim korištenjem prostora mora se postići učinkovitija funkcionalna organizacija i štednja resursa (zaustavljanje nepotrebnog zauzimanja prostora za izgradnju naselja, industrijskih kapaciteta)
- gospodarske djelatnosti prioritetno treba locirati u već formiranim zonama tih djelatnosti (a po potrebi s proširenjem) i tamo gdje to infrastruktura omogućava, bez zauzimanja novih površina šuma, vrijednih poljodjelskih površina, a osobito prostora namijenjenog rekreaciji i turizmu
- u prostornim planovima moraju se odrediti područja vrijednih resursa na kojima je isključena prenamjena prostora

- u planiranju trasa velike infrastrukture treba prioritetno ispitati mogućnost korištenja postojećih koridora i izbjegavati zauzimanje novih površina vrijednih resursa (osobito prosjecanje vrijednih poljodjelskih i šumskih površina).
- cilj je da se značajnije ne mijenja bilanca osnovnih kategorija korištenja prostora, osobito ne na štetu prirodnih resursa od osobitog značenja i vrijednosti, nego da se poboljšavaju kvalitativne značajke i racionalno koristi već angažirani prostor

2.3.2. Utvrđivanje građevinskih područja naselja u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, izgrađenost, iskorištenost i gustoću izgrađenosti, obilježja naselja, vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno - povijesnih cjelina

2.3.2.1. Postojeći i planirani broj stanovnika

Prema popisu stanovništva iz 2001. godine na području Općine Mošćenička Draga živio je 1.641 stanovnik. Demografska projekcija za 2015. godinu predviđa pad broja stanovnika, te bi na području Općine Mošćenička Draga 2015. godine živjelo ukupno 1.600 stanovnika.

2.3.2.2. Dimenzioniranje građevinskih područja naselja

Minimalna planirana gustoća određena Prostornim planom županije za prostornu cjelinu P2 – Opatija, odnosno Općinu Mošćenička Draga iznosi 20 stanovnika/ha. Iz toga proizlazi da se najveća dopuštena površina građevinskog područja svih naselja na području Općine Mošćenička Draga (P) dobiva iz omjera projiciranog broja stanovnika (b) i određene minimalne gustoće stanovanja (c):

$$P = b / c = 1.600 / 20 = 80,0 \text{ ha}$$

S obzirom da je za očekivati da će površina građevinskog područja dobivena primjenom osnovne formule koja se temelji na projekciji stanovništva i propisanoj gustoći biti manja od površine već izgrađenog dijela naselja, PPPGŽ u članku 62. stavak 5. predviđa uporabu drugog kriterija za određivanje građevinskog područja (I + 20%), gdje je površina izgrađenog dijela građevinskog područja uvećana za 20%. Poštujući taj kriterij, a temeljem analize i utvrđivanja stvarne zaposjednutosti prostora, kao i analize građevinskog područja iz dosadašnje prostorno - planske dokumentacije, Planom će biti utvrđene granice građevinskih područja naselja na području Općine Mošćenička Draga unutar kojih će biti osigurane dovoljne površine za planirani razvitak naselja i svih potrebnih funkcija.

2.3.2.3. Smjernice za formiranje građevinskih područja izvan naselja

Mogućnost formiranja izdvojenih građevinskih područja izvan naselja za ugostiteljsko - turističku namjenu predviđena je prema PPPGŽ (SN 14/00, 12/05 i 50/06), gdje je člankom 63.a. određeno da se na području Općine Mošćenička Draga izvan naselja unutar zaštićenog obalnog područja mogu formirati izdvojena građevinska područja:

- Mošćenička Draga T1 i/ili T2 i/ili T3, 1.200 kreveta, površine cca 10 ha, pretežito izgrađena
- Mošćenice T2, 400 kreveta, površine cca 4 ha, neizgrađeno
- Brseč: T2, 400 kreveta, površine cca 4 ha, neizgrađeno.

Kod planiranja ovih građevinskih područja izvan naselja vodilo se računa o sljedećim kriterijima:

- nove ugostiteljsko-turističke zone planirane su na predjelima manje prirodne i krajobrazne vrijednosti
- smještajne, kao i građevine pratećih sadržaja trebaju veličinom i visinom biti uklopljene u prirodni okoliš
- u oblikovanju građevina treba poštivati autohtoni arhitektonski izraz, urbanitet i elemente tradicijske arhitekture
- smještajne građevine trebaju biti planirane izvan zaštićenog obalnog pojasa mora, kao i izvan postojećih javnih površina uz obalu

Sukladno traženju Općinskog vijeća Općine Mošćenička Draga, površine ugostiteljsko – turističke namjene su dijelom promijenjene u odnosu na površinu dopuštenu PPPGŽ te iznose:

- Mošćenička Draga T1 i/ili T2, površina oko 3,10 ha, pretežito izgrađena
- Mošćenice T2, površina oko 2,90 ha, neizgrađena
- Brseč: T2, površina oko 4,70 ha, neizgrađena.

2.3.2.4. Izgrađenost građevinskog područja

Izgrađenost građevinskog područja temeljni je podatak za dimenzioniranje planiranog građevinskog područja naselja. Površine planirane za razvoj naselja određene prijašnjom prostorno - planskom dokumentacijom (Prostorni plan bivše općine Opatija) bile su značajno veće od izgrađenih dijelova naselja. Posljedica je to optimističkih projekcija vezanih u pogledu demografskog razvitka i, općenito, trenda rasta pojedinog naselja. Izgrađenim područjem smatra se uređeno građevinsko zemljište na kojem su izgrađene građevne čestice, izgrađene infrastrukturne građevine i površine, te provedene namjeni ostale površine (parkovi, igrališta, uređene plaže i sl.).

Ukupna površina izgrađenog dijela građevinskog područja svih naselja na području Općine Mošćenička Draga iznosi 131,53 ha, a detaljni izračun po pojedinom naselju prikazan je u tablicama obrazloženja Plana.

2.3.2.5. Vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno - povijesnih cjelina

Krajobraz na području Općine Mošćenička Draga je izostankom jače urbanizacije i industrijalizacije, većim dijelom očuvao svoju povijesnu stratigrafiju i oblik. Neobnovljivi prirodni resursi - more, poljoprivredne, pašnjačke i šumske površine moraju se strogo štiti i čuvati, a taj imperativ potrebno je uskladiti s potrebnim razvojem naselja. Stoga se pri planiranju građevinskih područja naselja mora poštivati zatečena slika prostora, a okolina naselja treba se sačuvati u autentičnom obliku, samo iznimno dopuštajući novu izgradnju na obodu zatečene. Prvenstveni cilj jest obnova postojećeg građevinskog fonda, odnosno popunjavanje neizgrađenih dijelova unutar pojedinog naselja.

2.3.3. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture

Smjernice za uređenje naselja trebaju se prvenstveno oslanjati na očuvanju identiteta i granica naselja, a interpolacije unutar već izgrađenog dijela naselja potrebno je uvjetovati poštivanjem tradicionalnih građevinskih elemenata. Pri određivanju građevinskog područja naselja nastojalo se zadržati upravo identitet svakog naselja, formirajući koncentrirana i zaokružena građevinska područja, što za posljedicu ima racionalnije korištenje prostora, manje skupu izgradnju prometne i komunalne infrastrukture i očuvanje vrijednog krajobraza samih naselja (pretežito poljoprivrednih površina).

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

3.1. Prikaz prostornog razvitka na području Općine Mošćenička Draga u odnosu na prostornu i gospodarsku strukturu Primorsko – goranske županije

Prostorni plan Županije odredio je funkcionalnu diferencijaciju prostora, te je, kao jedna od ukupno 5 mikroregija (funkcionalnih cjelina) u Županiji, određena i prostrona cjelina P2 Priobalje – Opatijsko primorje (Grad Opatija, Općine Mošćenička Draga, Lovran i Matulji)¹. Za ostvarivanje većeg i boljeg gospodarskog razvitka navodi se, kao ključna pretpostavka, uravnotežena opskrba vodom i rješenje odvodnje otpadnih voda. S obzirom na prirodna i kulturna bogatstva, nužna je zaštita usmjerena na prirodne vrijednosti i posebnosti te spomenika kulture, a ti su resursi važan oslonac u gospodarskom razvitku. Posebne postavke razvoja koje osobito treba poticati za područje Općine Mošćenička Draga su:

- treba ublažiti pritisak na usku obalnu crtu, preusmjeravajući migracijske tokove prema bližem zaleđu (implicitne migracijske mjere) čime bi se polučio dvostruki pozitivni učinak
- obalne prostore planirati isključivo za litoralne sadržaje
- dugoročno, onečišćenju zraka zbog prometa treba posvetiti posebnu pažnju i pojačati infrastrukturu koja će omogućiti iznalaženje pravovremenih i djelotvornih zaštitnih mjera
- zgradnja kanalizacijskih sustava osnovni je sanitarno-zdravstveni standard i najučinkovitiji izravni način zaštite mora, pa je rješavanje problema prikupljanja otpadnih voda i pročišćavanje primaran zadatak.

S obzirom na smještajne kriterije, na način kako pojedine djelatnosti funkcioniraju u prostoru u odnosu na planirane potrebe, određene su sljedeće mjere razvoja:

- ulagati u razvoj i saniranje mreže vodoopskrbe na područjima **Mošćenička Draga**, Lovran, Matulji, Bakar, Opatija, Crikvenice, Novi Vinodolski i Vinodolski
- novelirati rješenja sustava odvodnje na područjima: Opatija, **Mošćenička Draga**, Rijeka, Kostrena, Kraljevica, Crikvenica, Novi Vinodolski i Vinodolski
- graditi, dograđivati i sanirati mrežu kanalizacije prema prioritetu zaštite izvorišta pitkih voda i obalnog mora.

U okvirima tih mjera i smjernica Prostornim planom uređenja Općine Mošćenička Draga, utvrđena je osnovna namjena i korištenje prostora, uz nužno očuvanje prirodnih značajki područja.

Postavke Prostornog plana uređenja Općine Mošćenička Draga

Osnovne postavke uplaniranju gospodarskog razvitka područja Općine Mošćenička Draga u narednom razdoblju su:

- primjena integralnog principa planiranja prostora, kojim se čitavo područje općine tretira kao jedinstvena cjelina
- predviđena je adaptacija postojećih turističkih sadržaja, ali i izgradnja novih, uz princip da se kvalitetniji turistički sadržaji grade bliže obali, a manje kvalitetniji dalje od obale
- trgovački se sadržaji trebaju interpolirati u postojeće prostore, a ostale djelatnosti će uglavnom koristiti prostore unutar naselja za svoje potrebe
- treba ublažiti pritisak na obalno područje, preusmjeravajući izgradnju u zaleđe, čime bi se u većoj mjeri koristila izgrađena infrastruktura u ovom dijelu područja općine (vodoopskrba i ceste)
- treba pristupiti izgradnji cjelovitog kanalizacijskog sustava sa pripadajućim kolektorima i uređajima
- obalni prostor i akvatorij treba podrediti posebnom režimu korištenja
- smještaj građevina poslovnih namjena obvezno podrediti odredbama Zakona o zaštiti okoliša
- očuvati postojeće poljoprivredne površine od devastiranja
- održavanje i sječu šuma provoditi u skladu sa šumskogospodarskim osnovama, a u privatnim šumama zadržati načela racionalnog gospodarenja i održivosti šumskog fonda.

U primarnom sektoru značajniji dio ima ribolov, a znatno manje poljoprivreda i šumarstvo, gdje se ne očekuju bitne promjene, osim što će se poljoprivreda vremenom usmjeriti na proizvodnju zdrave hrane, dok je uloga šumarstva u prvom redu zaštitni uzgoj. Očekuje se da će udio tercijarnog sektora porasti do čak 75%, pri čemu će turizam i trgovina ostati ključne djelatnosti.

¹ Prostorni plan Primorsko-goranske županije; SNPGŽ 14/00, 12/05, 50/06 i 03/11; članak 99.

3.1.1. Funkcionalna podjela prostora Općine Mošćenička Draga

U funkcionalnom se smislu prostor Općine Mošćenička Draga može diferencirati prema specifičnim prostornim karakteristikama, sustavu naselja i prevladavajućim gospodarskim sadržajima. U tom se smislu izdvajaju dva osnovna dijela prostora:

- obalni pojas
- kontinentalni pojas.

Treba spomenuti da ova podjela u samom prostoru nije uvijek jasno izražena s obzirom da ukupna širina Općine Mošćenička Draga iznosi od 6 km na sjevernom dijelu općine do svega 3 km na krajnjem jugu.

U obalnom pojasu nalaze se glavni gospodarski resursi: turistički kapaciteti različitih oblika, koji uz sebe vežu aktivno stanovništvo i druge gospodarske grane u uskoj vezi s turizmom (trgovina, promet - kopneni i morski, ribarstvo, usluge i slično). Ovaj prostor svoje prirodne resurse uglavnom primjereno koristi za potrebe razvitka, iako u tom smislu još ima dosta rezervi. U ovom su području smještene glavna i najveća naselja općine, uključujući i općinsko središte Mošćeničku Dragu, kao i glavna infrastruktura (državne ceste, vodoopskrbni sustav i ostalo).

Kontinentalni pojas obuhvaća više (u nadmorskom smislu) prostore općine, u kojima je tursistička djelatnost malo zastupljena, a uz nju su značajne i druge gospodarske aktivnosti - poljoprivreda, stočarstvo i drugo. U gospodarskom smislu ovaj prostor ima znatne resurse koji nisu još uvijek dovoljno iskorišteni, kao što su proizvodnja zdrave hrane, ali i oblici turizma drugačiji od onih uz morsku obalu (agroturizam na seoskim gospodarstvima, planinarski i izletnički turizam i slično). Kontinentalni pojas karakterizira veliki broj naselja i njihovih zaselaka, što predstavlja otežavajuću okolnost u njihovom komunalnom opremanju (ceste, vodovod, struja).

3.1.2. Sustav naselja

PPPGŽ-om je naselje Mošćenička Draga određeno kao **lokalno središte VII. kategorije**, dok druga naselja nisu u tom smislu kategorizirana.

Sustav naselja na lokalnom nivou, odnosno na području Općine Mošćenička Draga je prilično teško definirati, iako ne i nemoguće, jer je lako uočiti da se naselja mogu u funkcionalnom i prostornom smislu grupirati u tri pojasa u odnosu na morusku obalu:

A. Obalni pojas obuhvaća područje uz more u kojem su se smjestila glavna naselja (Mošćenička Draga kao općinsko središte i naselja Donji Kraj, Mošćenice i Brseč sa njihovim brojnim zaselcima: Črnjari, Gornji Kraj, Haldej, Prem, Selce, Jir, Anići, Gaćice, Golovik, Loškići, Nerezani, Purgari, Ratkovići, Barci, Brivači, Filipaši, Gruzi, Obrš, Frljići, Opaće, Pećari, Slamnjaki, Šćoci, Špingaroli, Uhači, Kalina, Prisunac, Velo Selo, Franeli, Mrkvići, Rovini, Ivanini, Carići, Perišići i brojni drugi. Ovaj se pojas gotovo poklapa za područjem zaštićenog obalnog pojasa. Radi položaja uz atraktivni prostor obale ili na samoj obali većina ovih naselja i njihovih zaselaka ima relativno povoljnu gospodarsko - demografsku perspektivu, pri čemu se funkcije lokalnih središta trebaju razvijati u Mošćeničkoj Dragi kao općinskom središtu.

B. Središnji pojas nastavlja se na obalni pojas i obuhvaća naselja u središnjem prostoru općine, koja su srednje veličine (manja od obalnih a znatno veća od onih pod Učkom). U ovaj pojas pripadaju naselja odnosno zaselci: Dragani, Lovrečići, Sveti Anton, Martina, Martinčići, Žadrići, Sovići, Grabova, Marinići, Marići, Škalameri, Zrinčići, Belići i drugi. U naseljima ovog pojasa prisutno je značajno smanjenje broja stanovnika, iako je općina u zadnjim godinama uložila znatna sredstva u poboljšanje komunalne opremljenosti (izgradnja cesta i vodovoda). Kako bi se iskoristila činjenica relativno dobre opremljenosti, a ujedno i smanjio pritisak na obalnu crtu, Planom će se osigurati (u okviru dopuštenih limita) proširenje građevinskih područja za novu izgradnju. Predviđa se da će u narednim godinama izgradnja na ovim područjima postati znatno atraktivnija nego što je danas (primjer središnje Istre).

C. Naselja ispod Učke obuhvaćaju najmanji broj naselja i njihovih zaselaka, ali i daleko najmanji broj stanovnika nalazi se u ovom pojasu: Sučići, Gradac, Potoki, Jurčići, Marasi, Petehi, Mihani, Andrići, Gašparići, Rošići, Muškardini, Rubinići, Stepča, Lučetići, Dugići, Špetrići, Krsonjin, Arbanasi, Trebišća i Donje Selo - Brubnjaki. Izgradnja unutar građevinskih područja regulirana je prema odredbama PPPP Učka (NN 24/06), a proširenje građevinskih područja naselja nije dozvoljeno.

3.1.3. Mreža društvenih djelatnosti

Pod mrežom društvenih djelatnosti podrazumijevaju se javne ustanove i sadržaji u javnom korištenju, odnosno oni koji podržavaju javne potrebe. Na području Općine Mošćenička Draga zastupljene su samo neke od društvenih djelatnosti, što je i razumljivo s obzirom na veličinu i broj stanovnika, pri čemu se niti ovim Planom ne predviđa formiranje novih sadržaja iz grupe pravosuđa, visokog školstva i znanosti.

3.1.4. Uređenje građevinskog zemljišta

Za građevinska područja naselja na području obuhvata Plana propisuju se tri kategorije uređenosti građevinskog zemljišta u skladu s PPPGŽ-om:

I. kategorija

- minimalno uređeno građevinsko zemljište, koje obuhvaća pripremu, pristupni put i odvodnju otpadnih voda, a obvezna je za sve građevine koje se grade izvan ZOP-a

II. kategorija

- uređeno građevinsko zemljište (obuhvaća pripremu zemljišta i osnovnu infrastrukturu - pristupni put, vodoopskrbu, odvodnju i električnu energiju)
- II. kategorija uređenosti obavezna je za sve građevine koje se grade unutar ZOP-a i sve građevine koje se nalaze pod obavezom izrade provedbenog plana uređenja

III. visoko uređeno građevinsko zemljište

- obuhvaća sve elemente pripreme i opremanja građevinskog zemljišta II. kategorije uz kvalitetno građevinsko i hortikulturno uređenje cijele građevne čestice uključivo i njeno ograđivanje.

Do izgradnje javnog sustava vodoopskrbe i odvodnje dozvoljava se za opskrbu građevina vodom izgradnja cisterni za vodu i spajanje građevine do 10 ES na zasebni uređaj za biološko pročišćavanje. Za sve građevine koje se grade neposrednom provedbom ovog Plana plana tlocrtna bruto izgrađene površine manje od 250 m² obavezna je I. kategorija uređenosti građevnog zemljišta.

II. kategorija uređenosti obavezna je za:

- sve građevine koje se grade neposrednom provedbom ovog Plana, građevinske (bruto) površine veće od 250 m²,
- sve višestambene građevine bez obzira na veličinu građevinski (bruto) površine,
- sve građevine koje se nalaze pod obavezom izrade detaljnijeg plana uređenja.

Za sve građevine koje se grade neposrednom provedbom ovog Plana plana građevinske bruto površine manje od 400 m² obavezna je I. kategorija uređenosti građevnog zemljišta.

II. kategorija uređenosti obavezna je za:

- sve građevine koje se grade unutar ZOP-a,
- sve građevine koje se grade neposrednom provedbom ovog Plana, građevinske (bruto) površine veće od 400 m²,
- sve višestambene građevine bez obzira na građevinsku (bruto) površinu,
- sve građevine koje se nalaze pod obavezom izrade detaljnijeg plana uređenja.

III. kategorija uređenosti obavezna je za sve građevine prema posebnoj odluci Općinskog vijeća.

3.1.5. Građevinska područja naselja

PPUO-om su određene površine građevinskih područja naselja na način koji je propisan PPPGŽ-om, vodeći računa o tome da planirane površine trebaju zadovoljiti razvojne potrebe Općine za iduće razdoblje. Treba napomenuti da je veliki dio građevinskih područja naselja već izgrađen (od ukupno 159,44 ha planirane površine naselja izgrađeno je 131,53 ili čak 82,5%), tako da za širenje naselja, uvažavajući članak 62. stavak 5. Odluke o donošenju PPPGŽ-a, ostaje tek površina od 27,91 ha. Pri određivanju građevinskih područja naselja uvažavani su kriteriji, smjernice i mjere u pogledu racionalnog gospodarenja i zaštite prostora, a definiranje građevinskog područja provodilo se kroz objektivno sagledavanje potreba za prostorom za svako naselje, uvažavanjem postojećih demografskih kretanja, procjenom budućih demografskih procesa, procjenom gospodarskih potencijala i potreba, postojećom izgrađenom komunalnom infrastrukturom (prometnice, vodoopskrba i elektroopskrba), te drugih obilježja ili posebnosti značajnih za pojedino naselje.

Općenito, karakteristika naseljenosti područja Općine Mošćenička Draga je relativno veliki broj naselja i jako veliki broj zaselaka (čija veličina varira od nekoliko građevina do samo jedne građevine), tako da je u tablici Obrazloženja dan iskaz površina građevinskih područja naselja i gustoća stanovanja za statistička naselja (14 naselja) te iskaz površina građevinskog područja naselja i gustoća stanovanja po naseljima i dijelovima naselja (ukupno 51 dijelova naselja), pri čemu naselja imaju od 2 do 10 zaselaka.

3.2. Organizacija prostora i osnovna namjena i korištenje prostora

Prostornim planom se evidentiraju, štite i čuvaju temeljna obilježja i vrijednosti prostora, a pretpostavke za nesmetan i uravnotežen razvitak u prostoru osiguravaju se namjenom površina za pojedine kategorije korištenja prostora. Osnovna namjena površina sastoji se u podjeli na:

- površine za razvoj i uređenje naselja
- površine za razvoj i uređenje naselja za izdvojene namjene
 - izdvojeno građevinsko područje izvan naselja
 - poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene
 - šuma isključivo osnovne namjene
 - morske površine
 - groblja.

Površine za razvoj i uređenje prostora smještaju se unutar građevinskog područja naselja ili van građevinskog područja naselja.

Razgraničenjem se određuju:

1. Građevinska područja za
 - građevinska područja naselja
 - građevinska područja za izdvojene namjene.
2. Područja i građevine izvan građevinskog područja za građevine infrastrukture (prometne, energetske, komunalne itd.), te stambene i gospodarske građevine u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti.

U smislu ovog Plana, izrazi i pojmovi koji se upotrebljavaju imaju slijedeće značenje:

- Općina Mošćenička Draga - označava teritorijalno - upravnu jedinicu kao posebnu jedinicu lokalne samouprave sa statusom općine
- naselje - struktura oblika stanovanja i pratećih funkcija u planiranom ili zatečenom (izgrađenom) opsegu
- zaseoci – manje prostorne cjeline (izdvojeni dijelovi većeg naselja), koji imaju svoje lokalne nazive
- građevinsko područje jest prostor koji se uređuje za građenje unutar ili izvan naselja i oprema ovisno o namjenama unutar tog područja
- građevinsko područje naselja - izgrađeni i uređeni dio naselja i neizgrađeni dio područja tog naselja planiran za njegov razvoj i proširenje
- zaštićeno obalno područje mora (ZOP) podrazumijeva pojas kopna širine 1.000 m od obalne crte i pojas mora u širini 300 m od obalne crte. Na području Općine Mošćenička Draga u pojasu kopna širine 1.000 m od obalne crte nalaze se naselja ili dijelovi naselja: Brseč, Donji Kraj, Golovik, Mošćenice, Mošćenička Draga, Obrš, Sveta Jelena, Sveti Anton i Zagore
- zaštićena kulturna dobra obuhvaćaju područja koja su zaštićena temeljem posebnog propisa o zaštiti kulturnih dobara i temeljem odredbi ovog Plana
- zaštićene prirodne vrijednosti obuhvaćaju područja koja su zaštićena temeljem posebnog propisa o zaštiti prirode i temeljem odredbi ovog Plana
- građevinsko područje izvan naselja za izdvojene namjene jesu površine za specifične funkcije koje se svojom veličinom, strukturom i načinom korištenja razlikuju od naselja (gospodarska namjena, ugostiteljsko - turistička namjena, posjetiteljsko-informacijski centri, sportsko-rekreacijska namjena, infrastrukturna i komunalna namjena)
- građevine izvan građevinskog područja / postojeća izgradnja – su sve legalno izgrađene građevine s pripadajućom građevnom česticom, kao i građevne čestice na kojima je započela izgradnja temeljem važeće građevinske dozvole, posebnog rješenja ili prije 15.02.1968. godine, tretiraju se kao izgradnja unutar građevinskog područja
- građevina osnovne namjene - građevina na građevnoj čestici iste namjene koja je i predviđena ovim Planom

- samostojeća građevina – građevina koja se niti jednom svojom stranom ne prislanja na granice susjedne građevinske čestice
- dvojna građevina – građevina kojoj se jedna strana nalazi na međi vlastite građevne čestice, uz koju se prislanja i susjedna građevina, a s druge strane ima neizgrađeni prostor ili javnu površinu, uz tu građevinu može biti prislonjena njezina pomoćna građevina
- stambenim građevinama se temeljem ovog plana smatraju obiteljske kuće, vile i višestambene građevine:
 - obiteljska kuća - samostojeća ili dvojna građevina stambene namjene na zasebnoj građevnoj čestici. Samostojeća obiteljska kuća je građevina s građevinskom (bruto) površinom do 600 m² i s najviše 3 (tri) stana ili 2 (dva) stana i 1 (jedan) poslovni prostor, čija površina može iznositi najviše 30% građevinske (bruto) površine građevine. Dvojna obiteljska kuća je građevina s građevinskom (brutto) površinom do 400 m² i dva (2) stana ili 1 (jedan) stan i 1 (jedan) poslovni prostor čija površina može iznositi najviše 30% građevinske (bruto) površine građevine. U poslovnom prostoru smiju se obavljati djelatnosti bez negativnog utjecaja na okoliš koja obuhvaća: zanatske i uslužne radionice i servise, trgovine, ugostiteljske, turističke i zdravstvene sadržaje, prostore za turističku djelatnost – kućna radinost, te drugi poslovne sadržaje (uredski prostori - odvjjetničke kancelarije, liječničke ordinacije, projektni biroi i sl.), a svojim oblikovanjem i funkcijom ne smiju narušavati izgled građevine i uvjete stanovanja
 - vila - građevina stambene namjene s najviše 2 (dva) stana i građevinskom (bruto) površinom od 700 m²
 - višestambena građevina - građevina stambene namjene, samostojeća po načinu gradnje, koja ima više od 3 (tri) stana ali najviše 6 (šest) stanova i građevinsku (bruto) površinu do 1.000 m², a može sadržavati i poslovni prostor. U poslovnom prostoru smiju se obavljati djelatnosti bez negativnog utjecaja na okoliš koja obuhvaća: zanatske i uslužne radionice i servisi, trgovine, ugostiteljske, turističke i zdravstvene sadržaje, prostor za turističku djelatnost – kućna radinost, te drugi poslovne sadržaje (uredski prostori - odvjjetničke kancelarije, liječničke ordinacije, projektni biroi i sl.) te sadržaje javne (društvene) namjene. Svojim oblikovanjem i funkcijom ne smiju narušavati izgled građevine i uvjete stanovanja
- stan jest skup prostorija stambene namjene s pomoćnim prostorijama i uređajima, koji čine jedinstvenu funkcionalnu i samostalnu cjelinu sa zasebnim ulazom
- pomoćne građevine – sve građevine čija je namjena u funkciji namjene osnovne građevine, kao garaže, drvarnice, spremišta, plinske stanice, ljetne kuhinje, sjenice, bazeni i slično i služe redovnoj uporabi građevine
- stambeno - poslovne građevine - građevine sa pretežito stambenom namjenom u kojima je od 31-49% građevinske (bruto) površine poslovne ili javne (društvene) namjene. Stambeno poslovne građevine mogu biti obiteljske kuće i višestambene građevine. U poslovnom prostoru smiju se obavljati djelatnosti bez negativnog utjecaja na okoliš koja obuhvaća: zanatske i uslužne radionice i servisi, trgovine, ugostiteljske, turističke i zdravstvene sadržaje, prostore za turističku djelatnost – kućna radinost, te drugi poslovne sadržaje (uredski prostori - odvjjetničke kancelarije, liječničke ordinacije, projektni biroi i sl.) te sadržaje javne (društvene) namjene. Svojim oblikovanjem i funkcijom ne smiju narušavati izgled građevine i uvjete stanovanja.
- poslovno - stambene građevine - građevine s a pretežito poslovnom namjenom u kojima je najviše 30% građevinske (bruto) površine stambene namjene. Poslovno - stambene građevine mogu biti obiteljske kuće i višestambene građevine. U poslovnom prostoru smiju se obavljati djelatnosti bez negativnog utjecaja na okoliš koja obuhvaća: zanatske i uslužne radionice i servisi, trgovine, ugostiteljske, turističke i zdravstvene sadržaje, prostor za turističku djelatnost – kućna radinost, te druge poslovne sadržaje (uredski prostori - odvjjetničke kancelarije, liječničke ordinacije, projektni biroi i sl.) te sadržaje javne (društvene) namjene. Svojim oblikovanjem i funkcijom ne smiju narušavati izgled građevine i uvjete stanovanja.
- građevine gospodarske namjene koje se mogu graditi unutar građevinskih područja naselja jesu:
 - građevine proizvodne namjene - građevine za obavljanje proizvodnih djelatnosti, skladištenje roba i slično (industrijske ili zanatske)
 - građevine poslovne namjene - građevine s pretežno zanatskim, skladišnim, uslužnim, trgovačkim, ugostiteljskim i sl. djelatnostima koji ne smetaju okolini i ne umanjuju uvjete stanovanja i rada na susjednim građevnim česticama
 - poljoprivredno gospodarske građevine bez i sa izvorom zagađenja:
 - bez izvora zagađenja: sjenici, pčelinjaci, staklenici, plastenici, gljivarnici, spremišta poljoprivrednih prtoizvoda, alata, i slično
 - s izvorima zagađenja: staje, kokošinjci, kunićnjaci i slično

- građevine ugostiteljsko - turističke namjene - građevine namijenjene za turističke i ugostiteljske sadržaje, smještene unutar građevinskog područja naselja
- javne (društvene) građevine - građevine isključivo ili djelomično javne (društvene) namjene za zadovoljavanje državnog, županijskog ili lokalnog interesa (obrazovne ustanove, građevine lokalne samouprave, kulturne, zdravstvene, sportske, vjerske i ostale građevine)
- kiosci - prizemne građevine najveće površine 12 m², za trgovačke i uslužne namjene (služe za prodaju novina, duhana, galanterije, voća i povrća i dr., kao i za pružanje manjih ugostiteljskih ili obrtničkih usluga)
- privremene građevine - građevine čija postava je vremenski ograničena na najviše 120 dana, štandovi, pultovi, umjetničke i reklamne instalacije i slično
- etaža jest prostor između podnih i stropnih ili krovnih konstrukcija građevine čija je svjetla visina ovisna o namjeni tog prostora, a u skladu s posebnim propisima. Etažom se smatra podrum, suteran, prizemlje, kat i potkrovlje, kao i tavan ukoliko se na krovu grade svjetlosni otvori, terase ili lođe, a sve površine etaža ulaze u ukupnu građevinsku bruto površinu (GRP) građevine. Etažom se ne smatra ukopani podrum s ulazom unutar građevine, kao i nestambena potkrovlja (tavan)
- podrum (Po) - dio građevine koji je potpuno ukopan ili je ukopan više od 50% svoga volumena u konačno uređeni zaravnani teren i čiji se prostor nalazi ispod poda prizemlja, odnosno suterana, pri čemu gornji rub stropne konstrukcije može biti izdignut najviše 1,0 m iznad najniže kote zaravnatog terena neposredno uz građevinu. Jedna podrumaska etaža se može graditi ispod svih građevina, a iznimno, u slučaju izgradnje višeetažne podzemne garaže bilo kao samostalne građevine ili kao dijela građevine druge namjene, moguć je veći broj podrumskih etaža. Dozvoljava se na jednom pročelju podruma slobodan neukopani dio u širini od najviše 5,0 m za potrebe vanjskog ulaza u podrum putem rampe
- nadzemne etaže su suteran (S), prizemlje (P), kat (K), potkrovlje (Pk) i podrum (Po), ukoliko je gornji rub stropne konstrukcije podruma izdignut više od 1,0 m iznad najniže kote zaravnatog terena neposredno uz građevinu.
 - suteran (S) je dio građevine čiji se prostor nalazi ispod poda prizemlja i ukopan je do 50% svoga volumena u konačno uređeni i zaravnati teren uz pročelje građevine, odnosno da je najmanje jednim svojim pročeljem izvan terena
 - prizemlje (P) je dio građevine čiji se prostor nalazi neposredno na površini, odnosno najviše 1,5 m iznad konačno uređenog i zaravnatog terena mjereno na najnižoj točki uz pročelje građevine ili čiji se prostor nalazi iznad podruma i/ili suterana (ispod poda kata ili krova)
 - kat (K) je dio građevine čiji se prostor nalazi između dva stropa iznad prizemlja
- potkrovlje (Pk) je dio građevine čiji se prostor nalazi iznad zadnjeg kata i neposredno ispod kosog ili zaobljenog krova, pri čemu može imati najveću visinu nadozida 120 cm. Potkrovlje se smatra etažom. Potkrovlje oblikovano kosim krovom može imati maksimalni nagib krovne plohe od 35°
- tavan (nestambeno potkrovlje) - konstruktivna etaža (bez namjene) između stropne konstrukcije građevine i krova građevine, bez nadozida, čija visina do sljemena iznosi najviše 3,0 m. Tavan se ne smatra etažom, nema nadozida, nema poda, nema siguran pristup i nije podoban za stanovanje.
- koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) je odnos izgrađene površine zemljišta pod svim građevinama i ukupne površine građevne čestice. Zemljište pod građevinom je vertikalna projekcija svih zatvorenih, otvorenih i natkrivenih konstruktivnih dijelova građevine osim balkona, na građevnu česticu, uključivši i terase u prizemlju građevine kada su iste konstruktivni dio podzemne etaže. U tlocrtnu površinu se ne uračunavaju bazeni površine do 24 m², igrališta bez gledališta i javne rasvjete, podzemne garaže, cisterne i septičke jame te plinski ili uljni rezervoari i slične građevine, ukoliko su ukopane u teren i obrađene kao okolni teren, kao niti terase izdignute iznad terena do 0,80 m, pergole, brajde, roštilji i parkirališne površine
- koeficijent iskoristivosti (k_{is}) je odnos građevinske (bruto) površine građevina i površine građevne čestice. Potkrovlje se obračunava u k_{is} dok se tavan ne smatra etažom i stoga ne obračunava u k_{is}
- nadstrešnica - otvoreni prostor iznimno zatvoren samo s jedne strane, natkriven betonskom pločom ili pokrovom koji odgovara arhitekturi građevine ili ambijentu
- uređena građevna čestica - građevna čestica koja ima riješen pristup s prometne površine, odvodnju otpadnih voda i propisani broj parkirališnih mjesta
- gradivi dio čestice - dio građevne čestice na kojem je dozvoljena gradnja građevina osnovne namjene i pomoćnih građevina prema odredbama ovog Plana
- visina građevine (v) – mjeri se u metrima od najniže kote konačno zaravnatog i uređenog terena uz građevinu do gornjeg ruba stropne konstrukcije zadnjeg kata, odnosno vrha nadozida potkrovlja, koji može imati najveću visinu 1,20 m

- ukupna visina (V) - mjeri se u metrima od najniže kote konačnog zaravnatog i uređenog terena uz građevinu na njegovom najnižem dijelu do sljemena ili najvišeg konstruktivnog dijela građevine
- najveća dozvoljena visina građevine - uvjetuje se prema tri temeljna pokazatelja, od kojih sva tri moraju biti zadovoljena:
 - broj etaža građevine
 - visina građevine (visina do vijenca)
 - ukupna visina građevine (visina do sljemena)
- građevni pravac - određuje položaj osnovne građevine u odnosu na susjedne građevne čestice i građevine,
- regulacijski pravac - granica između čestice javne površine (ulica, prilazni put, trg i drugo) i građevne čestice osnovne namjene
- rekonstrukcija jest izvođenje radova kojima se utječe na ispunjavanje bitnih zahtjeva za postojeću građevinu i/ili kojima se mijenja usklađenost postojeće građevine s lokacijskim uvjetima u skladu s kojima je izgrađena (dograđivanje, nadograđivanje, uklanjanje vanjskog dijela građevine, izvođenje radova radi promjene namjene građevine ili tehnološkog procesa i slično)
- adaptacija - sanacija i svako drugo izvođenje radova kojima se utječe na ispunjavanje bitnih zahtjeva za postojeću građevinu, ali kojim se radovima ne mijenja usklađenost građevine s lokacijskim uvjetima u skladu s kojima je izgrađena
- interpolacija – gradnja građevine na neizgrađenoj građevnoj čestici između obostrano izgrađenih građevina ili uz česticu s važećom građevinskom dozvolom za izgradnju građevine
- postojeća građevina - građevina izgrađena na temelju građevinske dozvole ili drugog odgovarajućeg akta i svaka druga građevina koja je prema Zakonu s njom izjednačena
- zamjenska građevina - nova građevina izgrađena na mjestu ili u neposrednoj blizini mjesta prethodno uklonjene postojeće građevine unutar iste građevne čestice, kojom se bitno ne mijenja namjena, izgled, veličina i utjecaj na okoliš dotadašnje građevine
- lokalni uvjeti - posebnosti mikrolokacije u radijusu od 100 m (određuje ih upravno tijelo nadležno za poslove prostornog uređenja), kao što su:
 - reljef, more, zelenilo
 - posebno vrijedne građevine i područja prirodne i kulturne baštine
 - karakteristični i vrijedni pogledi i slike mjesta
 - ambijentalne vrijednosti
 - veličina i izgrađenost građevnih čestica
 - komunalna oprema
 - opremljenost komunalnom infrastrukturom
 - druge vrijednosti i posebnosti
- samostalna uporabna cjelina - skup prostorija namjenjen za stanovanje ili poslovnu djelatnost s prijeko potrebnim sporednim prostorijama koje čine jednu zatvorenu građevinsku cjelinu, pri čemu garaže, spremišta i drvarnice ne predstavljaju samostalnu uporabnu cjelinu, ukoliko su u funkciji korištenja samostalne uporabne cjeline
- parkirališna garažna mjesta – površine ili prostori namjenjeni za parkiranje vozila na građevnoj čestici ili na javnoj površini
- javna garaža – građevina za skupno parkiranje osobnih i drugih vozila, te u svom nadzemnom dijelu može imati sadržaje javne (društvene), poslovne i druge (osim stambenih) namjene
- građevine seoskog turizma realiziraju se unutar ruralnih naselja u okviru obiteljskog gospodarstva kroz rekonstrukciju ili prenamjenu postojeće građevine, odnosno izgradnjom nove građevine koja uz stanovanje obuhvaća i ugostiteljsko - turističku djelatnost
- pristupni put - pristup građevnoj čestici, čija je minimalna širina propisana ovim Planom
- izvedena prometna površina – prometna površina koja se kao takva u naravi koristi, katastarska čestica prometne površine evidentirana u katastarskom operatu; dio druge katastarske čestice na kojemu je kao stvarni način uporabe u katastarskom operatu evidentirana prometna površina, ili prometna površina ucrtana u odgovarajućoj posebnoj geodetskoj podlozi
- površina za proširenje postojeće prometnice – prostor rezerviran za proširenje postojeće prometne površine, unutar kojega je do proširenja prometnice moguće samo osigurati pristup građevini i urediti travnjak, bez sadnje visoke vegetacije. Površina za proširenja postojeće prometnice koja ulazi u građevnu česticu ne uključuje se u propisanu površinu prirodnog terena na građevnoj čestici. Širina površine za proširenja postojeće prometnice određena je odredbama ovog Plana
- udaljenost planirane građevine od prometnice određuje se u odnosu na:

- regulacijski pravac prema prometnici u izgrađenom dijelu građevinskog područja naselja (kada se prometnica ne planira proširivati)
- regulacijski pravac položen granicom planirane površine za proširenje prometnice ili granicom koridora planirane prometnice u izgrađenom i neizgrađenom dijelu građevinskog područja, pri čemu je do realizacije zahvata u prostoru (proširenje postojeće prometnice ili izgradnja nove prometnice) dozvoljeno u tom pojasu samo uređenje pristupa građevini i uređenje travnjaka (bez sadnje visoke vegetacije)
- iznimno, kod interpolacije građevina, kada su s obje strane već izgrađene građevine na udaljenosti manjoj od propisane udaljenosti prema regulacijskom pravcu prema prometnici koja se ne planira proširivati, udaljenost planirane građevine osnovne namjene i pomoćnih građevina od regulacijskog pravca može iznositi i manje od propisane.

3.3. **Obrazloženje Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Mošćenička Draga**

3.3.1. **Usklađenje PPUO Mošćenička Draga sa Zakonom o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09, 55/11 i 90/11)**

Zakon o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07) stupio je na snagu 01.10.2007. godine, kada je je PPUO Mošćenička Draga već bio usvojen (usvajanje je bilo 27.09.2007. godine). Stoga je ovim Izmjenama i dopunama PPUO Mošćenička Draga izvršen usklađenje Plana s navedenim Zakonom (prvenstveno u dijelu Odredbi za provođenje PPUO Mošćenička Draga), i to posebno u dijelu koji se odnosi na pojmovnik, ali i na neka druge odredbe. U tom smislu ovim se Izmjenama i dopunama Plana mijenjaju (usklađuju sa Zakonom o prostornom uređenju i gradnji) pojmovi koji definiraju izdvojeni dio građevinskog područja naselja, suteran, podrum, potkrovlje, građevinsku (bruto) površinu građevine, visinu građevine i ukupnu visinu građevine. Također su iz istog zakona preuzeti pojmovi koje Plan do sada nije sadržavao, a odnose se na rekonstrukciju građevine, zamjensku građevinu, postojeće stanje izvedenosti prometne površine kao i rezervaciju proširenja postojeće prometnice. Izmjene i dopune PPUO su također usklađene i sa Izmjenama ili dopunama zakonskih i podzakonskih propisa koji su od dana donošenja PPUO Mošćenička Draga stupili na snagu, ili su izmijenjeni i dopunjeni.

Pri izradi ovih Izmjena i dopuna Plana zauzet je stav da se u Odredbama za provođenje Plana, gdje je to moguće, ne navode konkretni zakoni i pravilnici na koje se Plan poziva (zbog njihovih čestih izmjena i dopuna), već da se u odredbama koristi termin "posebni propisi".

3.3.2. **Izmjene Odredbi za provođenje PPUO Mošćenička Draga**

S obzirom na činjenicu da se veliki broj odredbi za provođenje Plana mora u manjoj ili većoj mjeri mijenjati ili dopunjavati, zauzet je stav da se sukladno donešenoj Odluci izrade potpuno nove Odredbe za provođenje Plana, a čime će biti znatno olakšano njegovo provođenje. Pri ovim je izmjenama odredbi izmijenjen i članak 25. stavak 1. Odluke o donošenju PPUO Mošćenička Draga (SGPGŽ 36/07) sukladno odredbi članka 22. stavak 3. i 27. Odluke o donošenju PPOPP Učka (NN 24/06), sukladno traženju Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Uprave za prostorno uređenje iz listopada 2008. godine.

3.3.3. **Korekcija granice građevinskih područja zaselaka Rošići, Muškardini, Rubinići, Andrići, Gašparići, Mihani, Dugići, Špetrići, Lučetići, Petehi, Gradac, Arbanasi, Sučići i Potoki**

Na temelju dopisa Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Uprave za prostorno uređenje iz listopada 2008. godine, izvršena je analiza građevinskih područja svih zaselaka Općine Mošćenička Draga koja se ujedno nalaze i u obuhvatu PPOPP Učka (naselja Jurčići, Potoki, Trebišća, Sučići, Gradac, Arbanasi, Petehi, Marasi, Lučetići, Rošići, Rubinići, Muškardin, Andrići, Mala Učka, Gašparići, Mihani, Špetrići i Dugići). Na temelju ove analize ustanovljeno je da postoje razlike u granicama građevinskih područja određenim u PPUO Mošćenička Draga i PPOPP Učka za zaseoke Rošići, Muškardini, Rubinići, Andrići, Gašparići, Mihani, Dugići, Špetrići, Lučetići, Petehi, Gradac, Arbanasi, Sučići i Potoki.

OBVEZNI PRILOZI PLANA – OBRAZLOŽENJE

Sljedom toga su izvršene njihove korekcije (usklađenje s PPOPP Učka), a njihove sadašnje površine, nove površine (prema PPOPP Učka) i međusobna razlika prikazane su u sljedećoj tablici.

Naselje ili dio naselja	oznaka građevinskog područja	sadašnja površina g.p. prema PPUPO M. Draga (ha)	planirana površina g.p. (ha)	razlika (- smanjenje) (+ povećanje) (ha)
Roščići	N-19	0,69	0,57	- 0,12
Mušcardini	N-20	0,63	0,62	- 0,01
Rubinići	N-21_01	0,94	0,74	- 0,20
	N-21_02	-	0,07	+ 0,07
Andrići	N-23	0,93	0,85	- 0,08
Gašparići	N-24	0,22	0,54	+ 0,32
Mihani	N-29_01	0,92	1,01	+ 0,09
	N-29_02	0,15	0,05	- 0,10
	N-29_03	-	0,22	+ 0,22
Dugići, Špetrići	N-30_01	0,87	0,84	- 0,03
	N-30_02	0,32	0,11	- 0,21
Lučetići	N-35_01	0,52	0,51	- 0,01
	N-35_02	0,05	0,04	- 0,01
Petehi	N-36	0,29	0,19	- 0,10
Gradac	N-39_01	0,36	0,29	- 0,07
	N-39_02	0,26	0,20	- 0,06
	N-39_03	0,10	0	- 0,10
	N-39_04	0,20	0	- 0,20
Arbanasi	N-41_01	0,87	0,70	- 0,17
	N-41_02	0,23	0	- 0,23
Sučići	N-44_01	0,14	0	- 0,14
	N-44_02	0,23	0	- 0,23
Potoki	N-45_01	0,30	0,26	- 0,04
UKUPNO		9,22	7,81	- 1,41

3.3.4. Golf igralište uz naselje Brseč

“Znanstveno – stručnom analizom prostorno, ekonomskih i ekoloških čimbenika turističkih zona u Primorsko – goranskoj županiji” (izrađivač: Institut za turizam, lipanj 2010. godine), čije je naručitelj Javna ustanova Zavod za prostorno uređenje Primorsko – goranske županije planirana je lokacija za izgradnju golf igrališta uz naselje Brseč. Lokacija je odabrana zbog ambijentalnosti i ljepote prostora uz naselje Brseč te zbog vrlo dobrog prometnog položaja (u neposrednoj blizi državne ceste D66). Također, snještaj golf igrališta na Opatijskoj rivijeri koja ima veliki broj hotelskih i drugih smještajnih kapaciteta su svakako faktori koji mogu pozitivno utjecati na razvoj ove lokacije.

Prostornim planom Primorsko – goranske županije (odredbe za provođenje, članak 43. i 56.) osigurana je pretpostavka da se kroz izradu prostornih planova uređenja planiraju sadržaji kao što su golf igrališta. U Izmjene i dopune PPUO Mošćenička Draga uvrštena je lokacija golf igrališta uz naselje Brseč, površine oko 85,6 ha, kao građevinsko područje izvan naselja za izdvojene namjene (sportsko – rekreacijska namjena / golf igralište / R1).

Planom se predviđa izgradnja golf igrališta sa pratećim sadržajima:

- golf kuća sa smještajnim kapacitetima
- gospodarska zgrada
- crpna postaja.

Izgradnja i uređenje definirati će se stručnom podlogom, koja mora sadržavati:

- opis planiranog zahvata
- smještaj građevina na parceli
- uređenje parcele (okoliš)

- idejno arhitektonsko rješenje građevina i građevinskih zahvata
- popis postojećih stabala (vrsta, veličina, kakvoća i sl.) i stabala predloženih za otklanjanje, te prijedlog zamjenskih stabala (vrsta, veličina, položaj i sl.)
- zbrinjavanje prometa u mirovanju
- rješenje otpadnih i oborinskih voda do priključenja na sustav odvodnje
- način zbrinjavanja otpada
- dokaz o mogućnosti priključenja na elektroenergetsku mrežu i javni prometni sustav
- suglasnost Općinskog vijeća.

U sklopu zone golf igrališta (R1) moguće je planirati izgradnju pratećih i smještajnih građevina na ukupnoj površini od najviše 6,0 ha, raspoređenih na tri lokacije uz rub golf igrališta. Položaj zone pratećih i smještajnih građevina definirati će se Urbanističkim planom uređenja, prema uvjetima određenim ovim Planom. Gustoća izgrađenosti ove zone (površina zone pod građevinama) za izgradnju pratećih i smještajnih građevina ne smije biti veća od 25%.

Za izgradnju smještajnih kapaciteta (unutar zone pratećih i smještajnih građevina) treba osigurati minimalno 200 m² po ležaju. Gradnja golf igrališta može se planirati u etapama, koje će biti određene Urbanističkim planom uređenja. Izgradnja smještajnih kapaciteta predviđena je unutar zone I faze.

Smještajni kapaciteti mogu se graditi u građevinama slijedećeg tipa:

- golf kuća sa smještajnim kapacitetima, najveći broj nadzemnih etaža iznosi 2 (dvije) etaže, ukupne visine (v) 9,0 m, uz mogućnost izgradnje podruma koji može obuhvatiti jednu ili više podzemnih etaža u funkciji pratećih sadržaja, pomoćnih i tehničkih prostorija i garaže, minimalna kategorija 4*
- hotel, ukupne visine (v) 9,0 m, najveći broj nadzemnih etaža iznosi 2 (dvije) etaže, uz mogućnost izgradnje podruma koji može obuhvatiti jednu ili više podzemnih etaža u funkciji pratećih sadržaja, pomoćnih i tehničkih prostorija i garaže, minimalna kategorija 4*
- vile, ukupne visine (v) 8,0 m, najveći broj nadzemnih etaža iznosi 2 (dvije) etaže, uz mogućnost izgradnje podruma koji može obuhvatiti jednu ili više podzemnih etaža u funkciji pratećih sadržaja, pomoćnih i tehničkih prostorija i garaže, minimalne kategorije 5*.

Za površine izvan naselja za izdvojene namjene (sportsko – rekreacijsku namjenu / golf igralište / R1) propisuje se obveza izrade Urbanističkog plana uređenja, kojem prethodi izrada studije utjecaja na okoliš planiranog zahvata u prostoru.

3.3.5. Planiranje izdvojenih građevinskih područja ugostiteljsko – turističke namjene Mošćenička Draga, Mošćenice i Brseč i Mošćenice (T1 – hotel, T2 – turističko naselje)

Sukladno Prostornom planu Primorsko – goranske županije, ovim se izmjenama Plana utvrđuju tri izdvojena građevinska područja ugostiteljsko – turističke namjene izvan naselja:

- zona ugostiteljsko - turističke namjene (T1 i/ili T2₁) Mošćenička Draga, površine oko 3,10 ha
- zona ugostiteljsko – turističke namjene T2₂ Mošćenice (Sv. Ivan), površine oko 2,90 ha
- zona ugostiteljsko – turističke namjene T2₃ Brseč, površine oko 4,70 ha.

Za navedene zone ugostiteljsko – turističke namjene propisuje se obveza izrade urbanističkog plana uređenja.

Sukladno njihovoj definiciji te odredbama Zakona o prostornom uređenju i gradnji, za izgradnju unutar tih zona su uvjeti propisani člankom 52. navedenog zakona:

- smještajne građevine i prateći sadržaji (otvoreni športski, rekreacijski, ugostiteljski, uslužni, zabavni i sl.) budu, uz mjere poboljšanja komunalne infrastrukture i zaštite okoliša, više kategorije te položajem, veličinom, osobito visinom u skladu s obilježjem prirodnog krajolika
- smještajne građevine, organizirane kao turističko naselje budu oblikovanjem sukladne s izvornim urbanim i arhitektonskim obilježjima
- smještajne jedinice u autokampu i kampu nisu povezane s tлом na čvrsti način
- vrsta i kapacitet pratećih sadržaja i javnih površina budu određeni razmjerno svakoj fazi građenja smještajnih građevina

- gustoća korištenja iznosi najviše 120 kreveta/ha
- izgrađenost pojedinačne građevne čestice nije veća od 30%, a koeficijent iskoristivosti nije veći od 0,80
- najmanje 40% površine svake građevne čestice bude uređeno kao parkovni nasadi i prirodno zelenilo
- odvodnja otpadnih voda bude riješena zatvorenim kanalizacijskim sustavom s pročišćavanjem.

Izgradnja građevina iz skupine (T1) podrazumijeva izgradnju građevine sa najmanje 70% kreveta u hotelima i najviše 30% kreveta u apartmanima. Izgradnja građevina iz skupine (T2) podrazumijeva izgradnju građevine sa najmanje 70% kreveta u apartmanima i najviše 30% kreveta u hotelima.

Pod turističkim naseljem (T2) podrazumijeva se objekt u kojemu se gostima obvezno pružaju usluge smještaja s doručkom, ali se mogu se pružati i druge ugostiteljske usluge. Gostu se mora osigurati mogućnost bavljenja športom i/ili drugim oblicima rekreacije na otvorenim prostorima, koji su prilagođeni specifičnim uvjetima destinacije. Turističko naselje je funkcionalna i poslovna cjelina koju čini više samostalnih građevina visine najviše prizemlje i dva kata u kojima su: recepcija, smještajne jedinice, ugostiteljski i drugi sadržaji i kojim u cjelini upravlja ugostitelj koji posluje turističkim naseljem, bez obzira na to što unutar turističkog naselja u samostalnim poslovnim objektima, prostorijama i prostorima mogu poslovati i druge pravne i/ili fizičke osobe, koje obavljaju razne djelatnosti (ugostiteljske, turističke, trgovačke, frizerske i dr.).

Turističko naselje mora imati: prijemni hol s recepcijom, smještajne jedinice, ugostiteljske sadržaje za pripremu i usluživanje hrane, pića i napitaka, zajednički sanitarni čvor za goste, sportske sadržaje i/ili odgovarajuće sadržaje za rekreaciju, ovisno o prirodnim mogućnostima destinacije. Smještajne jedinice u turističkom naselju mogu biti: sobe, obiteljske sobe (family room), hotelski apartmani (suite), studio apartmani i apartmani.

Unutar turističkog naselja se mogu nalaziti i objekti vrste:

- hotel,
- aparthotel
- turistički apartmani i/ili
- kamp.

Ako se ove vrste objekata prostorno nalaze unutar turističkog naselja i mogu činiti zasebnu funkcionalnu cjelinu, tada se ti objekti kategoriziraju zasebno i samostalno primjenom propisa koji se na njih odnose. Objektima koji se nalaze unutar turističkog naselja mora poslovati ugostitelj koji posluje turističkim naseljem. Samostalne građevine u kojima se nalaze smještajne jedinice u turističkom naselju mogu se nazivati komercijalnim nazivima: bungalov, paviljon, vila i slično.

3.3.6. Izmjena granice obuhvata zone ugostiteljsko - turističke namjene Mošćenička Draga i utvrđivanje građevinskog područja naselja Mošćenička Draga za potrebe izgradnje objekata javnog i društvenog standarda (novi centar naselja Mošćenička Draga)

Prostornim planom Primorsko – goranske županije kao i važećim PPUO Mošćenička Draga planirano je izdvojeno građevinsko područje - zona ugostiteljsko – turističke namjene Mošćenička Draga (T1 i/ili T2 i T3), površine oko 10,0 ha i pretežito izgrađena. Ukupni kapacitet zone iznosi prema PPPGŽ do 1.200 kreveta. U toj se zoni trenutno nalaze dva hotela, auto – kamp i nogometno igralište.

Kapacitet hotela (Hotel "Mediterran" i Hotel "Marina") iznosi oko 450 kreveta, a kapacitet auto-kampa oko 400 kreveta. S obzirom na relativno nisku kategorizaciju, očekuje se da će se kroz rekonstrukciju postojećih hotela i autokampa, uz podizanje nivoa usluge na 4*, ukupni broj kreveta u doglednoj budućnosti spustiti na ispod 800. Postojeće nogometno igralište, smješteno u obuhvatu ove zone, predstavlja veliki potencijal za planiranje novih društvenih sadržaja potrebnih lokalnoj zajednici, s obzirom da je relativno slabo iskorišteno a nalazi se na izuzetno vrijednoj lokaciji. Osim toga, ovaj se sadržaj s obzirom na svoju namjenu u slučaju potrebe može nadomjestiti na nekoj drugoj lokaciji.

Prema PPPGŽ zona je definirana kao "ugostiteljsko – turistička zona izvan naselja" i za nju je propisana obveza izrade urbanističkog plana uređenja. Kako kroz PPPGŽ nije detaljno utvrđena granica obuhvata ove zone, Izmjenama i dopunama PPUO Mošćenička Draga će se granica izmijeniti na način da se dio ovog područja koji nema ugostiteljsko – turističku namjenu pripoji građevinskom području naselja Mošćenička Draga.

Kroz izradu UPU-a naselja Mošćeničke Drage će se izvršiti prostorna analiza čitavog prostora obuhvata Plana, a na ovom dijelu (zona postojećeg nogometnog igrališta) planirati će se sadržaji javne i društvene namjene potrebni lokalnoj zajednici, kao što su:

- dječji vrtić,
- osnovna škola sa sportskom dvoranom,
- knjižnica,
- zdravstvena ustanova,
- manji trgovački centar,
- zone mješovite namjene (stanovanje sa trgovačkim i poslovnim sadržajima)
- garaža.

Kroz izradu Urbanističkog plana uređenja Mošćenička Draga (UPU 2) trebaju se detaljno ispitati sve mogućnosti u vezi sadašnje ili eventualno nove lokacije nogometnog igrališta (Sveta Jelena ili neka druga).

U tom smislu je jedna od varijanti rješenja je i zadržavanje nogometnog igrališta na sadašnjoj lokaciji (uz mogući minimalni pomak i slično) te njegovo uklapanje u planirane javne i društvene sadržaje koji bi se trebali izgraditi na ovoj loakciji i u neposrednoj blizini, a čija je izgradnja planirana ovim Planom.

3.4. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina (naselja i izgrađene strukture van naselja, poljoprivredne, šumske, vodne te površine posebne namjene i ostale površine)

redni broj	OPĆINA MOŠĆENIČKA DRAGA	oznaka	ukupno (ha)	% od površine Općine (kopno)	stan. / ha ³ m ² / stan. ⁴
1.	GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA ukupno	GP	159,54	3,44	10,03³
1.1.	izgrađeni dio građevinskih područja naselja		145,24	3,13	11,01 ³
1.2.	neizgrađeni dio građevinskih područja naselja		14,03	0,30	87,68 ⁴
2.	GRAĐEVINSKA PODRUČJA IZVAN NASELJA ZA IZDOJENE NAMJENE ukupno		98,48	2,12	-
2.1.	ugostiteljsko – turistička namjena	T1 i/ili T2₁	3,10	0,06	-
2.2.	ugostiteljsko – turistička namjena	T2₂ i T2₃	7,60	0,16	-
2.3.	ostale namjene (zdravstveno - turistička namjena)	ZT	0,53	0,01	-
2.4.	sportsko – rekreacijska namjena (golf igralište)	R1	85,60	1,85	535 ⁴
2.5.	sportsko – rekreacijska namjena (nogometno igralište)	R2	1,24	0,02	-
2.6.	grobља	+	0,41	0,01	-
	GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA I IZDOJENIH NAMJENA IZVAN NASELJA ukupno		257,92	5,57	1.612⁴
3.	POLJOPRIVREDNE POVRŠINE - POLJOPRIVREDNO TLO OSNOVNE NAMJENE ukupno		47,56	1,02	297⁴
3.1.	ostala obradiva tla	P3	47,56	1,02	297 ⁴
4.	ŠUMSKE POVRŠINE ukupno		3.277,42	70,84	0,48³
4.1.	gospodarske šume	Š1	2.218,65	49,64	0,72 ³
4.2.	zaštitne šume	Š2	992,28	21,45	1,61 ³
4.3.	šume posebne namjene	Š3	66,49	1,43	24,06 ³
5.	OSTALO POLJOPRIVREDNO TLO, ŠUME I ŠUMSKO ZEMLJIŠTE I PAŠNJAČKE POVRŠINE ukupno		1.022,30	22,09	1,56³
5.1.	ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište i pašnjačke površine	PŠ	1.022,30	22,09	1,56 ³
6.	INFRASTRUKTURNI SUSTAVI ukupno		18,60	0,40	-
6.1.	površine infrastrukturnih sustava	IS	18,60	0,40	-
7.	VODNE POVRŠINE NA KOPNU ukupno	V	2,20	0,04	-
7.1.	kopnene vodne površine - izvori , vodotoci i lokve		2,20	0,04	-
8.	MORSKE POVRŠINE ukupno	M	5.075,00	52,31	0,30³
8.1.	morske površine - prometne djelatnosti - obalno more namijenjeno kupanju i rekreaciji - ostale morske površine		2,00 223,44 4.849,56	0,03 4,40 96,87	- 6,63 ³ 0,32 ¹
	OPĆINA MOŠĆENIČKA DRAGA sveukupno		9.701,00	100,00	0,33¹

* Napomena:
Površina Općine Mošćenička Draga: kopno¹ - 4.626 ha, more² - 5.075 ha
Ukupna površina Općine Mošćenička Draga³ - 9.701 ha, planirani broj stanovnika 2015. godine - 1.600 st.

3.5. Razvoj i uređenje površina naselja (građevinska područja naselja)

Prostornim planom uređenja Općine Mošćenička Draga definirana su građevinska područja naselja koja zadovoljavaju potrebe Općine za buduće razdoblje, a stimulativna su u smislu razvitka naselja, poboljšanja kvalitete stanovanja i opremanja prometnom i komunalnom infrastrukturom. Razgraničenje površine naselja obavljeno je određivanjem granice građevinskog područja, uvažavajući kriterije Prostornog plana Primorsko – goranske županije i smjernica Strategije prostornog uređenja Republike Hrvatske. Granice građevinskih područja razgraničuju površine izgrađenog dijela naselja i površine predviđene za njegov razvoj od ostalih površina namijenjenih razvoju poljoprivrede, šumarstva i drugih djelatnosti koje se, obzirom na namjenu, mogu obavljati izvan građevinskih područja.

Prilikom određivanja građevinskih područja naselja uvaženi su svi kriteriji, smjernice i mjere u pogledu racionalnog gospodarenja i zaštite prostora. Definiranje građevinskog područja provodilo se prvenstveno kroz objektivno sagledavanje potreba za prostorom za svako naselje, uvažavanjem postojećih demografskih kretanja, procjenom budućih demografskih procesa, procjenom gospodarskih potencijala i potreba, te drugih obilježja ili posebnosti značajnih za pojedino naselje. Iz zona namijenjenih razvoju naselja izuzete su površine neprimjerene za izgradnju, kao što su šumsko i poljoprivredno zemljište i sl. Prilikom određivanja prostora za razvoj naselja poštivane su slijedeće smjernice:

- nakon detaljne provjere na terenu, utvrđene su stvarne granice zaposjednosti prostora i određene granice izgrađenog dijela naselja
- uspostavljen je sustav informacija (demografska kretanja, lokacijske i građevinske dozvole i dr.) u svrhu osiguranja korištenja i planiranja područja za razvoj.

3.5.1. Namjena površina unutar građevinskih područja naselja

Planom su građevinska područja naselja definirana svojom granicom kao:

- izgrađeni dio građevinskih područja naselja
- neizgrađeni dio građevinskih područja naselja.

Unutar građevinskih područja naselja se smještaju osim stanovanja, sve spojive funkcije sukladne namjeni, rangu ili značenju naselja, kao što su javna i društvena namjena, gospodarska namjena (zanatska, poslovna, ugostiteljsko - turistička, luke i ostalo), športsko - rekreacijska namjena, javne zelene površine, površine infrastrukturnih sustava i ostalo.

3.5.2. Veličine površina građevinskih područja naselja

Kod određivanja veličine površina građevinskih područja naselja poštivani su kriteriji iz PPPGŽ koji se odnose na dimenzioniranje građevinskih područja naselja. Iz objektivnih razloga odredba koja se odnosi na planiranu gustoću prema PPPGŽ za prostornu cjelinu P2 – Opatija, odnosno Općinu Mošćenička Draga od 20 stanovnika/ha nije primjenjiva, s obzirom da dozvoljena površina građevinskih područja naselja prema tom kriteriju za Općinu Mošćenička Draga iznosi svega 80,0 ha, dok je samo današnja izgrađena površina građevinskih područja naselja znatno veća od toga i iznosi 145,24 ha.

Kako je površina građevinskog područja dobivena primjenom osnovne formule koja se temelji na projekciji stanovništva i propisanoj gustoći manja od površine već izgrađenog dijela naselja (145,24 ha), PPPGŽ u članku 62. stavak 5. predviđa uporabu drugog kriterija za određivanje građevinskog područja (I + 20%), gdje je površina izgrađenog dijela građevinskog područja uvećana za 20%.

$$P = P_{IG} + 20\% P_{IG} = 145,24 + 29,04 = 174,28 \text{ ha}$$

Poštujući taj kriterij, a temeljem analize i utvrđivanja stvarne zaposjednutosti prostora, kao i analize građevinskog područja iz dosadašnje prostorno - planske dokumentacije, Planom su utvrđene granice građevinskih područja naselja na području Općine Mošćenička Draga unutar kojih će biti osigurane dovoljne površine za planirani razvitak naselja i svih potrebnih funkcija, a koje prethodni kriterij iz PPPGŽ zadovoljavaju gotovo u potpunosti.

Projiciranjem planiranog broja od 1.600 stanovnika Općine Mošćenička Draga na ukupnu površinu građevinskih područja naselja dobija se gustoća od svega 10,03 st/ha, što je znatno manje od 20 st/ha iz PPPGŽ.

3.5.3. Planske pretpostavke za određivanje građevinskih područja naselja

Pri određivanju površina građevinskih područja naselja uvažavane su sljedeće pretpostavke:

- planirani broj stanovnika Općine Mošćenička Draga iznosi 1.600
- sve izgrađene građevine na području općine, ukoliko njihova lokacija nije u suprotnosti s PPPGŽ-om, planom infrastrukture ili drugim propisima trebaju biti uključene u građevinska područja naselja/zaselaka
- proširenje građevinskih područja naselja treba biti isključivo uz poštivanje kriterija PPPGŽ
- za proširenje građevinskih područja naselja treba prvenstveno koristiti prostore koji su dobro komunalno opremljeni (pristupni put, voda i struja)
- proširenje građevinskih područja naselja unutar ZOP-a treba biti restriktivno i u što manjem obimu, dok se proširenje u višim dijelovima područja općine (izvan ZOP-a) treba sagledavati u svrhu smanjenja građevinskog pritiska na samu obalnu crtu.

3.5.4. Neposredno provođenje plana unutar građevinskih područja naselja

Za sva naselja koja se nalaze unutar ZOP-a propisana je obveza izrade detaljnijih planova uređenja. U naseljima koja se nalaze u području PPPP Učka izgradnja, rekonstrukcija ili interpolacija građevina vrši se temeljem odredbi tog plana. Za sva ostala građevinska područja naselja (koja su izvan ZOP-a i izvan PPPP Učka) ovaj plan se primjenjuje neposredno, tj. izgradnja građevina, uređenje površina i drugi zahvati u prostoru provode se temeljem odredbi za provođenje ovog plana.

3.5.5. Planske pretpostavke za dimenzioniranje površine građevinskih područja naselja

Temelj za dimenzioniranje građevinskih područja naselja na području Općine Mošćenička Draga je izgrađenost građevinskog područja te očekivana projekcija stanovništva od 1.600 stanovnika u 2015. godini. Prema ovim kriterijima, a temeljem analize svih prethodnih pokazatelja, analize građevinskog područja iz PPO Opatija i utvrđivanja postojećeg stanja izgrađenosti, određena su građevinska područja naselja na području Općine Mošćenička Draga.

Iskaz površina građevinskog područja naselja i gustoća stanovanja

Statističko naselje	Izgrađeni dio (ha)	Neizgrađeni dio (ha)	Površina ukupno (ha)	Stanovništvo (projekcija) 2015. godine	Gustoća stanovništva (st/ha)
BRSEČ	11,48	2,34	13,82	140	10,13
GOLOVIK	11,37	-	11,37	70	6,16
GRABROVA	3,22	-	3,22	-	-
KALAC	10,04	-	10,04	30	2,99
KRAJ	6,08	-	6,08	100	16,45
MALA UČKA	3,37	-	3,37	-	-
MARTINA	8,51	0,07	8,58	40	4,66
MOŠĆENICE	20,93	-	20,93	300	14,33
MOŠĆENIČKA DRAGA	41,79	10,88	52,67	700	13,29
OBRŠ	1,73	-	1,73	10	5,78
SUĆIĆI	3,84	-	3,84	40	10,92
SVETA JELENA	11,91	-	11,91	80	6,72
SVETI ANTON	2,92	-	2,92	10	3,42
ZAGORE	8,05	1,01	9,06	80	8,83
UKUPNO	145,24	14,30	159,54	1.600	10,03

OBVEZNI PRILOZI PLANA – OBRAZLOŽENJE

Iskaz površina građevinskog područja naselja i gustoća stanovanja po naseljima i dijelovima naselja

Naselje	Opis građevnog područja		Površina građevnog područja (ha)			Lokacija unutar		Stanovništvo (projekcija) 2015. godine	Gustoća stanovništva (st/ha)	
	Oznaka	Naziv	izgrađeno	neizgrađeno	ukupno	PPPP Učka	ZOP-a			
BRSEČ	N-05-01	Carići, Perišići	1,64	-	1,64	-	+			
	N-05-02		0,09	-	0,09	-	+			
	N-05-03		0,68	-	0,68	-	+			
	N-06-01	Brseč	6,84	2,34	9,18	-	+			
	N-06-02		0,78	-	0,78	-	+			
	N-07-01	Klančac	0,19	-	0,19	-	+			
	N-07-02		0,24	-	0,24	-	+			
	N-08	Belani	0,09	-	0,09	-	+			
N-09-01 dio	Belići, Martina	0,93	-	0,93	-	-				
Ukupno BRSEČ			11,48	2,34	13,82			140	10,13	
GOLOVIK	N-10	Blažići	0,12	-	0,12	-	+			
	N-12 dio	Anići	0,62	-	0,62	-	-			
	N-13	Ratkovići	0,25	-	0,25	-	-			
	N-14-01	Gačice, Golovik, Loškići, Nerezani, Purgari	8,16	-	8,16	-	+			(dio)
	N-14-02		0,55	-	0,55	-	+			(dio)
	N-14-03		0,36	-	0,36	-	+			
	N-14-04		0,49	-	0,49	-	+			
	N-14-05		0,73	-	0,73	-	+			
N-14-06	0,09		-	0,09	-	-				
Ukupno GOLOVIK			11,37	-	11,37			70	6,16	
GRABROVA	N-35-01	Lučetići	0,51	-	0,51	+	-			
	N-35-02		0,04	-	0,04	+	-			
	N-36	Petehi	0,19	-	0,19	+	-			
	N-37	Marasi	0,63	-	0,63	+	-			
	N-38	Sudinčići	0,23	-	0,23	+	-			
	N-39-01	Gradac	0,29	-	0,29	+	-			
	N-39-02		0,20	-	0,20	+	-			
	N-40	Grabova	0,43	-	0,43	-	-			
N-41	Arbanasi	0,70	-	0,70	+	-				
Ukupno GRABROVA			3,22	-	3,22			-	-	
KALAC	N-18-02	Zrinčići	0,25	-	0,25	-	-			
	N-18-03		0,29	-	0,29	-	-			
	N-18-04		0,14	-	0,14	-	-			
	N-19	Rošići	0,57	-	0,57	+	-			
	N-20	Mušcardini	0,62	-	0,62	+	-			
	N-21-01	Rubinići	0,74	-	0,74	+	-			
	N-21-02		0,07	-	0,07	+	-			
	N-22-01	Marinići	0,94	-	0,94	-	-			
	N-22-02		0,08	-	0,08	-	-			
	N-22-03		0,13	-	0,13	-	-			
	N-22-04		0,04	-	0,04	-	-			
	N-22-05		0,09	-	0,09	-	-			
	N-22-06		0,06	-	0,06	-	-			
	N-22-07		0,07	-	0,07	-	-			
	N-23	Andrići	0,85	-	0,85	+	-			
	N-24	Gašparići	0,54	-	0,54	+	-			
	N-28	Marići	2,00	-	2,00	-	-			
	N-29-01	Mihani	1,01	-	1,01	+	-			
	N-29-02		0,05	-	0,05	+	-			
	N-29-03		0,22	-	0,22	+	-			
N-30-01	Dugići, Špetrići	0,84	-	0,84	+	-				
N-30-02		0,11	-	0,11	+	-				
N-30-03		0,33	-	0,33	+	-				
Ukupno KALAC			10,04	-	10,04			30	2,99	

Iskaz površina građevinskog područja naselja i gustoća stanovanja po naseljima i dijelovima naselja
- nastavak -

Naselje	Opis građevnog područja		Površina građevnog područja (ha)			Lokacija unutar		Stanovništvo (projekcija) 2015. godine	Gustoća stanovništva (st/ha)
	Oznaka	Naziv	izgrađeno	neizgrađeno	ukupno	PPPP Učka	ZOP-a		
KRAJ	N-50-01	Prem	0,25	-	0,25	-	+		
	N-50-02		1,04	-	1,04	-	+		
	N-54	Gornji Kraj	0,45	-	0,45	-	+		
	N-55-01	Donji Kraj	2,95	-	2,95	-	+		
	N-55-02		0,40	-	0,40	-	+		
	N-55-03		0,37	-	0,37	-	+		
	N-55-04		0,21	-	0,21	-	+		
	N-57-01	Marčenići.	0,08	-	0,08	-	+		
N-57-02	Gradac	0,33	-	0,08	-	+			
Ukupno KRAJ			6,08	-	6,08			100	16,45
MALA UČKA	N-48	Mala Učka	3,37	-	3,37	+	-		
Ukupno MALA UČKA			3,37	-	3,37			-	-
MARTINA	N-09-01 dio	Belići Martina, Žadrići,	3,74	0,07	3,81	-	-		
	N-09-02		3,63	-	3,63	-	-		
	N-09-03	Martinčići	0,07	-	0,07	-	-		
	N-11	Sovići	0,95	-	0,95	-	-		
	N-12 dio	Anići	0,12	-	0,12	-	-		
Ukupno MARTINA			8,51	0,07	8,58			40	4,66
MOŠĆENICE	N-25-01	Rovini	1,41	-	1,41	-	+		
	N-25-02		0,30	-	0,30	-	+		
	N-26	Milići	0,48	-	0,48	-	+		
	N-27	Mrkvići	1,15	-	1,15	-	+		
	N-33	Mošćenice	5,79	-	5,79	-	+		
	N-31-01	Selce	4,71	-	4,71	-	+		
	N-31-02		0,27	-	0,27	-	+		
	N-31-03		0,31	-	0,31	-	+		
	N-31-04		1,64	-	1,64	-	+		
	N-31-05		0,44	-	0,44	-	+		
	N-31-06		0,11	-	0,11	-	+		
	N-31-07		0,25	-	0,25	-	+		
	N-31-08		0,15	-	0,15	-	+		
N-32	Jir	3,92	-	3,92	-	+			
Ukupno MOŠĆENICE			20,93	-	20,93			300	14,33
MOŠĆENIČKA DRAGA	N-34-01	Mošćenička Draga	40,05	10,88	50,93	-	+		
	N-34-02		0,21	-	0,21	-	+		
	N-34-03		0,16	-	0,16	-	+		
	N-34-04		1,37	-	1,37	-	-		
Ukupno MOŠĆENIČKA DRAGA			41,79	10,88	52,67			700	13,29
OBRŠ	N-49	Haldej	0,28	-	0,28	-	+		
	N-51-01	Obrš	1,02	-	1,02	-	+		
	N-51-02		0,16	-	0,16	-	+		
	N-52	Frlići	0,27	-	0,27	-	+		
Ukupno OBRŠ			1,73	-	1,73			10	5,78

OBVEZNI PRILOZI PLANA – OBRAZLOŽENJE

Iskaz površina građevinskog područja naselja i gustoća stanovanja po naseljima i dijelovima naselja
- nastavak -

Naselje	Opis građevnog područja		Površina građevnog područja (ha)			Lokacija unutar		Stanovništvo (projekcija) 2015. godine	Gustoća stanovništva (st/ha)
	Oznaka	Naziv	izgrađeno	neizgrađeno	ukupno	PPPP Učka	ZOP-a		
SUČIĆI	N-42-01	Dragani -	1,09	-	1,09	-	-		
	N-42-02	Lovrečići	0,08	-	0,08	-	-		
	N-43	Vojvodići	0,27	-	0,27	-	-		
	N-44-01	Sučići	0,59	-	0,59	-	-		
	N-44-02		0,18	-	0,18	-	-		
	N-44-03		0,23	-	0,23	-	-		
	N-45-01	Potoki	0,26	-	0,26	+	-		
	N-45-02		0,20	-	0,20	+	-		
	N-45-03		0,18	-	0,18	+	-		
	N-46-01	Jurčići	0,11	-	0,11	+	-		
	N-46-02		0,07	-	0,07	+	-		
	N-47-01	Trebišća	0,40	-	0,40	+	-		
N-47-02	0,18		-	0,18	+	-			
Ukupno SUČIĆI			3,84	-	3,84			40	10,42
SVETA JELENA	N-15	Škalameri	0,32	-	0,32	-	-		
	N-16	Filipaši	0,79	-	0,79	-	+ (dio)		
	N-17-01	Barci, Brivači, Gruz, Opače, Pečari, Slamnjaki, Šćoci, Špingaroli, Uhaći	6,09	-	6,09	-	+		
	N-17-02		0,60	-	0,60	-	+		
	N-17-03		0,35	-	0,35	-	+		
	N-17-04		1,57	-	1,57	-	+		
	N-17-05		0,59	-	0,59	-	-		
	N-17-06		0,96	-	0,96	-	-		
	N-17-07		0,32	-	0,32	-	+		
	N-17-08		0,14	-	0,14	-	+ (dio)		
N-17-09	Zrinčići	0,10	-	0,10	-	+			
N-18-01	Zrinčići	0,08	-	0,08					
Ukupno SVETA JELENA			11,91	-	11,91			80	6,72
SVETI ANTON	N-53-01	Črnjari	0,09	-	0,09	-	+		
	N-53-02		0,29	-	0,29	-	+		
	N-53-03		0,26	-	0,26	-	+		
	N-53-04		0,16	-	0,16	-	+		
	N-53-05		0,21	-	0,21	-	+		
	N-56-01	Sveti Anton	0,28	-	0,28	-	-		
	N-56-02		0,84	-	0,84	-	+		
	N-56-03		0,79	-	0,79	-	+		
Ukupno SVETI ANTON			2,92	-	2,92			10	3,42
ZAGORE	N-01-01	Stepča	1,13	-	1,13	-	+ (dio)		
	N-01-02		0,47	-	0,47	-	+		
	N-01-03		0,26	-	0,26	-	+		
	N-02-01	Kalina, Prisunac, Velo Selo	1,80	-	1,80	-	+		
	N-02-02		2,13	1,01	3,14	-	+		
	N-02-03		0,20	-	0,20	-	+		
	N-03-01	Franeli, Ivanini	0,45	-	0,45	-	+		
	N-03-02		0,11	-	0,11	-	+		
	N-03-03		0,45	-	0,45	-	+		
	N-04-01	Krsanjini	0,88	-	0,88	-	+		
	N-04-02		0,06	-	0,06	-	+		
N-04-03	0,11		-	0,11	-	+			
Ukupno ZAGORE			8,05	1,01	9,06			80	8,83
Ukupno Općina MOŠĆENIČKA DRAGA			145,24	14,30	159,54			1.600	10,03

OBVEZNI PRILOZI PLANA – OBRAZLOŽENJE

Iskaz površina građevinskog područja naselja i gustoća stanovanja po građevinskim cjelinama

Oznaka građevne cjeline	N a z i v	Izgrađena površina (ha)	Neizgrađena površina (ha)	Ukupna površina (ha)
N-01-01	Stepča	1,13	-	1,13
N-01-02		0,47	-	0,47
N-01-03		0,26	-	0,26
N-02-01	Kalina, Prisunac, Velo Selo	1,80	-	1,80
N-02-02		2,13	-	3,14
N-02-03		0,20	-	0,20
N-03-01	Franeli, Ivanini	0,45	-	0,45
N-03-02		0,11	-	0,11
N-03-03		0,45	-	0,45
N-04-01	Krsonjin	0,88	-	0,88
N-04-02		0,06	-	0,06
N-04-03		0,11	-	0,11
N-05-01	Carići, Perišići	1,64	-	1,64
N-05-02		0,09	-	0,09
N-05-03		0,68	-	0,68
N-06-01	Brseč	6,84	2,34	9,18
N-06-02		0,78	-	0,78
N-07-01	Klančac	0,19	-	0,19
N-07-02		0,24	-	0,24
N-08	Belani	0,09	-	0,09
N-09-01	Belići, Martina Žadrići, Martinčići	4,67	0,07	4,74
N-09-02		3,63	-	3,63
N-09-03		0,07	-	0,07
N-10	Blažići	0,12	-	0,12
N-11	Sovići	0,95	-	0,95
N-12	Anići	0,74	-	0,74
N-13	Ratkovići	0,25	-	0,25
N-14-01	Gačice, Golovik, Loškići, Nerezani, Purgari	8,16	-	8,16
N-14-02		0,55	-	0,55
N-14-03		0,36	-	0,36
N-14-04		0,49	-	0,49
N-14-05		0,73	-	0,73
N-14-06		0,09	-	0,09
N-15	Škalameri	0,32	-	0,32
N-16	Filipaši	0,79	-	0,79
N-17-01	Barci, Brivači, Gruzi, Opaće, Pećari, Slamnjacki, Šćoci, Špingaroli, Uhači	6,09	-	6,09
N-17-02		0,60	-	0,60
N-17-03		0,35	-	0,35
N-17-04		1,57	-	1,57
N-17-05		0,59	-	0,59
N-17-06		0,96	-	0,96
N-17-07		0,32	-	0,32
N-17-08		0,14	-	0,14
N-17-09		0,10	-	0,10
N-18-01	Zrinčići	0,08	-	0,08
N-18-02		0,25	-	0,25
N-18-03		0,29	-	0,29
N-18-04		0,14	-	0,14
N-19	Rošići	0,57	-	0,57
N-20	Mušcardini	0,62	-	0,62
N-21-01	Rubinići	0,74	-	0,74
N-21-02		0,07	-	0,07

OBVEZNI PRILOZI PLANA – OBRAZLOŽENJE

Iskaz površina građevinskog područja naselja i gustoća stanovanja po građevinskim cjelinama
- nastavak -

Oznaka građevne cjeline	N a z i v	Izgrađena površina (ha)	Neizgrađena površina (ha)	Ukupna površina (ha)
N-22-01	Marinići	0,94	-	0,94
N-22-02		0,08	-	0,08
N-22-03		0,13	-	0,13
N-22-04		0,04	-	0,04
N-22-05		0,09	-	0,09
N-22-06		0,06	-	0,06
N-22-07		0,07	-	0,07
N-23	Andrići	0,85	-	0,85
N-24	Gašparići	0,54	-	0,54
N-25-01	Rovini	1,41	-	1,41
N-25-02		0,30	-	0,30
N-26	Milići	0,48	-	0,48
N-27	Mrkvići	1,15	-	1,15
N-28	Marići	2,00	-	2,00
N-29-01	Mihani	1,01	-	1,01
N-29-02		0,05	-	0,05
N-29-03		0,22	-	0,22
N-30-01	Dugići, Špetrići	0,84	-	0,84
N-30-02		0,11	-	0,11
N-30-03		0,33	-	0,33
N-31-01	Selce	4,71	-	4,71
N-31-02		0,27	-	0,27
N-31-03		0,31	-	0,31
N-31-04		1,64	-	1,64
N-31-05		0,44	-	0,44
N-31-06		0,11	-	0,11
N-31-07		0,25	-	0,25
N-31-08		0,15	-	0,15
N-32	Jir	3,92	-	3,92
N-33	Mošćenice	5,79	-	5,79
N-34-01	Mošćenička Draga	40,05	10,88	50,93
N-34-02		0,21	-	0,21
N-34-03		0,16	-	0,16
N-34-04		1,37	-	1,37
N-35-01	Lučetići	0,51	-	0,51
N-35-02		0,04	-	0,04
N-36	Petehi	0,19	-	0,19
N-37	Marasi	0,63	-	0,63
N-38	Sudinčići	0,23	-	0,23
N-39-01	Gradac	0,29	-	0,29
N-39-02		0,20	-	0,20
N-40	Grabrova	0,43	-	0,43
N-41	Arbanasi	0,70	-	0,70
N-42-01	Dragani - Lovrečići	1,09	-	1,09
N-42-02		0,08	-	0,08
N-43	Vojvodići	0,27	-	0,27
N-44-01	Sučići	0,59	-	0,59
N-44-02		0,18	-	0,18
N-44-03		0,23	-	0,23
N-45-01	Potoki	0,26	-	0,26
N-45-02		0,20	-	0,20
N-45-03		0,18	-	0,18
N-46-01	Jurčići	0,11	-	0,11
N-46-02		0,07	-	0,07

OBVEZNI PRILOZI PLANA – OBRAZLOŽENJE

Iskaz površina građevinskog područja naselja i gustoća stanovanja po građevinskim cjelinama
- nastavak -

Oznaka građevne cjeline	N a z i v	Izgrađena površina (ha)	Neizgrađena površina (ha)	Ukupna površina (ha)
N-47-01	Trebišća	0,40	-	0,40
N-47-02		0,18	-	0,18
N-48	Mala Učka	3,37	-	3,37
N-49	Haldej	0,28	-	0,28
N-50-01	Prem	0,25	-	0,25
N-50-02		1,04	-	1,04
N-51-01	Obrš	1,02	-	1,02
N-51-02		0,16	-	0,16
N-52	Frlići	0,27	-	0,27
N-53-01	Črnjari	0,09	-	0,09
N-53-02		0,29	-	0,29
N-53-03		0,26	-	0,26
N-53-04		0,16	-	0,16
N-53-05		0,21	-	0,21
N-54	Gornji Kraj	0,45	-	0,45
N-55-01	Donji Kraj	2,95	-	2,95
N-55-02		0,40	-	0,40
N-55-03		0,37	-	0,37
N-55-04		0,21	-	0,21
N-56-01	Sveti Anton	0,28	-	0,28
N-56-02		0,84	-	0,84
N-56-03		0,79	-	0,79
N-57-01	Marčenići, Gradac	0,08	-	0,08
N-57-02		0,33	-	0,33
	UKUPNO	145,24	14,30	159,54

Ukupna površina građevinskih područja naselja iznosi **159,54 ha**, od čega površina izgrađenog dijela iznosi **145,24 ha** (odnosno 91,0%), a neizgrađenog dijela građevinskih područja naselja svega **14,30 ha** (ili 8,96%). Gustoća naseljenosti (odnos broja stanovnika i ukupne površine građevinskog područja) iznosi 10,03 st/ha.

Prostornim planom razgraničen je izgrađeni i neizgrađeni dio građevinskih područja naselja i prikazan na kartografskom prikazu broj 1. - Korištenje i namjena površina (izmjene i dopune) u mj. 1:25.000 i na kartografskim prikazima broj 4.A. do 4.F. - Građevinska područja (izmjene i dopune) u mj. 1:5.000.

3.5.6. Površine izvan naselja za izdvojene namjene

Izdvojene namjene su prikazane na kartografskom prikazu broj 1. - Korištenje i namjena površina (izmjene i dopune) u mj. 1:25.000, te na kartografskim prikazima od 4.A. do 4.F. - Građevinska područja na katastarskoj podlozi u mj. 1:5.000. Razgraničenje površina izvan naselja za izdvojena građevinska područja izvan naselja određeno je za:

- zonu ugostiteljsko - turističke namjene (T1 i/ili T₂₁) Mošćenička Draga
- zonu ugostiteljsko – turističke namjene T₂₂ Mošćenice (Sv. Ivan)
- zonu ugostiteljsko – turističke namjene T₂₃ Brseč
- zonu zdravstveno – turističke namjene (ZT)
- zonu sportsko – rekreacijske namjene (golf igralište – R1)
- luku otvorenu za javni promet lokalnog značaja Brseč (IS1)
- zonu sportsko – rekreacijske namjene (nogometno igralište – R2)
- groblja (+).

Prema PPPGŽ u Mošćeničkoj Dragi je planirana manja poslovna zona (ne isključivo u funkciji turizma), čija bi realizacija vjerojatno ublažila sezonsku zaposlenost i dopinjela višoj stopi aktivnosti. Na traženje Općinskog vijeća Mošćeničke Drage Planom nije predviđeno formiranje izdvojenog građevinskog područja manje poslovne zone.

Općinsko vijeće smatra da se gospodarske aktivnosti mogu odvijati unutar planiranih građevinskih područja naselja i ugostiteljsko - turističke zone, a kada se pojave konkretni zahtjevi za izgradnjom u izdvojenoj poslovnoj zoni, isto može biti verificirano kroz izradu Izmjena i dopuna PPUO Mošćenička Draga.

3.5.6.1. Ugostiteljsko - turistička namjena (T1 i/ili T2₁) Mošćenička Draga

Planirana je jedna zona ugostiteljsko - turističke namjene (T1 i/ili T2₁) Mošćenička Draga, površine oko 3,10 ha. Za ovu zonu je obvezna izrada urbanističkog plana uređenja. Konačno određivanje namjene (T1 i/ili T2₁) ili njihove međusobne kombinacije će se odrediti u postupku izrade urbanističkog plana uređenja. Osnovni uvjeti koje moraju zadovoljiti građevine u zoni ugostiteljsko - turističke namjene (T1 i/ili T2₁) Mošćenička Draga su:

- ugostiteljsko - turističke djelatnosti ne smiju imati negativan utjecaj na okoliš,
- parkiranje vozila rješava se unutar građevne čestice,
- pristupi svim javnim dijelovima površina i građevina moraju biti izvedeni u skladu s posebnim propisom.

Na građevnoj čestici ugostiteljsko - turističke namjene nije dozvoljena izgradnja stambenog prostora.

Izgradnja građevina iz skupine (T1) podrazumijeva izgradnju građevine sa najmanje 70% kreveta u hotelima i najviše 30% kreveta u apartmanima. Planom se dozvoljava izgradnja sljedećih građevina i uvjeti za njihovu izgradnju:

- hotel kategorije najmanje 3* sa pratećim sadržajima:
 - tereni za tenis i druge manje rekreativne površine (odbojka, košarka, boćalište)
 - zatvoreni - otvoreni bazen, wellness, fitness i slično
 - prateći ugostiteljski sadržaji
 - ostali prateći sadržaji (trgovina i dr.)
 - najmanja dopuštena površina građevne čestice iznosi 2.000 m²
- najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) iznosi 0,30
- najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti (k_{is}) iznosi 0,80
- udaljenost građevine osnovne namjene od regulacijskog pravca iznosi najmanje 8,0 m; iznimno kod rekonstrukcije ugostiteljsko - turističkih građevina mogu se zadržati i manje (postojeće) udaljenosti građevine osnovne namjene od regulacijskog pravca
- udaljenost građevine osnovne namjene od granice građevne čestice iznosi $h/2$ ali ne manje od 5,0 m; iznimno kod rekonstrukcije ugostiteljsko - turističkih građevina mogu se zadržati i manje (postojeće) udaljenosti građevine osnovne namjene od granice građevne čestice
- najmanje 40% građevne čestice mora se ozeleniti visokovrijednim zelenilom; iznimno, kod rekonstrukcije postojećih građevina, površina građevne čestice pod zelenilom može iznositi i manje, ali ne manje od 25%
- najveći broj nadzemnih etaža iznosi 4 (četiri) etaže
- ispod građevine je dozvoljena izgradnja podruma, pri čemu podrum može obuhvatiti jednu ili više podzemnih etaža u funkciji pratećih sadržaja, pomoćnih i tehničkih prostorija te garaže, a može se koristiti i kao dvonamjenski prostor za potrebe skloništa
- najveća visina građevine (v) iznosi 14,0 m
- ukupna visina građevine (V) iznosi najviše 16,0 m
- potreban broj parkirališnih mjesta utvrđuje se po normativu 1 PGM/2 kreveta; iznimno, kod rekonstrukcije postojećih hotelskih građevina potreban broj parkirališnih mjesta može se utvrditi po normativu 1 PGM/4 kreveta
- potreban broj parkirališnih mjesta potrebno je osigurati na građevnoj čestici hotelske građevine
- iznimno, ako prilikom rekonstrukcije hotelske građevine nije moguće osigurati potreban broj parkirališnih mjesta prema standardu 1 PGM/4 kreveta na građevnoj čestici hotelske građevine, dio traženog kapaciteta treba osigurati unutar građevne čestice hotela, dok se preostali dio može osigurati na drugoj građevnoj čestici koja je udaljena najviše do 300 m, uz uvjet da se ta parkirališta izgrade ili uredi izgrade do završetka rekonstrukcije hotelske građevine.

3.5.6.2. Ugostiteljsko - turistička namjena (T2₂ i T2₃) Mošćenice i Brseč

Planirane su dvije zone ugostiteljsko – turističke namjene izvan naselja (izdvojena građevinska područja):

- zona ugostiteljsko – turističke namjene T2₂ Mošćenice (Sv. Ivan), površine oko 2,90 ha
- zona ugostiteljsko – turističke namjene T2₃ Brseč, površine oko 4,70 ha.

Za ove zone je obvezna izrada urbanističkog plana uređenja.

Izgradnja građevina iz skupine (T2) podrazumijeva izgradnju građevine sa najmanje 70% kreveta u apartmanima i najviše 30% kreveta u hotelima. Planom se dozvoljava izgradnja sljedećih građevine i uvjeti za njihovu izgradnju:

- obvezno je planiranje i pratećih sadržaja - sportski, rekreacijski, zabavni i uslužni sadržaji te građevine i parkovne površine koje upotpunjuju i obogaćuju osnovne sadržaje
- u sklopu ili uz građevine iz stavka 1. ovog članka nije dozvoljena izgradnja stambenog prostora
- najmanja dopuštena površina građevne čestice iznosi 2.000 m²
- najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) iznosi 0,30
- najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti (k_{is}) iznosi 0,80
- udaljenost građevine od regulacijskog pravca iznosi najmanje 6,0 m
- udaljenost građevine osnovne namjene od granice građevne čestice iznosi $h/2$, ali ne manje od 5,0 m
- najveći broj nadzemnih etaža iznosi 3 (tri) etaže
- ispod građevine je dozvoljena izgradnja podruma, pri čemu podrum može obuhvatiti jednu ili više podzemnih etaža u funkciji pratećih sadržaja, pomoćnih i tehničkih prostorija te garaže, a može se koristiti i kao dvonamjenski prostor za potrebe skloništa
- najveća visina građevine (v) iznosi 10,0 m
- ukupna visina građevine (V) iznosi 12,0 m
- najmanje 40% površine građevne čestice uređuje se kao parkovna i zelena površina
- najmanja kategorija je 3*.

3.5.6.3. Zdravstveno - turistička namjena (ZT)

Planom je određena lokacija za izgradnju građevine ostalih namjena (zdravstveno – turističke namjene - ZT)

- ustanove za boravak starijih osoba, u građevinskom području izvan naselja površine 0,53 ha (uz građevinsko područje N-23), za izgradnju ustanove za smještaj i boravak starijih osoba u građevinskom području izvan naselja za izdvojene namjene.

Za potrebe izgradnje građevina u zoni zdravstveno – turističke namjene (ZT) određuju se sljedeći uvjeti:

- površina građevne čestice iznosi oko 0,49 ha
- najveći koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) iznosi 0,25
- najveći koeficijent iskorištenosti za smještajne i ugostiteljske građevine (k_{is}) iznosi 1,00
- najveći broj nadzemnih etaža građevine 3 (tri) etaže
- ispod građevine dozvoljena je izgradnja podruma, pri čemu podrum može obuhvatiti jednu ili više podzemnih etaža u funkciji pratećih sadržaja, pomoćnih i tehničkih prostorija i garaža
- visina građevine (v) iznosi najviše 9,0 m
- ukupna visina građevine (V) iznosi 12,0 m
- udaljenost građevine od prometnice iznosi najmanje 6,0 m
- udaljenost od susjednih građevnih čestica iznosi najmanje 8,0 m ili $1/2$ visine građevine (uzima se veća vrijednost)
- u sklopu građevne čestice može se predvidjeti izgradnja sportskih terena, bazena, terasa i sl., koji ne ulaze u izgrađenost građevne čestice.

3.5.6.4. Sportsko - rekreacijska namjena (golf igralište - R1)

U zoni športsko – rekreacijske namjene (R1) uz naselje Brseč, na površini od oko 85,6 ha, Planom se predviđa izgradnja golf igrališta sa pratećim sadržajima:

- golf kuća sa smještajnim kapacitetima
- gospodarska zgrada
- crpna postaja.

Izgradnja i uređenje definirati će se stručnom podlogom, koja mora sadržavati:

- opis planiranog zahvata
- smještaj građevina na parceli
- uređenje parcele (okoliš),
- idejno arhitektonsko rješenje građevina i građevinskih zahvata
- popis postojećih stabala (vrsta, veličina, kakvoća i sl.) i stabala predloženih za otklanjanje, te prijedlog zamjenskih stabala (vrsta, veličina, položaj i sl.)
- zbrinjavanje prometa u mirovanju
- rješenje otpadnih i oborinskih voda do priključenja na sustav odvodnje
- način zbrinjavanja otpada
- dokaz o mogućnosti priključenja na elektroenergetsku mrežu i javni prometni sustav
- suglasnost Općinskog vijeća.

Za zonu golf igrališta (R1) predviđena je obveza izrade Urbanističkog plana uređenja, kojem prethodi izrada studije utjecaja na okoliš planiranog zahvata u prostoru. U sklopu zone golf igrališta (R1) moguće je planirati izgradnju pratećih i smještajnih građevina na ukupnoj površini od najviše 6,0 ha, raspoređenih na tri lokacije uz rub golf igrališta. Položaj zone pratećih i smještajnih građevina definirati će se Urbanističkim planom uređenja. Za izgradnju smještajnih kapaciteta (unutar zone pratećih i smještajnih građevina) treba osigurati minimalno 200 m² po ležaju.

Gradnja golf igrališta može se planirati u etapama, koje će biti određene Urbanističkim planom uređenja. Smještajni kapaciteti mogu se graditi u građevinama slijedećeg tipa:

- golf kuća sa smještajnim kapacitetima, najveći broj nadzemnih etaža iznosi 2 (dvije) etaže, ukupne visine (v) 9,0 m, uz dozvoljenu izgradnju podruma koji može obuhvatiti jednu ili više podzemnih etaža u funkciji pratećih sadržaja, pomoćnih i tehničkih prostorija i garaže, minimalna kategorija 4*
- hotel, ukupne visine (v) 9,0 m, najveći broj nadzemnih etaža iznosi 2 (dvije) etaže, uz dozvoljenu izgradnju podruma koji može obuhvatiti jednu ili više podzemnih etaža u funkciji pratećih sadržaja, pomoćnih i tehničkih prostorija i garaže, minimalna kategorija 4*
- vile, ukupne visine (v) 8,0 m, najveći broj nadzemnih etaža iznosi 2 (dvije) etaže, uz dozvoljenu izgradnju podruma koji može obuhvatiti jednu ili više podzemnih etaža u funkciji pratećih sadržaja, pomoćnih i tehničkih prostorija i garaže, minimalna kategorija 5*.

3.5.6.5. Sportsko - rekreacijska namjena (nogometno igralište – R2)

Mogućnost izmještanja postojećeg nogometnog igrališta temelji se na Odluci o izradi Izmjena i dopuna PPUO Mošćenička Draga (SNPGŽ 26/09, 05/11 i 07/11), članak 5., gdje se navodi kao jedan od ciljeva izrade izmjena i dopuna PPUOMD i promjena obuhvata dijela građevinskog područja ugostiteljsko – turističke zone u Mošćeničkoj Dragi, na način da se umjesto zone ove namjene na dijelu prostora planira građevinsko područje za potrebe izgradnje objekata javnog i društvenog standarda – novi centar naselja Mošćenička Draga. Kako se novi centar planira na dijelu sadašnjeg nogometnog igrališta, logično je da se planira novi prostor za ovu sportsku namjenu, kao zamjenska lokacija.

Kroz izradu Urbanističkog plana uređenja Mošćeničke Drage trebaju se detaljno ispitati sve mogućnosti u vezi sadašnje ili eventualno nove lokacije nogometnog igrališta (Sveta Jelena ili neka druga). U tom smislu je jedna od varijanti rješenja ovog problema i mogućnost zadržavanja igrališta na sadašnjoj lokaciji (uz moguću minimalni pomak i slično) te njegovo uklapanje u planirane sadržaje koji bi se trebali izgraditi na ovoj lokaciji i u neposrednoj blizini.

Planom je kao varijantno rješenje predložena nova lokacija za izgradnju nogometnog igrališta sa pratećim sadržajima u zoni sportsko – rekreacijske namjene (R2) uz naselje Sveta Jelena, na površini od oko 1,3 ha, Planom se predviđa izgradnja nogometnog igrališta sa pratećim sadržajima:

- izgradnja travnatog nogometnog igrališta propisanih dimenzija
- izgradnja prateće građevine – svlačionice, uprava kluba, ugostiteljski sadržaj, sanitarni čvor i spremište, ukupne GBP do 100 m²
- najveća visina prateće građevine (v) iznosi 3,0 m
- najveća ukupna visina prateće građevine (V) iznosi 5,0 m
- najveći broj nadzemnih etaža građevine iznosi 1 (jednu) etažu
- minimalna udaljenost građevine od regulacijske linije iznosi 5,0 m
- minimalna udaljenost građevine od ostalih granica građevne čestice iznosi 3,0 m.

Izgradnja nogometnog igrališta moguća je i na drugim lokacijama unutar građevinskog područja, a detaljnija se lokacija određuje planom užeg područja ili lokacijskom dozvolom.

3.5.6.6. Luka otvorena za javni promet lokalnog značaja Brseč (IS1)

Planom se u izdvojenom građevinskom području uz naselje Brseč (u uvali između Rive i rta Šip) planira uređenje luke otvorene za javni promet lokalnog značaja (L2), površine oko 1,2 ha i kapaciteta do 50 manjih brodica. Namjena luke je privez brodica domicilnog stanovništva.

3.5.6.7. Groblja (+)

Groblja izvan građevinskog područja naselja na području Općine Mošćenička Draga su:

- postojeće groblje uz naselje Brseč s planiranim proširenjem
- planirano groblje uz naselje Mošćenice.

Na prostorima groblja mogu se graditi prateće građevine, tj. građevine namijenjene osnovnoj funkciji groblja kao što su kapele, mrtvačnice i sl., te komunalna infrastruktura. Zelenilo na površinama predviđenim za razvoj groblja treba sačuvati u najvećoj mogućoj mjeri, a sa novim zelenilom treba tvoriti organsku cjelinu. Za izgradnju novog groblja uz naselje Mošćenice i proširenje postojećeg groblja u Brseču obvezna je temeljem posebnog propisa izrada Detaljnog plana uređenja, pri čemu uređenje groblja, gradnja pratećih građevina te oblikovanje opreme koja se postavlja na groblje mora biti primjereno lokaciji i tradiciji.

3.5.7. Kriteriji za građenje izvan građevinskih područja

Građenje izvan građevinskih područja naselja treba promatrati u svjetlu činjenice da se na području Općine Mošćenička Draga razlikuju tri specifične zone (cjeline) za koje vrijede različiti kriteriji za građenje:

- područje Općine Mošćenička Draga izvan građevinskih područja izvan ZOP-a i Parka prirode Učka
- područje Općine Mošćenička Draga unutar zaštićenog obalnog pojasa mora (ZOP)
- područje Općine Mošćenička Draga unutar Parka prirode Učka.

3.5.7.1. Kriteriji za građenje izvan građevinskih područja (izvan ZOP-a i Parka prirode Učka)

Pojedinačne građevine koje se nalaze izvan građevinskog područja, a izgrađene su na temelju građevinske dozvole, posebnog rješenja ili prije 15.02.1968. godine, tretiraju se kao postojeća izgradnja izvan građevinskog područja. Pojedinačne postojeće građevine izvan građevinskog područja mogu se rekonstruirati, adaptirati i dograđivati u opsegu neophodnom za poboljšanje uvjeta života i rada. Pod opsegom neophodnim za poboljšanje uvjeta života i rada smatra se:

- obnova, sanacija i zamjena oštećenih i dotrajalih konstruktivnih i drugih dijelova građevina u postojećim gabaritima
- priključak na građevine i uređaje komunalne infrastrukture, te rekonstrukcija svih vrsta instalacija
- dogradnja sanitarnih prostorija (WC, kupaonica)
- uređenje potkrovlja ili drugog prostora unutar postojećeg gabarita u stambeni prostor, pod uvjetom da se time ne prelazi najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti (K_{ig}) i koeficijent iskorištenosti (K_{is}).

Izvan građevinskog područja mogu se graditi i građevine na površinama za koje se ne određuju građevinska područja kao što su:

- a) građevine infrastrukture
- b) građevine u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti
 - gospodarske građevine - građevine za obavljanje poljoprivredne djelatnosti:
 - građevine za vlastite gospodarske potrebe građevinske bruto površine do 30 m² i na poljoprivrednom zemljištu površine veće od 1.000 m² i uz uvjet da je najmanje 80% površine obrađeno s jednom ili više sljedećih kultura: vinograda, maslina, voće, povrće i žitarice, pri čemu tlocrtna površina prizemne građevine može iznositi najviše 1% površine parcele, ali ne više od 10 m²,
 - građevine za potrebe prijavljenog obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva i pružanje ugostiteljskih i turističkih usluga u seljačkom domaćinstvu, ako se nalazi na građevnoj čestici površine od najmanje 3,0 ha i udaljenosti od obalne crte najmanje 300 m, te koje ima prizemlje i ukupno građevinsku bruto površinu do 200 m² na parceli minimalne površine 1.000 m².

Temeljno je opredjeljenje da se značajnije ne mijenja bilaca osnovnih kategorija korištenja prostora, a posebno ne na štetu prirodnih resursa od osobitog značenja i vrijednosti, već da se poboljšavaju kvalitativne značajke i racionalno koristi već sada angažirani prostor. Kriteriji za građenje izvan građevinskog područja naselja određuju se u prvom redu u odnosu na temeljnu namjenu i zaštitu prostora (morske površine, poljoprivredeno i šumsko zemljište, krajobraz, posebno vrijedno područje i drugo).

Građevine se trebaju locirati, projektirati, graditi i koristiti na način da ne ometaju korištenje drugih građevina i sadržaja i da ne ugrožavaju vrijednost okoliša, prirodne i graditeljske baštine. Kriteriji planiranja izgradnje izvan građevinskog područja odnose se na gradnju ili uređenje pojedinačnih građevina i zahvata. Pojedinačne građevine ne mogu biti mješovite, a određene su jednom građevnom česticom.

3.5.7.2. Kriteriji za građenje izvan građevinskih područja (unutar zaštićenog obalnog pojasa - ZOP-a)

Pojedinačne građevine koje se nalaze izvan građevinskog područja, a unutar zaštićenog obalnog pojasa (ZOP) koje su izgrađene na temelju građevinske dozvole, posebnog rješenja ili prije 15.02.1968. godine, tretiraju se kao postojeća izgradnja izvan građevinskog područja. Pojedinačne postojeće građevine izvan građevinskog područja mogu se rekonstruirati, adaptirati i dograđivati u opsegu neophodnom za poboljšanje uvjeta života i rada. Pod opsegom neophodnim za poboljšanje uvjeta života i rada smatra se:

- obnova, sanacija i zamjena oštećenih i dotrajalih konstruktivnih i drugih dijelova građevina u postojećim gabaritima
- priključak na građevine i uređaje komunalne infrastrukture, te rekonstrukcija svih vrsta instalacija
- dogradnja ili nadogradnja stambenih ili pomoćnih prostorija ukupne površine najviše 30 m²
- uređenje potkrovlja ili drugog prostora unutar postojećeg gabarita građevine, pod uvjetom da se time ne prelaze najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) i koeficijent iskorištenosti (k_{is}).

3.5.7.3. Kriteriji za građenje izvan građevinskih područja (unutar Parka prirode Učka)

Unutar području Parka prirode Učka mogu se graditi nove i rekonstruirati postojeće građevine sukladno odredbama Prostornog plana uređenja Parka prirode Učka (NN 24/06).

3.5.8. Poljoprivredne površine (P)

Razgraničenje namjene poljoprivrednih površina obavljeno je temeljem vrednovanja zemljišta i utvrđenih bonitetnih kategorija, a prikazano je na kartografskom prikazu broj 1. - Korištenje i namjena površina (izmjene i dopune) u mj. 1:25.000, dok su rezultati vrednovanja pedoloških karakteristika i njihova rasprostranjenost prikazani na kartogramu Pedološka karta za područje Općine Mošćenička Draga, koji je sastavni dio ove točke. Poljoprivredne se površine moraju očuvati na način da se zadrže i dalje u korištenju, odnosno da se spriječi njihovo nekontrolirano pošumljavanje i devastacija. Poljoprivredno tlo osnovne namjene treba štiti od svake izgradnje koja nije u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti.

Ostala obradiva tla (P3)

Na području Općine Mošćenička Draga poljoprivredne površine pripadaju kategorija P3 (ostala obradiva tla). Ostala obradiva tla (P3) s većim ograničenjima zauzimaju prostore kartirane jedinice broj 3 i 4. Njihovo glavno ograničenje je nemogućnost mehanizirane obrade zbog malih parcela, skeletnosti, manje dubine, nagiba i pojave stjenovitosti. Mnoga od ovih tala zaraštaju, naročito ona koja su pod maslinicima i vinogradima.

3.5.9. Šumske površine (Š)

Šumske površine na području Općine Mošćenička Draga razvrstane su na gospodarske (Š1), zaštitne (Š2) i šume posebne namjene (Š3), a razgraničenje je utvrđeno određivanjem granica na kartografskom prilogu broj 1. - Korištenje i namjena prostora (izmjene i dopune), mj. 1:25.000. Podaci o kategorijama šuma u privatnom vlasništvu nisu obrađeni jer nisu dostupni.

Gospodarske šume (Š1)

Gospodarske šume (Š1) služe za proizvodnju drva i drugih šumskih proizvoda, te osim gospodarske vrijednosti imaju i općekorisnu funkciju. U njima se vrše zahvati kojima se poboljšava struktura same šume, prvenstveno preko uzgojnih radova, njege, čišćenja i prorjede. Državnim šumama gospodari Trgovačko društvo HRVATSKE ŠUME d.o.o., UŠP Buzet, Šumarija Opatija. U krškim se šumama vrši sječa čišćenja, čime se ostvaruju samo male količine posječene mase kroz uzgojne radove, i to malih promjera bez tehničke uporabljivosti. U privatnim šumama se radi o zadovoljavanju potreba stanovništva za ogrijevnim drvom, koje se ostvaruje kroz uzgojnu sječu takvih asortimenata.

Zaštitne šume (Š2)

Zaštitne šume (Š2) u državnom vlasništvu imaju svrhu zaštite od erozije, zaštita izvora i naselja, gospodarskih i drugih građevina. U zaštitnim šumama cilj gospodarenja je osiguranje po trajnosti ekosustava te održavanje i poboljšavanje općekorisnih funkcija šuma. Od propisanih radova u zaštitnim šumama moguća je sanitarna sječa.

Šume posebne namjene (Š3)

Šume posebne namjene (Š3) mogu biti:

- šume unutar zaštićenih dijelova prirode ili dijelova prirode predloženih za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode
- šume i dijelovi šuma registrirani kao objekti za proizvodnju šumskog sjemena
- šume koje predstavljaju posebne rijetkosti, ljepote, ili su od posebnog znanstvenog ili povijesnog značenja
- šume namijenjene znanstvenim istraživanjima, nastavi ili drugim potrebama utvrđenim posebnim propisima.

Na području Općine Mošćenička Draga nalaze se dva lokaliteta šuma posebne namjene u državnom vlasništvu: šuma posebne namjene uz uvalu Javna i Melska - površina predložena za zaštitu u kategoriji posebni rezervat - botanički i lokalitet uz izvor Grabrovnik i Rovoznik predložen za zaštitu u kategoriji posebni rezervat - šumske vegetacije. Znatan dio šuma u privatnom vlasništvu nalazi se u ovoj kategoriji u sklopu Parka prirode Učka.

Ugroženosti od požara su velike na manjim površinama, no cjelokupno sagledavajući može se reći da ove šume spadaju u III. stupanj ugroženosti od požara tj. srednji stupanj. Pretpostaviti je da će ove šume još puno vremena zadržavati ovaj oblik. Pašnjaci će s vremenom prerasti u šikare i panjače, a panjače u sjemenjače, tako da će neobraslo proizvodno tlo preći u gospodarsku šumu i imati takvu funkciju.

Korištenje sporednih šumskih proizvoda

Korištenje šumskih proizvoda regulirano je u skladu s Zakonom o šumama (NN 140/05 i 82/06) i Pravilnikom o sporednim šumskim proizvodima (Trgovačko društvo HRVATSKE ŠUME d.o.o. iz 1994. godine).

Šumski proizvodi su plodovi šumskog grmlja (borovnice), kesten, gljive, ljekovito bilje, ubiranje meda, ispaša ovaca i dr. Zabranjeno je iskorištavanje kamena, šljunka i pijeska, ubiranje listinca i smolarenje na borovim stablima.

3.5.10. Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište (PŠ)

Prostori koji alternativno čine ili su činili poljoprivredna tla pod livadama, pašnjacima ili oranicama sve više prekrivaju šume, te su stoga izdvojeni u kategoriju ostalog poljoprivrednog tla, šuma i šumskog zemljišta (PŠ). Ovo se područje štiti od izgradnje i u njemu se ne mogu izvoditi zahvati u cilju stvaranja preduvjeta za ikakav oblik izgradnje i u bilo kojoj namjeni, osim onima navedenim u kriterijima za građenje izvan građevinskog područja. Unutar područja dozvoljeno je pčelarenje, ispaša, aktivnosti pošumljavanja, korištenje parcela pogodnih boniteta zemljišta za cvjećarstvo, poljoprivredne djelatnosti, voćarsku, vinogradarsku i povrtlarsku proizvodnju. U skladu s prethodnim režimima korištenja dozvoljava se podizanje zaklona od prirodnog materijala i s neophodnom pokrovnom konstrukcijom za potrebe sklanjanja životinja, ljudi i alata, te izgradnja staklenika, plastenika i cisterni. Postojeću mrežu javnih putova potrebno je poštovati i održavati s neophodnim zahvatima.

3.5.11. Vodne površine (V)

Vodne su površine, prema namjeni, razgraničene na morske površine i vodne površine na kopnu. Namjena i način korištenja vodne površine odnosi se na prostor ispod i iznad vodne plohe, a naznačena je u kartografskom prikazu broj 1. - Korištenje i namjena površina (izmjene i dopune), mj.1 : 25.000.

3.5.11.1. Morske površine

Područje Općine Mošćenička Draga prostire se na dijelu liburnijske obale u gornjem dijelu sjevernog Jadrana (Vela vrata). Površina akvatorija iznosi 50,75 km² ili oko 52% ukupne površine Općine Mošćenička Draga. Obalna linija je u širem smislu granična linija između mora i kopna. Obala je pojas između najniže niske vode i najviše linije do koje dopire voda za vrijeme najviših visokih voda, odnosno gdje zapljuskuju najviši valovi. To je pojas gdje prestaju fitozajednice halofilnih biljaka, a počinje rasti kopnena vegetacija. Horizontalno od te gornje linije, prema pomorskom zakoniku, u dubini kopna proteže se još jedan pojas širine 6 metara, što sve zajedno čini priobalno pomorsko dobro. Ovisno o izloženosti valovima, pomorsko dobro može imati veću ili manju širinu i visinu.

Namjena mora određuje se u smislu primarne namjene za koju se koristi obalni pojas, more u širini od 300 m od obalnog ruba i podmorje. Namjena mora je određena kartografskim prikazom broj 1. – Korištenje i namjena površina (izmjene i dopune) u mj. 1:25.000. Cijeli morski pojas u širini od 300 m od obalnog ruba namijenjen je za sport i rekreaciju građana, te more u sastavu lučkog područja za koje je također definiran pojas mora u širini od 300 m.

More u sastavu lučkog područja

Planom je određena luka za javni promet lokalnog značaja Mošćenička Draga, označena na kartografskom prikazu broj 1. - Korištenje i namjena površina (izmjene i dopune), mj.1:25.000 te broj 2.A. - Promet, pošta i elektroničke komunikacije (izmjene i dopune), mj. 1:25.000.

More u sastavu lučkog područja jest akvatorij u širini od 300 m od obalnog ruba pridružen luci za javni promet lokalnog značaja Mošćenička Draga, a koji je utvrđen kartografskim prikazom broj 1. - Korištenje i namjena površina (izmjene i dopune), mj. 1:25.000. Na obalnom rubu ovog područja, kao i unutar pripadajućeg akvatorija, a poštujući odnosne zakonske propise, moguća je izgradnja i/ili nastavak i dovršenje izgradnje lučke infrastrukture za zaštitu i privez plovila (lukobrani, valobrani, oznake, lučka svjetla i dr., gatovi, molovi i dr. bez obzira na tipologiju), te izgradnja lučke suprastrukture za potrebe opskrbe (hrana, gorivo i dr.), te pružanja i korištenja svih drugih usluga korisnicima odnosno luke.

Obalno more – sport i rekreacija

Obalno more – sport i rekreacija namijenjeno je rekreativnom i sportskom korištenju obale i mora i uz primjenu sportskih rekvizita čijim se načinom korištenja ne ugrožava sigurnost bilo kojeg korisnika i ne izazivaju posljedice po more i podmorje

Vanjski akvatorij

Vanjski akvatorij predstavlja preostalo morsko područje Općine Mošćenička Draga. Unutar njega određene su plovne rute brodova za luku Rijeka. Plovni putevi obalne plovidbe određuju se u skladu s pomorskim propisima, uzancama i kompetencijama Lučke kapetanije.

3.5.11.2. Vodne površine na kopnu

Vodotoci su naznačeni u kartografskom prikazu broj 1. - Korištenje i namjena površina (izmjene i dopune), mj. 1:25.000. Vodne površine vodotoka, odnosno bujica obuhvaćaju prirodno ili izgrađeno korito te pojas uz sam vodotok (javno dobro, vodno dobro – inundacijski pojas) sukladno odredbama Zakona o vodama (NN 153/09 i 130/11) i ostalim važećim zakonskim propisima. Dijelovi vodotoka koji se nalaze unutar građevinskih područja izdvojene namjene, vodotok i pripadajući pojas ovim se Planom tretiraju kao integralni dijelovi namijenjenog područja, te se kao takvi trebaju obrađivati prostornim planovima užeg područja, a u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima.

Vodotoci - bujice

Svi tokovi bujica u naravi predstavljaju vodnu površinu – javno vodno dobro. Podataka o tim površinama nema, a do utvrđivanja inundacijskog područja (javnog vodnog dobra i vodnog dobra) širina koridora vodotoka obuhvaća prirodno ili uređeno korito vodotoka, s obostranim pojasom širine 10,0 m mjereno od gornjeg ruba korita, vanjske nožice nasipa ili vanjskog ruba građevine uređenja toka.

Na području Općine Mošćenička Draga nalazi se na vodotok – bujica Mošćenička Draga, kao i još 12 drugih bujičnih tokova, od kojih su samo dva bujična toka detaljnije obrađena vezano na obranu od poplava: Cezara i Sveti Ivan.

Bujica Mošćenička Draga predviđena je obranu od poplava u okviru vodotoka Liburnije od stacionaže km 0+000 do km 6+500, odnosno u dužini od 6,5 km. Površina sliva bujice Mošćenička Draga iznosi oko 9 km², zbirna dužina oko 10 km, maksimalna protoka 100-godišnjeg povratnog perioda $Q_{100}=60$ m³/s.

Bujica Cezara ima dužinu toka 2,3 km, površinu sliva oko 1,5 km², maksimalna protoka 10,5 m³/s i minimalna protoka 0 m³/s.

Bujica Sveti Ivan ima dužinu toka 2,1 km, površinu sliva oko 1,2 km², maksimalna protoka 4 m³/s i minimalna protoka 0 m³/s,

Bujice Cezara i Sveti Ivan nisu uvrštene u važeći Plan obrane od poplava na vodama II. reda. Podaci o protokama bujica preuzeti su iz elaborata "Osnovni projekt uređenja bujica Kvarnerskog zaljeva" – OVP Rijeka, 1970.).

Izvori

Na području Općine Mošćenička Draga nalaze se sljedeći izvori:

- A. Izvori u vodoopskrbnom sustavu, za koje je donijeta Odluka o zonama sanitarne zaštite izvorišta vode za piće na području Liburnije i zaleđa (SN PGŽ 19/00)
- izvor 1, izvor 2 i izvor 3 izvorišta Srednja voda (kaptirana 2000. godine, izdašnosti od $Q_{\min} = 0,06$ l/s do $Q_{\max} = 10$ l/s vode)
 - izvori Sredić, Lepa Bukva, Griža, Vela Ravan, Pod Sredić i Bukvica kapaciteta 10 l/s
- B. Ostali izvori
- Planada, Škajac, Kadanj 1, Kadanj 2, Kadanj 3, Vodice, Škaljac, Vruščica, Vodice, Uvala Boka, Male Vodice, Vrutak, Golubera na Petehovoj Peći, Lokva na Cebre, Kadanj Mošćenički, Močilnjak va Gradce, Podozrinj, Lokva 1, Lokva 2 i Trebišća.

Na području općine voda se crpi iz izvorišta Sredić, Srednja voda, Lepa Bukva (Bukvina), Griža i Vela Ravan. Voda iz izvorišta Sredić se sakuplja u središnju sabirnu komoru Sredić, odakle se gravitacijskim cjevovodom vodom opskrbljuje područje Općine Mošćeničke Drage (osim naselja Kraj). Izvorišta Lepa Bukva (Bukvina), Griža i Vela Ravan kaptirani su još 1937. godine. Izvorište Lepa Bukva (Bukvina) se nalazi na visini 975 m n.m., minimalne izdašnosti $Q_{\min} = 0,5$ l/s. Izvorište Griža se nalazi na visini 960 m n.m., minimalne izdašnosti $Q_{\min} = 1,5$ l/s. Izvorište Vela Ravan se nalazi na visini 960 m n.m., minimalne izdašnosti $Q_{\min} = 2,0$ l/s.

3.6. Prikaz gospodarskih i društvenih djelatnosti**3.6.1. Prikaz gospodarskih djelatnosti**

Izmjenama i dopunama Plana ne mijenjaju se poglavlja 3.3.1. Prikaz gospodarskih djelatnosti i 3.3.2. Globalne projekcije gospodarskog razvoja do 2015. godine iz Obrazloženja plana.

3.6.2. Prikaz društvenih djelatnosti

Sustav središnjih naselja, definiran Prostornim planom županije, bila je polazna osnova za ustrojstvo minimalnih sadržaja društvenih djelatnosti. Na taj način je uspostavljena mreža središnjih uslužnih funkcija, koje uz gospodarski razvoj pridonose razvoju naselja i gravitirajućeg područja, podiže standard i kvalitetu života stanovnika. Prema PPPGŽ naselje Mošćenička Draga svrstano je u VII. kategoriju naselja – lokalni centar. Društvene djelatnosti su interpolirane u sustav naselja, a programski su vezane na potrebe stanovnika i tradicionalne interese. Prema PPPGŽ određeno je da se konačan broj, prostorni razmještaj, veličina i kapacitet građevina društvenih djelatnosti određuje Prostornim planom uređenja općine. Minimalni sadržaji i kapaciteti građevina i sadržaja društvenih djelatnosti koje postoje ili će se graditi u Općini Mošćenička Draga su:

- predškolska ustanova
- osnovna škola
- zdravstvene ustanove
- športsko – rekreacijske građevine
- vjerske građevine.

3.6.2.1. Uprava i pravosuđe

Svi segmenti prava i pravosuđa planirani su u županijskom središtu, dok se u središtima gradova i općina koji su u prethodnom ustroju bili sjedišta općina (ujedno i sjedišta gravitacijskih područja), nalaze ispostave županijskih službi i sudbene vlasti s pratećim službama – što je za područje Općine Mošćenička Draga grad Opatija (imovinsko-pravni, katastarsko-geodetski poslovi i drugo). Općina Mošćenička Draga će i ubuduće biti jedinica lokalne samouprave općinskog karaktera sa upravnim odjelom općinske uprave. Ne planira se izgradnja novih građevina uprave i pravosuđa u Općini Mošćenička Draga.

3.6.2.2. Predškolsko i školsko obrazovanje**Predškolske ustanove**

Predškolski je odgoj trenutno organiziran u privatnom Dječjem vrtiću Mošćenička Draga. Planiranje predškolskih ustanova u nadležnosti je jedinica lokalne samouprave. Postavke na temelju kojih se planira mreža tih ustanova su:

- središta organizirane brige za predškolsku djecu su u svim središtima općina
- potreban broj ustanova, njihov razmještaj, kao i veličina grupa-jedinica ovisit će o kontingentu predškolske populacije.

Iako se temeljem demografskih prognoza ne očekuje povećanje broja predškolske djece, postojeća zgrada nije najpodesnija za sadašnju namjenu, te se planira izgradnja nove predškolske ustanove na novoj lokaciji uz planiranu osnovnu školu i sportsku dvoranu (na lokaciji postojećeg nogometnog igrališta u centru Mošćeničke Drage). Dimenzioniranje potrebnog kapaciteta vrši se prema sljedećim pokazateljima:

- broj djece predškolske dobi određuje se sa 8% broja stanovnika (cca 120 djece)
- obuhvat djece (broj stvarnih korisnika) određuje se anketom
- veličina građevne čestice određuje se tako da se osigura 15 - 40 m² zemljišta po djetetu (korisniku), uzimajući u obzir lokalne uvjete.

Osnovno školstvo

Osnovno školovanje na području općine organizirano je u tri područna odjela Osnovne škole "Viktor Car Emin" iz Lovrana:

- Područni odjel Mošćenička Draga
- Područni odjel Brseč
- Područni odjel Mošćenice.

Zgrada osnovne škole u Mošćeničkoj Dragi izgrađena je 1913. godine, a u proteklim je godinama uvedeno centralno grijanje, prostor za jelo, informatička radionica, a kontinuirano se obnavlja školski inventar. Planom se zadržava postojeća mreža osnovnoškolskih jedinica, dakle područni odjeli Osnovne škole "Viktor Car Emin" iz Lovrana u naseljima Brseč, Mošćenička Draga i Mošćenice. Za potpunu samostalnu školu potrebno je imati najmanje 240 učenika (po jedan razredni odjel od 1. do 8. razreda), pa Općina Mošćenička Draga nema osnovnog uvjeta za osnivanje samostalne osnovne škole.

U naselju Mošćenička Draga planira se izgradnja nove osnovne škole sa sportskom dvoranom na lokaciji postojećeg nogometnog igrališta u centru naselja Mošćenička Draga. Za dimenzioniranje nove školske zgrade i pripadajuće joj parcele koriste se sljedeći kriteriji:

- treba osigurati prostorne i druge mogućnosti za rad škole u jednoj smjeni, čime bi se u istim prostorima održavale i izvannastavne aktivnosti
- učionički prostor treba biti dimenzioniran za veličinu odjeljenja od najviše 30 učenika (kombinirani razredni odjel od 2 razreda najviše 20 učenika, a ako su u razredni odjel uključena i djeca s poteškoćama u razvoju, u razredu ne smije biti više od 25 učenika)
- učenici osnovnih škola čine u principu do 10% stanovništva (155 učenika)
- veličina građevne čestice određuje se tako da se osigura 30 - 50 m² zemljišta po učeniku, uzimajući u obzir lokalne uvjete
- uz školu trebaju biti smještene sportska igrališta (zatvorena i otvorena)
- za učenike od 1. do 4. razreda koji žive udaljeni od škole više od 3,0 km te za učenike 5. do 8. razreda koji žive udaljeni od škole više od 5,0 km treba organizirati javni prijevoz.

Izmjenama i dopunama Plana ne mijenjaju se poglavlja 3.3.3.3. Zdravstvena zaštita, 3.3.3.4. Socijalna skrb, 3.3.3.5. Kultura, 3.3.3.6. Šport i rekreacija, 3.3.3.7. Vjerske građevine, vjerske zajednice i udruge građana i 3.3.3.8. Ostale namjene (zdravstveno - turistička namjena - ZT) iz Obrazloženja plana.

3.7. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora

3.7.1. Uvjeti korištenja prostora

Uvjetima korištenja određuje se način korištenja prostora određenom namjenom koja je obrazložena u točki 3.2. Organizacija prostora i osnovna namjena i korištenje površina ovog Plana.

3.7.1.1. Uvjeti korištenja građevinskih područja

A. Građevinska područja naselja

Građenje unutar građevinskih područja dozvoljeno je u skladu s odredbama ovog Plana i posebnim propisima. Građevinsko se područje sastoji od:

- izgrađenog dijela (uređeno građevinsko zemljište na kojem su izgrađene građevine različitih namjena - pretežito stambene, infrastrukturne građevine i površine te privedene namjeni druge površine – parkovi, igrališta, plaže i drugo)
- dijela predviđenog za uređenje zemljišta i izgradnju

Preporučena širina kolnik nerazvrstanih cesta iznosi 5,5 m za dvosmjerni i 4,5 m za jednosmjerni promet. Ako topografija terena ili položaj postojećih građevina onemogućava preporučene širine kolnika, minimalna širina kolnik nerazvrstanih cesta može biti i manja, ali ne manja od 3,0 m, uz uvjet da se na svakih 100 m izgrade ugibališta za mimoilaženje vozila.

Ako se kolnik postojeće nerazvrstane ceste planira proširiti na odabranu širinu od 3,0 do 5,5 m, unutar prostora za proširenje do realizacije zahvata u prostoru dozvoljeno je uređenje pristupa građevini i uređenje travnjaka (bez sadnje visoke vegetacije).

Prostor za rezervaciju proširenja postojeće prometnice koji ulazi u građevne čestice s obje strane prometnice uključuje se u propisanu površinu prirodnog terena na građevnoj čestici, kao i u površinu na temelju koje se određuje izgrađenost građevne čestice i koeficijent iskoristivosti. Širina planiranog koridora (pojasa zaštite za potrebe rekonstrukcije prometnice) mjeri se od osi prometnice. Minimalna udaljenost građevina od prometnica određuje se u odnosu na rub planiranog prostora za rezervaciju proširenja prometnice, a rub planiranog prostora čini regulacijski pravac građevne čestice.

U izgrađenom dijelu građevinskog područja dozvoljena je izgradnja građevina na građevnim česticama koje imaju pristup s postojećih prometnica sve do rekonstrukcije prometnica sukladno rješenju iz ovog Plana, bez obzira na trenutnu širinu kolnika. U tom se smislu postojeće prometnice koje ne zadovoljavaju minimalne uvjete iz ovog plana (širina kolnika) smatraju 1. etapom njihove rekonstrukcije na potrebnu minimalnu širinu.

Oblik i veličina građevne čestice utvrđuje se prema postojećem obliku katastarske čestice, cijepanjem ili spajanjem više katastarskih čestica, a mora zadovoljiti odredbe o minimalnoj površini te omogućiti smještaj građevine i udaljenost građevine od granica čestice.

Za naselja, odnosno dijelove naselja, koja su registrirana kao povijesne graditeljske cjeline, odnosno dijelove naselja koja se nalaze unutar granica registriranih etnoloških zona te za arheološke zone, građevne aktivnosti u smislu prigradnji, nadogradnji i adaptacija moguće su temeljem odredbi ovog Plana i prema uvjetima nadležnog Konzervatorskog odjela, odnosno detaljnije planske dokumentacije.

Neposredno provođenje plana

Unutar građevinskih područja naselja a izvan zaštićenog obalnog pojasa mora (ZOP-a) na području Općine Mošćenička Draga mogu se neposrednim provođenjem ovog Plana graditi građevine:

- stambene namjene
 - obiteljske kuće
 - vile
 - višestambene građevine
- pomoćne i manje gospodarske građevine u funkciji stanovanja
 - građevine tlocrtne projekcije manje od 60 m²
- gospodarske namjene
 - proizvodne građevine tlocrtne projekcije manje od 400 m²
 - poslovne građevine tlocrtne projekcije manje od 400 m²
 - poljoprivredne građevine tlocrtne projekcije manje od 120 m²
- ugostiteljsko - turističke namjene
 - građevine tlocrtne projekcije manje od 400 m²
- društvene (javne) namjene
 - građevine od važnosti za Općinu Mošćenička Draga
 - građevine od važnosti za Županiju
- infrastrukturne i komunalne namjene
- montažne i privremene građevine.

Posredno provođenje Plana

Urbanistički planovi uređenja (UPU)

Utvrđuje se obveza izrade Urbanističkih planova uređenja na području obuhvata Plana:

OBVEZNI PRILOZI PLANA – OBRAZLOŽENJE

- UPU Donji Kraj (UPU 1) – SNPGŽ 11/09
- UPU Mošćenička Draga (UPU 2)
- UPU Sveti Ivan (UPU 3)
- UPU Mošćenice (UPU 4)
- UPU Brseč (UPU 5)
- UPU Zagore (UPU 6) – SNPGŽ 17/09
- UPU Golf igralište Brseč (UPU 7)
- UPU ugostiteljsko – turističke zone Brseč (UPU 8).

Granice obuhvata Urbanističkih planova uređenja prikazane su na kartografskom prikazu broj 3. - Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora u mj. 1:25.000, te na kartografskim prikazima građevinskih područja naselja u mj. 1:5.000.

Do izrade Urbanističkih planova uređenja unutar njihova obuhvata dozvoljena je izgradnja i rekonstrukcija građevina prema Zakonu i odredbama ovog Plana.

Prije izrade Urbanističkog plana uređenja Golf igrališta Brseč potrebno je izraditi studiju utjecaja na okoliš za planirani zahvat u prostoru.

Detaljni planovi uređenja (DPU)

Planom se propisuje obvezna izrada Detaljnih planova uređenja (DPU) za sljedeće zone:

- DPU groblja Mošćenice (DPU 1)
- DPU proširenja groblja Brseč (DPU 2).

Granice obuhvata Detaljnih planova uređenja prikazane su na kartografskom prikazu broj 3. - Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora, 3.B. - Područja posebnih ograničenja u korištenju i područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite (izmjene i dopune) u mj. 1:25.000, te na kartografskim prikazima građevinskih područja naselja u mj. 1:5.000.

Do izrade Detaljnih planova uređenja unutar njihova obuhvata dozvoljena je izgradnja i rekonstrukcija građevina komunalne infrastrukture.

3.7.2. Uvjeti uređenja prostora**3.7.2.1. Građevinska područja naselja**

Planom su utvrđena građevinska područja naselja na području Općine Mošćenička Draga te su ucrtana na kartografskim prikazima broj 1. - Korištenje i namjena površina (izmjene i dopune) u mj. 1:25.000 i broj 4. - Građevinska područja naselja (izmjene i dopune) u mj. 1:5.000 (karte od 4.A. do - 4.F.). Građevinska područja naselja nalaze se na sljedećim prikazima:

4.A. K.O. BRSEČ	naselja Brseč, Zagore i dio naselja Martina (Stepča, Kalina, Prisunac, Velo Selo, Fraeli, Ivanini, Krsonjin, Carići, Peršići, Brseč, Belići, Martina, Martinčići i Žadrići
4.B. K.O. KALAC	naselje Kalac i dio naselja Mošćenice (Zrinčići, Rošići, Muškardini, Rubinići, Marinići, Andrići, Gašparići, Rovini, Mrkvići, Marići, Mihani, Dugići, Špetrići, Selce i Jir
4.C. K.O. KRAJ	naselja Sveti Anton, Obrš, Donji Kraj i dio naselja Mošćenička Draga (Mošćenička Draga, Haldej, Prem, Obrš, Frlići, Črnjari, Gornji Kraj, Donji Kraj i Sveti Anton)
4.D. K.O. MARTINA	naselja Sveta Jelena, Golovik i dio naselja Martina (Belići, Martina, Martinčići, Žadrići, Blažići, Sovići, Anići, Ratkovići, Gaćice, Golovik, Loškići, Nerezani, Purgari, Škalameri, Filipaši, Barci, Brivači, Gruzi, Opaće, Pećari, Slamnjaki, Šćoci, Špingaroli, Uhaći i Zrinčići
4.E. K.O. MOŠĆENICE	dio naselja Mošćenice i Mošćenička Draga (Jir, Mošćenice i Mošćenička Draga)
4.F. K.O. MOŠĆENIČKA DRAGA	naselja Grabrova, Sučići, Sveti Petar i dio naselja Mošćenička Draga (Mošćenička Draga, Lučetići, Petehi, Marasi, Gradac, Grabrova, Arbanasi Dragani - Lovrečići, Sučići, Potoki, Jurčići, Trebišća i Mala Učka

Ovim Planom određuje se minimalno uređenje građevinskog zemljišta na području Općine Mošćenička Draga u skladu s PPPGŽ-om:

I. kategorija

- minimalno uređeno građevinsko zemljište, koje obuhvaća pripremu, pristupni put i odvodnju otpadnih voda, a obvezna je za sve građevine koje se grade izvan ZOP-a

II. kategorija

- uređeno građevinsko zemljište (obuhvaća pripremu zemljišta i osnovnu infrastrukturu - pristupni put, vodoopskrbu, odvodnju i električnu energiju)
- II. kategorija uređenosti obavezna je za sve građevine koje se grade unutar ZOP-a i sve građevine koje se nalaze pod obavezom izrade provedbenog plana uređenja

III. visoko uređeno građevinsko zemljište

- obuhvaća sve elemente pripreme i opremanja građevinskog zemljišta II. kategorije uz kvalitetno građevinsko i hortikulturno uređenje cijele građevne čestice uključivo i njeno ograđivanje.

Sve građevine, uključivo one koje su priključene priključene na javni vodoopskrbni sustav ili će to biti, mogu imati i vlastite cisterne za potrebe osiguranja dodatnih količina vode (voda za piće, sanirana voda, zalijevanje vrta i slično).

Do izgradnje javnog sustava vodoopskrbe pod vodoopskrbom se smatra i opskrba vodom putem cisterni za vodu.

Do izgradnje javnog sustava odvodnje pod odvodnjom se smatra i izgradnja nepropusnih septičkih jama (za građevine do 15 ES) i izgradnja zasebnih uređaja za biološko pročišćavanje (za građevine preko 15 ES).

Za sve građevine koje se grade neposrednom provedbom ovog Plana plana tlocrtne bruto izgrađene površine manje od 250 m² obavezna je I. kategorija uređenosti građevnog zemljišta.

II. kategorija uređenosti obavezna je za:

- sve građevine koje se grade neposrednom provedbom ovog Plana, građevinske (bruto) površine veće od 250 m²,
- sve višestambene građevine bez obzira na veličinu građevinske (bruto) površine,
- sve građevine koje se nalaze pod obavezom izrade detaljnijeg plana uređenja.

Za sve građevine koje se grade neposrednom provedbom ovog Plana plana građevinske bruto površine manje od 400 m² obavezna je I. kategorija uređenosti građevnog zemljišta.

II. kategorija uređenosti obavezna je za:

- sve građevine koje se grade unutar ZOP-a,
- sve građevine koje se grade neposrednom provedbom ovog Plana, građevinske (bruto) površine veće od 400 m²,
- sve višestambene građevine bez obzira na građevinsku (bruto) površinu,
- sve građevine koje se nalaze pod obavezom izrade detaljnijeg plana uređenja.

III. kategorija uređenosti obavezna je za sve građevine prema posebnoj odluci Općinskog vijeća.

Unutar građevinskih područja na području Općine Mošćenička Draga mogu se graditi građevine:

- građevine stambene namjene (obiteljske kuće, vile i višestambene građevine)
- stambeno - poslovne i poslovno - stambene građevine
- građevine gospodarske namjene (proizvodne, poslovne, poljoprivredno -gospodarske)
- pomoćne i manje gospodarske građevine u funkciji stanovanja
- građevine ugostiteljsko - turističke namjene
- građevine javne namjene
- kiosci i privremene građevine
- građevine infrastrukturne i komunalne namjene.

Građevine stambene namjene (obiteljske kuće, vile i višestambene građevine)

- obiteljska kuća - samostojeća ili dvojna građevina stambene namjene na zasebnoj građevnoj čestici. Samostojeća obiteljska kuća je građevina s građevinskom (bruto) površinom do 600 m² i s najviše 3 (tri) stana ili 2 (dva) stana i 1 (jedan) poslovni prostor, čija površina može iznositi najviše 30% građevinske (bruto) površine građevine. Dvojna obiteljska kuća je građevina s građevinskom (bruto) površinom do 400 m² i dva (2) stana ili jedan /1) stan i jedan (1) poslovni prostor, čija površina može iznositi najviše 30% građevinske (bruto) površine građevine. U poslovnom prostoru smiju se obavljati djelatnosti bez negativnog utjecaja na okoliš koja obuhvaća: zanatske i uslužne radionice i servise, trgovine, ugostiteljske, turističke i zdravstvene sadržaje, prostore za turističku djelatnost – kućna radinost, te drugi poslovne sadržaje (uredski prostori - odvjetničke kancelarije, liječničke ordinacije, projektni biro i sl.), a svojim oblikovanjem i funkcijom ne smiju narušavati izgled građevine i uvjete stanovanja

- vila - građevina stambene namjene s najviše 2 (dva) stana i građevinskom (bruto) površinom od 700 m²
- višestambena građevina - građevina stambene namjene, samostojeća po načinu gradnje, koja ima više od 3 (tri) stana ali najviše 6 (šest) stanova i građevinsku (bruto) površinu do 1.000 m², a može sadržavati i poslovni prostor. U poslovnom prostoru smiju se obavljati djelatnosti bez negativnog utjecaja na okoliš koja obuhvaća: zanatske i uslužne radionice i servisi, trgovine, ugostiteljske, turističke i zdravstvene sadržaje, prostor za turističku djelatnost – kućna radinost, te drugi poslovne sadržaje (uredski prostori - odvjetničke kancelarije, liječničke ordinacije, projektni biro i sl.) te sadržaje javne namjene. Svojim oblikovanjem i funkcijom ne smiju narušavati izgled građevine i uvjete stanovanja

Stambeno - poslovne i poslovno - stambene građevine

Stambeno – poslovne građevine su obiteljske kuće ili višestambene građevine sa pretežito stambenom namjenom u kojima je od 31-49% građevinske (bruto) površine poslovne ili javne namjene. Stambeno poslovne građevine mogu biti obiteljske kuće i višestambene građevine za obavljanje tihe i čiste djelatnosti bez opasnosti od požara i eksplozije, sa bukom manjom od 45 dB noću i 55 danju (apartmani za iznajmljivanje, krojačke, frizerske, kozmetičke, postolarske, fotografske radionice, prodavaonice mješovite robe, caffe-i, buffet-i, prostori za rekreaciju i sport, igraonice i slično).

Poslovno – stambene građevine su građevine sa pretežito poslovnom namjenom u kojoj je najviše 30% građevinske (bruto) površine stambene namjene. Poslovna namjena obuhvaća djelatnosti bez negativnog utjecaja na okoliš (apartmani za iznajmljivanje, krojačke, frizerske, kozmetičke, postolarske, fotografske radionice, prodavaonice mješovite robe, caffe-i, buffet-i, prostori za rekreaciju i sport, igraonice i slično).

Za izgradnju stambeno – poslovnih građevina primjenjuju se isti uvjeti kao i za izgradnju obiteljskih kuća ili višestambenih građevina.

Za izgradnju poslovno - stambenih građevina primjenjuju se isti uvjeti kao i za izgradnju poslovnih građevina.

Građevine gospodarske namjene (proizvodne, poslovne, poljoprivredno - gospodarske)

Građevine proizvodne namjene obuhvaćaju pretežito zanatske djelatnosti tipa (I₂).

Građevine poslovne namjene obuhvaćaju pretežito uslužne i trgovačke djelatnosti.

Plan određuje mogućnost izgradnje poljoprivrednih gospodarskih građevina na građevinskoj čestici uz stambene građevine ili kao samostalnu građevinu i to samo na dijelu izvan ZOP-a. Razlikuju se sljedeće vrste poljoprivrednih gospodarskih građevina:

- A. Građevine s izvorima zagađenja (staje, kokošinjci, kunićnjaci, prerada maslina i sl.)
- B. Građevine bez izvora zagađenja (sjenici, pčelinjaci, staklenici, plastenici, gljivarnici, spremišta poljoprivrednih proizvoda, alata i sl.).

Pomoćne i manje gospodarske građevine u funkciji stanovanja

Na jednoj građevnoj čestici može se graditi jedna građevina stambene namjene i uz nju najviše dvije građevine (ukoliko zadovoljavaju uvjete utvrđene ovim Planom), i to:

- pomoćna građevina u funkciji stanovanja (garaža, drvarnica, spremište i slično)
- manja gospodarska građevina obrtničke namjene ili poljoprivredne gospodarske građevine (sjenice, ljetne kuhinje i slično).

Građevine ugostiteljsko - turističke namjene

Plan određuje sljedeće građevine ugostiteljsko - turističke namjene:

- A. Građevine sa smještajnim kapacitetima:
 - hoteli s pratećim sadržajima (zdravstveni i lječilišni, ugostiteljstvo, rekreacija, zabava i sl.),
 - građevine seoskog turizma
- B. Građevine bez smještajnih kapaciteta:
 - restorani, kavane,
 - zabavni centri, klubovi, barovi, kockarnice i sl. sadržaji.

Građevine javne namjene

Građevine javne namjene služe za zadovoljavanje državnog, županijskog ili lokalnog interesa (obrazovne ustanove, građevine lokalne samouprave, vjerske i ostale građevine). Građevine javne namjene čine obrazovne i zdravstvene ustanove, muzeji, galerije, vjerske građevine, sportske dvorane i sl, koje se grade u pravilu na istaknutim lokacijama.

Neposrednom provedbom ovog Plana dozvoljena je u izgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja izgradnja svih građevina javne namjene tlocrtna projekcije do 1.000 m², odnosno tlocrtna projekcije utvrđene prema normativima zakona za pojedine djelatnosti, kojim se propisuju obvezne veličine koju mora imati javna građevina.

Kiosci i privremene građevine

Neposrednim provođenjem ovog Plana grade se:

- kiosci
- privremene građevine

Kiosci su temeljem Odredbi ovog Plana prizemne građevine najveće površine 12,0 m², za trgovačke i uslužne namjene (služe za prodaju novina, duhana, galanterije, voća i povrća i dr., kao i za pružanje manjih ugostiteljskih ili obrtničkih usluga). Privremene građevine su temeljem Odredbi ovog Plana sve građevine čija postava je vremenski ograničena na najviše 120 dana, štandovi, pultovi, umjetničke i reklamne instalacije i slično.

Građevine infrastrukturne i komunalne namjene

Građevine infrastrukturne i komunalne namjene grade se neposrednom provedbom odredbi ovog Plana unutar i izvan građevinskih područja. Građevine infrastrukturne i komunalne namjene su prometnice, infrastrukturni uređaji, komunalne građevine, uređaji i sl., a grade se temeljem uvjeta nadležnih tijela odnosno temeljem zakona, posebnih uvjeta tijela državne uprave ili pravnih osoba.

Pregled uvjeta za izgradnju građevina u građevinskim područjima naselja

Građevina	Površina parcele (m ²)		Koeficijenti (max)		Visina (m)		Broj nadzemnih etaža	GBP (m ²)		Najveći broj stanova	Udaljenost (m)		Zelenilo ili prirodni teren
	min	max	k _g	k _{is}	do vijenca	do sijemena		min	max		od usjedne parcele	od regulacijskog pravca	
Obiteljska kuća	400 (100)	1.400	0,5	1,00	9,0	11,0	3	80	600 400	3	0-4,0	6,0	40%
Vila	1.000	2.500	0,25	0,75	9,0	12,0	3	250	700	2	4,0	6,0	60%
Višestambena građevina	800	2.500	0,25	1,00	9,0	12,0	3	200	1.000	6	5,0	6,0	40%
Pomoćna građevina	-	-	-	-	-	4,5	1	60	60% GBP	-	0-4,0	6,0	-
Gospodarske građevine - proizvodna namjena	600	-	0,30	0,90	7,0	9,0	2	-	-	-	5,0	6,0	20%
Gospodarske građevine - poslovna namjena	400	-	0,25 (0,60)	1,00 (1,80)	9,0 (11,0)	11,0	3	-	-	-	0-4,0	0-6,0	20%
Poljoprivredne gospodarske građevine (samostojeće)	600	-	0,40	0,60	4,0	6,0	1	-	-	-	4,0	6,0	-
Ugostiteljsko – turističke građevine sa smještajnim kapacitetom	1.200 (500)	-	0,25 (0,60)	1,00 (2,40)	10,0	12,0	3	-	-	-	5,0	6,0	40%
Građevine javne namjene	800	-	0,60	1,50	12,0 i više	-	3	-	-	-	3,0 ili h/2	4,0	30%

3.7.2.2. Građenje izvan građevinskog područja

Izvan građevinskog područja se mogu graditi građevine i sadržaji na površinama za koje se ne određuju građevinska područja kao što su:

- građevine infrastrukture (prometne, energetske, komunalne i sl.)
- građevine u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti za vlastite gospodarske potrebe.

Građevine infrastrukture

Građevine infrastrukture jesu vodovi i građevine u funkciji prometnog sustava, sustava veza, sustava vodoopskrbe, sustava odvodnje, sustava zaštite od poplava i sustava energetike, smještene u infrastrukturne koridore.

Građevine u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti za vlastite gospodarske potrebe

Građevine u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti za vlastite gospodarske potrebe u ZOP-u su:

- građevine za vlastite gospodarske potrebe građevinske bruto površine do 30 m² i na poljoprivrednom zemljištu površine veće od 1.000 m² i uz uvjet da je najmanje 80% površine obrađeno s jednom ili više sljedećih kultura: vinograda, maslina, voće, povrće i žitarice, pri čemu tlocrtna površina prizemne građevine može iznositi najviše 1% površine parcele, ali ne više od 10 m²,
- građevine za potrebe prijavljenog obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva i pružanje ugostiteljskih i turističkih usluga u seljačkom domaćinstvu, ako se nalazi na građevnoj čestici površine od najmanje 3,0 ha i udaljenosti od obalne crte najmanje 300 m, te koje ima prizemlje i ukupno građevinsku bruto površinu do 200 m² na parceli minimalne površine 1.000 m².

Građevine u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti za vlastite gospodarske potrebe izvan ZOP-a su:

- gospodarske građevine u funkciji stočarstva na pašnjacima
- tovišta stoke i peradi
- plastenici i staklenici
- gospodarske građevine za spremanje alata, strojeva, poljoprivredne opreme i sl.

Izvan ZOP-a i izvan građevinskog područja naselja mogu se graditi gospodarske građevine isključivo u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti – tovišta stoke i peradi (farme), za čiju se izgradnju određuju sljedeći uvjeti:

- oblik i veličina građevinske parcele treba obuhvatiti sve sadržaje tehnološkog procesa (glavne i pomoćne građevine, parkiranje, pomoćne i glavne ulaze, građevine individualne komunalne infrastrukture i sl.)
- štale za uzgoj domaćih životinja mogu se graditi na pašnjačkim ili drugim površinama većim od 1.000 m²
- minimalna izgrađenost parcele nije uvjetovana
- maksimalna udaljenost od granica parcele nije uvjetovana
- minimalna udaljenost od građevine stambene namjene iznosi 30,0 m
- minimalna udaljenost od granice parcele iznosi 10,0 m
- minimalna udaljenost od prometnice iznosi 6,0 m
- najveći broj nadzemnih etaža građevine iznosi 1 (jednu) etažu
- oblikovanje pojedinačnih gospodarskih građevina mora biti u skladu s tradicijom u gradnji tih vrsta građevina i to naročito:
 - temelj prizemlja odnosno kota gornjeg ruba stropne konstrukcije podruma ne smije biti viša od 30 cm od kote konačno zaravnatog terena na njegovom najvišem dijelu
 - kota definitivno zaravnatog terena ne smije biti niža od 15 cm od gornje kote temelja podruma na najniže dijelu
 - svijetla visina prizemlja ne može biti viša od 4,0 m
 - krov mora biti dvostrešan, nagiba od 22° do 25°, pokriven kupom kanalicom ili mediteran crijepom
 - krovšte se na stropnu konstrukciju postavlja direktno bez nadozida
- za smještaj vozila treba osigurati prostor unutar parcele
- izgradnja ograda nije obavezna, a ovisi o namjeni građevine i zemljišta
- okoliš se oplemenjuje sadnjom drveća i voćaka
- zaštita se provodi izgradnjom septičkili jama, gnojilišta, obradom i održavanjem
- uz gospodarske poljoprivredne građevine s otpadnim materijalom od gospodarskog procesa grade se gnojišta do visine 50 cm iznad terena od vodonepropusnog materijala.

Dozvoljena je izgradnja staklenika i plastenika na poljoprivrednim površinama izvan građevinskih područja naselja i izvan ZOP-a, uz uvjet da se najmanje 80% površine obrađuje jednom ili više poljoprivrednih kultura (voće, povrće, cvjetnjaci, ljekovito i ukrasno bilje i sl.) pod sljedećim uvjetima:

- najmanja dopuštena površina čestice iznosi 200 m²
- najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) i najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti (k_{is}) iznosi 0,40
- visina građevine (v) iznosi 4,0 m
- maksimalne udaljenosti od granica parcele nisu uvjetovane
- minimalna udaljenost od granice parcele je 2,0 m
- minimalna udaljenost od prometnice iznosi 6,0 m
- treba osigurati kolni prilaz širine najmanje 3,0 m.

Dozvoljena je izgradnja gospodarskih građevina za potrebe odlaganja alata i sitnog inventara na poljoprivrednim površinama izvan građevinskih područja naselja i izvan ZOP-a samo ako je najmanje 80% površine obrađeno s jednom ili više sljedećih kultura: vinograda, maslina, voće, povrće i žitarice i uz uvjet da je poljoprivredna površina veća od 1.000 m². Gospodarska građevina za potrebe odlaganja alata i sitnog inventara može biti prizemna građevina čija tlocrtna veličina iznosi maksimalno 1% površine građevinske čestice, ali ne više od 12 m².

Na području Općine Mošćenička Draga izvan građevinskog područja, izvan područja Parka prirode Učka mogu se graditi i građevine u funkciji gospodarenja šumama (lugarnice i sl.), građevine u funkciji lova i slične građevine uz poštivanje sljedećih kriterija:

- najmanja dopuštena površina čestice iznosi 200 m²
- najmanja udaljenost građevine od regulacijskog pravca iznosi 6,0 m
- najmanja udaljenost od granice čestice iznosi 4,0 m
- najveći broj nadzemnih etaža građevine iznosi 1 (jednu) etažu
- najveća dopuštena tlocrtna projekcija građevine iznosi 60 m²
- najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti (K_{ig}) iznosi 0,50
- najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti (K_{is}) iznosi 0,50.

3.7.2.3. Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite

Vezano na uređenje zemljišta, Planom se utvrđuje koridor planirane brze ceste (obilaznica Opatijske rivijere), u kojem se predviđa oblikovanje zemljišta. Zemljište uz koridor planirane prometnice će se uređivati sukladno posebnim propisima, i to ozelenjavanjem, pošumljavanjem i drugim tehnikama. Uređenje zemljišta pošumljavanjem na prostoru šuma određuje se šumskogospodarskim osnovama, te se posebno ne iskazuje ovim Planom. Uređenje zemljišta pošumljavanjem izvan površina šuma provodi se u cilju zaštite okoliša i krajobraznog uređenja. Ozelenjavanje će se provoditi prvenstveno na površinama klizišta, erozije i slično. Za šume u vlasništvu pravnih i fizičkih osoba do donošenja programa za gospodarenje šumama, uređenje zemljišta pošumljavanjem provoditi će se temeljem obaveza koje proistječu iz jednostavne i proširene biološke reprodukcije šuma.

Provedba i razrada postavki i mjera ovog Plana provoditi će se putem Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru. Program mjera, pored zakonom određenog sadržaja mora:

- utvrditi nositelje pojedinih obaveza, rokove i troškove planiranih mjera
- odrediti mjere za provedbu politike prostornog uređenja (komunalni doprinos, razina uređenosti građevinskog zemljišta za pojedina uža područja i dr.).

3.7.3. **Uvjeti zaštite prostora**

3.7.3.1. Zaštita prirodne baštine

Zaštićeni dijelovi prirode kao i oni predloženi za zaštitu posebnim propisom prikazani su na kartografskom prikazu broj 3. - Uvjeti korištenja i zaštite prostora, 3.A. - Područja posebnih uvjeta korištenja (izmjene i dopune) u mj. 1:25.000. Područja na prostoru Općine Mošćenička Draga koja se Planom štite kao područja posebnih prirodnih vrijednosti na državnoj, županijskoj i općinskoj razini su:

- park prirode Učka (dio Općine Mošćenička Draga)
- spomenik prirode
- zaštićeni krajobraz.

Park prirode Učka

U parku prirode dopuštene su djelatnosti i radnje koje ne ugrožavaju njegove bitne značajke i uloge, ali u njemu posebno mogu biti naglašeni turističko - rekreacijski sadržaji. Zaštita Parka prirode Učka propisana je Zakonom o zaštiti prirode i Zakonom o proglašenju Parka prirode Učka, a provodi se putem Prostornog plana parka prirode Učka (NN 24/06).

Spomenik prirode

Spomenik prirode je pojedinačni neizmijenjeni dio ili skupina dijelova žive ili nežive prirode koji ima znanstvenu, estetsku ili kulturno-povijesnu vrijednost. Na spomeniku prirode ili u njegovoj neposrednoj blizini nisu dopuštene radnje koje ugrožavaju njegova obilježja i vrijednosti. Planom se predlaže zaštita sljedećih prostornih cjelina u kategoriji spomenik prirode:

1. Stjenovita obala od Punte Šipa do Punte Ždejevica (prostor ispod Brseča)
2. Vrulje u uvali Uboka i uvali Jelenšćica

3. Špilje na obali (Golubera i Pod Križ)
4. Lokve
5. Podmorska špilja – špilja Pod Golubera (Plava špilja).

Zaštićeni krajobraz

Zaštićeni je krajobraz prirodni ili kultivirani predjel veće estetske ili kulturno-povijesne vrijednosti, ili krajobraz karakterističan za pojedino područje. U zaštićenom krajobrazu nisu dopuštene radnje koje narušavaju obilježja zbog kojih je proglašen. Kao dijelovi krajobraza posebne ljepote izdvajaju se i predlažu za zaštitu:

- područje Brseštine s okolicom predstavlja krajolik s još sačuvanim ruralnim vrijednostima prirodnog krajolika koji se može čuvati kroz razne oblike ruralnog turizma, uz čuvanje poljoprivrednog tla od nenamjenskog korištenja te saniranje područja izloženih požarima ili eroziji
- područje Mošćeničke drage je jedna od najljepših bujičnih udolina s ostacima poljoprivrednog krajobraza koja se odlikuje posebnom slikovitošću
- pojas livada na istočnoj strani Učke ispod vrhova odlikuje se šarolikom florom i pejzažnom ljepotom koje bi se mogle koristiti za turističke šetnje.

Još u primjedbama na Prijedlog Prostornog plana Primorsko-goranske županije Općinsko vijeće Općine Mošćenička Draga zahtijevalo je da se obala od uvale Cesara do uvale Stupova s grebenima u moru Pipirić ispred Burle u uvali Brsečka riva i Vela sten ispod naselja Kraj, što zapravo predstavlja cijelu dužinu pripadajuće obale Općine Mošćenička Draga, uvrsti u popis prirodnih vrijednosti predviđenih za zaštitu u kategoriji zaštićenog krajobraza. Ovaj dio obale doista se odlikuje nesumnjivim pejzažnim, geomorfološkim, florističkim, zoološkim, vegetacijskim i drugim vrijednostima te ima sve elemente potrebe za uvođenje stanovitog oblika zaštite. Najprimjerenija kategorija zaštite svakako bi bio zaštićeni krajobraz.

Podmorski dio obale također se odlikuje vrijednim specifičnostima (ZA VODNIK), međutim, potrebno je utvrditi sadašnje stanje na ovom području i u skladu s tim odlučiti o potrebi i tipu zaštite (na županijskoj ili lokalnoj - općinskoj razini).

Nacionalna ekološka mreža

Na području Općine Mošćenička Draga se prema Uredbi o proglašenju ekološke mreže (NN 109/07) dijelomično ili cijelom površinom nalaze četiri područja Nacionalne ekološke mreže:

- Učka i Ćićarija (HR 10000018) – međunarodno važno područje za ptice
- Park prirode Učka (HR2000601) – kopneno područje NEM-a
- Kestenove šume iznad Lovrana (HR2000640) - kopneno područje NEM-a
- Plomin – Mošćenička Draga (HR3000002) – morsko područje NEM-a i dva točkasta lokaliteta nacionalne ekološke mreže
- Špilja kod Brseča (HR3000235)
- Gačice (HR3000236).

Ovim se Planom u svrhu očuvanja prirodnih i krajobraznih vrijednosti predlažu slijedeći uvjeti i mjere zaštite prirode na području Općine Mošćenička Draga, sukladno Zakonu o zaštiti prirode (NN 70/05, 139/08 i 57/11):

- zaštita prirode se ostvaruje kroz očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti te zaštitu prostornih vrijednosti: zaštićena područja, zaštićene svojte te zaštićeni minerali i fosili
- u cilju očuvanja prirodne i krajobrazne raznolikosti kao posebnu vrijednost treba čuvati područja prekrivena autohtonom vegetacijom, postojeće šumske površine, šumske rubove, živice koje se nalaze između obradivih površina te zabraniti njihovo uklanjanje
- treba izbjegavati poljoprivrednu monokulturu i štiti prirodne vodotoke i vlažne livade kao ekološki vrijedna područja
- treba izvršiti analizu krajobraza, istaknuti njegove posebnosti te u skladu s time planirati izgradnju koja ne narušava izgled krajobraza, a naročito štiti od izgradnje panoramski vrijedne točke te vrhove uzvisina
- u gospodarskom razvoju treba racionalno koristiti neobnovljiva prirodna dobra te održivo koristiti obnovljive prirodne izvore
- korištenje prirodnih dobara treba provoditi temeljem planova gospodarenja prirodnim dobrima, koji moraju sadržavati uvjete zaštite prirode nadležnog tijela državne uprave
- pošumljavanje treba vršiti autohtonim vrstama, a uzgojne radove treba provoditi na način da se iz degradacijskog oblika šuma postepeno prevodi u visoki uzgojni oblik

- pri zahvatima na uređenju i regulaciji vodotoka radi sprečavanja štetnog djelovanja voda (nastanak bujica, poplava i erozija) treba prethodno snimiti postojeće stanje a zahvate planirati tako da se zadrži doprirodno stanje vodotoka
- u oblikovanju građevina, osobito onih koje se grade izvan naselja, treba koristiti materijale i boje prilagođene prirodnim obilježjima okolnog prostora i tradicionalnoj arhitekturi
- za građenje i izvođenje radova, zahvata i radnji na području zaštićene prirodne vrijednosti potrebno je zatražiti uvjete zaštite prirode i/ili dopuštenje nadležnog tijela državne uprave
- odredbe za provođenje za dio Općine koji se nalazi unutar Parka prirode učka trebaju biti usklađene sa Prostornim planom Parka prirode Učka (NN 24/06)
- za planirane zahvate u području Nacionalne ekološke mreže, koji sam ili s drugim zahvatima može imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže treba ocijeniti njegovu prihvatljivost za ekološku mrežu.

3.7.3.2. Zaštita kulturno – povijesnih cjelina

S obzirom na veliki broj spomenika graditeljske baštine na području Općine Mošćenička Draga, prvenstvenu brigu društva treba usmjeriti na zaštićenu i evidentiranu graditeljsku baštinu navedenu u tom Pregledu.

Radi očuvanja građevina i prostora koji su zadržali neke od vrijednosti autohtnog arhitektonskog izraza, u postupku izdavanja lokacijskih dozvola za zahvate u prostoru koji su obrađeni elaboratom "Konzervatorske mjere zaštite za vrijedne pojedinačne građevine i cjeline izvan zona zaštite", a kojeg je izradio Konzervatorski odjel u Rijeci, tijelo državne uprave nadležno za poslove prostornog uređenja može zatražiti posebne uvjete uređenja prostora za planirani zahvat u prostoru od nadležnog Konzervatorskog odjela u Rijeci.

Registrirani i evidentirani spomenici kulturne baštine koji su po svom statusu štice Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara i koji se ovim Planom određuju kao zaštićene vrijednosti i posebnosti kulturno - povijesne baštine su:

A. Arheološke zone

1. Arheološke zone kanjona Drage i Peruna, Rješenje o utvrđivanju kulturnog dobra, broj upisa u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske - Lista zaštićenih kulturnih dobara Z - 2733, od 23.03.2006.
2. Arheološke zone kanjona Molinarska Draga - Podmaj, Rješenje o utvrđivanju kulturnog dobra, broj upisa u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske - Lista zaštićenih kulturnih dobara od 23.03.2006.

B. Urbanističke cjeline

1. Kulturno – povijesna (urbanistička) cjelina Mošćenička Draga, broj registracije 196, datum registracije 22.09.2011. godine
2. Povijesna urbana cjelina naselja Mošćenice, Rješenje o utvrđivanju kulturnog dobra broj upisa u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske - Lista zaštićenih kulturnih dobara Z - 2694
3. Urbanistička cjelina naselja Brseč, Rješenje o utvrđivanju kulturnog dobra, broj upisa u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske - Lista zaštićenih kulturnih dobara Z - 2692.
4. Ruralna cjelina Mala Učka (zona Brumnjaci i Brubnjaci), rješenje broj 542/1-76.

C. Etnološke zone

1. Etnološka zona Zagore, Brseč, broj registracije 385, broj rješenja 611/1, datum registracije 18.12.1975. godine

D. Pojedinačne građevine

1. Toš (mlin za masline) u Mošćenicama, Rješenje o utvrđivanju kulturnog dobra, broj upisa u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske - Lista zaštićenih kulturnih dobara Z - 154
2. Toš (mlin za masline) u Brseču, Rješenje o utvrđivanju kulturnog dobra, broj upisa u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske - Lista zaštićenih kulturnih dobara Z - 794
3. Rodna kuća Eugena Kumičića u Brseču, broj registracije 443.

E. Memorijalna baština

1. Mjesto desanta jedinica IV JA 1945. godine u Brseču, broj registracije 388, broj rješenja 174 od 08.07.1976. godine.

Zaštita arheoloških zona i lokaliteta

Svi zahvati u arheološkim zonama uvjetovani su prethodnim istraživanjima, koji trebaju biti interpretirani i usaglašeni s planiranom intervencijom u prostoru prije izrade dokumentacije i izvođenja radova.

Zaštita naselja - povijesnih graditeljskih cjelina

Za registrirane povijesne graditeljske cjeline najveće vrijednosti - urbanističke cjeline naselja određeni su stupnjevi zaštite:

Povijesna urbana cjelina naselja Mošćenice

- sustav zaštite **A**: zona izuzetno dobro očuvane i osobito vrijedne povijesne strukture
- sustav zaštite **B**: zona različitog stupnja očuvanosti povijesne strukture
- sustav zaštite **C**: zona ambijentalne zaštite i sačuvanih pojedinačnih elemenata povijesne strukture

Povijesna urbana cjelina naselja Brseč

- sustav zaštite **A**: zona izuzetno dobro očuvane i osobito vrijedne povijesne strukture
- sustav zaštite **B**: zona različitog stupnja očuvanosti povijesne strukture

Povijesna urbana cjelina naselja Mošćenička Draga

U trenutku izrade Konačnog Prijedloga PPUO Mošćenička Draga sustavi zaštite za povijesnu urbanu cjelinu naselja Mošćenička Draga još nisu bili određeni.

Ruralna cjelina Mala Učka

U trenutku izrade Konačnog Prijedloga PPUO Mošćenička Draga sustavi zaštite za ruralnu cjelinu Mala Učka (zona Brumnjaki i Brubnjaci) još nisu bili određeni.

Sustav zaštite A

Sustav zaštite A podrazumijeva punu zaštitu povijesnih struktura i odnosi se na dio kulturno - povijesne cjeline koji sadrži dobro očuvane i osobito vrijedne povijesne strukture. Za ovu se zonu primjenjuje režim potpune konzervatorske zaštite, što podrazumijeva istraživanje, valorizaciju i prezentaciju, a kod iskopavanja i arheološki nadzor. Potrebno je ukalanjanje i/ili korekcija onih struktura koje ugrožavaju integritet naselja, odnosno njegov sustav vrijednosti.

Dogradnje i nadogradnje, odnosno povećanje zatečenih gabarita nije dopustivo. U zoni se primjenjuju metode rekonstrukcije, konzervacije i prezentacije. Naglašeno je očuvanje preostalih dijelova fortifikacija i sakralnih građevina, a silueta naselja treba ostati nepromijenjena, kao i ulični potezi. Temelj budućih intervencija je sustav mjera zaštite, odnosno konzervatorska podloga.

Sustav zaštite B

Sustav zaštite B podrazumijeva djelomičnu zaštitu povijesnih struktura i odnosi se na dio cjeline koji sadrži vrijedne elemente povijesnih struktura različitog stupnja očuvanosti. Režim djelomične zaštite povijesnih struktura podrazumijeva očuvanje pejzažnih vrijednosti, vizura, arheoloških lokaliteta, pojedinačnih građevina te kultiviranog i ruralnog krajobraza. Treba sačuvati izvorne građevine iz novijih povijesnih razdoblja koje su zadržale bitna lokalna obilježja.

Uvođenje novih oblikovnih elemenata, proporcijских odnosa u skladu s naovim propisima gradnje, radikalno prilagođavanje zatečenih struktura suvremenim urbanim potrebama nije dozvoljeno. Predlaže se održavanje obradivih površina, sadnja autohtonih poljoprivrednih struktura, minimalizirana gradnja, s obzirom da se radi o užim obodnim zonama povijesnog nasljeđa koja je najbitniji čimbenik vizure.

Sustav zaštite C

Sustav zaštite C podrazumijeva zaštitu prostornih i građevnih struktura koje čine integralni prostorni okvir i zaokružuju središnju jezgru naselja kao kvalitetnu, urbanistički definiranu i prepoznatljivu kulturno povijesnu cjelinu. Na ovu se zonu primjenjuje režim ambijentalne zaštite, te je potrebno zadržati njegovu neizgrađenost u svrhu očuvanja vizura.

Prijedlog za zaštitu kulturnih dobara od lokalnog značaja

Temeljem članka 17. Zakona o zaštiti kulturnih dobara Planom se predviđa zaštita sljedećih kulturnih dobara na području Općine Mošćenička Draga kao kulturnih dobara od lokalnog značaja:

- zaseok Trebišća (etnološka baština)
- spomenik na mjestu desanta jedinica IV JA 1945. godine u Mošćeničkoj Dragi (memorijalna baština).

Općinsko vijeće Općine Mošćenička Draga će za ova kulturna dobra način njihove zaštite utvrditi uz prethodnu suglasnost Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine, te osigurati uvjete i sredstva potrebna za provedbu odluke o zaštiti, koju je po donošenju potrebno dostaviti Ministarstvu kulture.

Započeti postupci registracije

Na području Općine Mošćenička Draga Konzervatorski odjel u Rijeci evidentirao je sljedeća kulturna dobra, za koja je započet postupak registracije:

Naselje	Evidentirana kulturna dobra u postupku registracije
BRSEČ (pojedinačna registracija)	- crkva sv. Jurja sa zvonikom - crkva sv. Križa s okolnim arheološkim i memorijalnim prostorom (istraživanje i prezentacija) - arheološki lokalitet crkve sv. Margarete (istraživanje i prezentacija) - arheološki lokalitet crkve sv. Andrije (istraživanje i prezentacija) - crkva sv. Stjepana i groblje - crkva sv. Marije Magdalene s okolnim prostorom u svrhu zaštite građevine, lokaliteta i vrijedne vizure
GOLOVIK - ruralna cjelina (pojedinačna registracija)	- kapela sv. Nikole s okolnim područjem (memorijalnog karaktera, groblje) - arheološki ostaci crkve sv. Trojstva (selo Blažići)
MOŠĆENICE (pojedinačna registracija)	- crkva sv. Andrije sa zvonikom - crkva sv. Bartola - crkva sv. Sebastijana - crkva sv. Križa sa Kalvarijom - loža - Kapetanska kula (kaštel)
OBRŠ – ruralna cjelina	- registracija ruralne cjeline naselja
SVETI ANTON - ruralna cjelina	- registracija ruralne cjeline naselja - pojedinačna registracija crkva sv. Antona
SVETA JELENA - ruralna cjelina (pojedinačna registracija)	- crkva sv. Jelene s okolnim prostorom (ex groblje) - crkva sv. Martina i okolni prostor
MOŠĆENIČKA DRAGA - ruralna cjelina (pojedinačna registracija)	- crkva sv. Petra s okolnim prostorom (ostaci redovničkih nastambi – eremitaže augustinaca, Opatija sv. Jakova i ranija benediktinska faza) – ager je arheološki, istraživanje i prezentacija - srednjovjekovni most na starom putu za Mošćenice

Naknadni upis evidentiranih kulturnih dobara u Listu registriranih kulturnih dobara kao i moguća naknadna izmjena ili dopuna posebnih uvjeta korištenja prostora, a koja se odnosi na nove (registrirane ili evidentirane) arheološke lokalitete, civilne, sakralne i etnološke građevine neće se smatrati izmjenom Plana, osim ako to neće biti određeno posebnim propisom.

3.7.3.3. Iskaz površina za posebno vrijedna i/ili osjetljiva područja i prostorne cjeline (prirodni resursi, krajobrazi, prirodne vrijednosti i kulturno - povijesne cjeline)

redni broj	OPĆINA MOŠĆENIČKA DRAGA	oznaka	ukupno (ha)	% od površine Općine	stan. / ha ¹ ha / stan. ²
1.	ZAŠTIĆENA PRIRODNA BAŠTINA NA KOPNU ukupno		2.347,50	50,74	1,514²
1.1.	Park prirode Učka	PP	2.347,50	50,74	1,514 ²
1.2.	spomenik prirode - obala od Punte Šipa do Punte Ždejevica - špilje na obali Golubera i Pod Križ - lokva	SP	- - -	- - -	- - -
1.3.	zaštićeni krajobraz - obala od uvale Cesara do uvale Stupova	ZK	-	-	-
2.	ZAŠTIĆENA PRIRODNA BAŠTINA U MORU ukupno		-	-	-
2.1.	spomenik prirode - vrulje u uvali Uboka i uvali Jelenščica - podmorska špilja Pod Golubera (Plava špilja)	SP	- - -	- - -	- - -
	ZAŠTIĆENA PRIRODNA BAŠTINA ukupno		2.347,50	50,74	1,514²

3.	ZAŠTIĆENA GRADITELJSKA BAŠTINA ukupno		418,30	9,04	
3.1.	arheološke zone - kanjon Draga i Perun - Molinarska Draga i Podmaj		366,66 238,46 128,20	7,92 5,15 2,77	
3.2.	povijesne urbane i ruralne cjeline - Mošćenička Draga - Mošćenice - Brseč - Mala Učka (Brubnjaci i Brumnjaci)		50,16 36,90 3,88 6,01 3,37	1,08 0,79 0,08 0,13 0,07	
3.3.	etnološke zone - etnološka zona Zagore (Brseč)		33,30	0,77	
3.4.	povijesni sklop građevina - toš u Mošćenicama - toš u Brseču - rodna kuća E. Kumičića u Brseču		- - -	- - -	- - -
4.	ZAŠTIĆENA GRADITELJSKA BAŠTINA U MORU ukupno		249,10	4,90	
4.1.	arheološka zona uz obalu		249,10	4,90	
	ZAŠTIĆENE CJELINE ukupno		3.046,72	65,86	1,904²

* Napomena: Postotak od površine Općine Mošćenička Draga izračunat je u odnosu na površinu kopnenog dijela područja Općine Mošćenička Draga (4.626 ha) i akvatorija (5.075 ha). Planirani broj stanovnika 2015. godine iznosi 1.600.

3.8. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI

Planom namjene površina osigurane su površine infrastrukturnih sustava, i to za:

- prometni sustav (cestovni, pješački, promet u mirovanju i pomorski promet)
- infrastrukturu elektroničkih komunikacija i pošta
- infrastrukturu vodoopskrbe i odvodnje
- energetska infrastrukturu (elektroopskrba i plinoopskrba)

3.8.1. Prometni sustav (ceste, morske luke, pošta i elektroničke komunikacije)

Okosnicu prometnog sustava Općine Mošćenička Draga čini kopneni (cestovni i pješački), pomorski promet (luke lokalnog značaja) te sustav elektroničkih komunikacija i pošte.

3.8.1.1. Cestovni promet

Planom utvrđene su osnove prometnog sustava Općine Mošćenička Draga kao integralnog dijela Primorsko-goranske županije i prikazane na kartografskom prikazu broj 1. - Korištenje i namjena površina (izmjene i dopune) u mj. 1:25.000. Prostornim planom uređenja Općine Mošćenička Draga prometni sustav, kao prateća funkcija u prostoru, treba osigurati kvalitetno djelovanje primarnih prostornih djelatnosti (stanovanje, gospodarski sadržaji, uprava i ostale djelatnosti). Osnovnu mreža cesta koju na području Općine Mošćenička Draga čine:

- državne ceste
- županijske ceste
- lokalne ceste
- ostale ceste.

Državne ceste

Na području Općine Mošćenička Draga u kategoriji državnih cesta nalazi se državna cesta državna cesta D66 (Pula - Labin - Mošćenička Draga - Opatija – Matulji), pri čemu je dužina ove ceste na području općine 15,2 km. Ulogu primarnog lokalnog pravca ima ova postojeća državna cesta, ali zbog činjenice da prolazi kroz naselja ne može udovoljiti suvremenim prometnim zahtjevima. Iz tog razloga se planira izgradnja obilaznice Opatijske rivijere, za koju je izrađena detaljnija projektna dokumentacija.

Županijske ceste

Na području Općine Mošćenička Draga u kategoriji županijskih ceste nalazi se županijska cesta Ž5082 (Mošćenička Draga – Mošćenice), pri čemu je dužina ove ceste na području općine 4,0 km. Održavanje županijske ceste u nadležnosti je Županijske uprave za ceste.

Lokalne ceste

Na području Općine Mošćenička Draga u kategoriji lokalnih cesta nalazi se jedna lokalna cesta Mošćenice - Sv. Jelena – Brseč (L58064), dužine 7,1 km. Za postojeće lokalne ceste potrebno je predvidjeti rekonstrukcije i proširenja, na pojedinim dijelovima trase ili u cijelosti.

Ostale ceste

Za područje Općine od značaja su i ostale ceste pod upravom i nadležnošću Općine Mošćenička Draga (ukupno 57 cesta), dužine cca 31 km. Ostale ceste treba privesti funkciji sistematskim planom rekonstrukcija. Za područje Općine Mošćenička Draga od osobite je važnosti i potreba obnove postojećih, te izgradnja novih protupožarnih puteva, koji bi se ujedno koristili i kao gospodarski putevi u obavljanju poljoprivrednih djelatnosti.

U cestovnom se prometu planira:

- državne ceste
 - izgradnja obilaznice Opatijske rivijere po novoj trasi prema izgrađenoj projektnoj dokumentaciji
 - radovi izvanrednog održavanja i obnove dijela državne ceste Pula - Opatija (dionica 003, od km 10+240 do km 13+600)
 - rješenje križanja u Mošćeničkoj Dragi državne ceste D66, županijske ceste Ž5082 i ceste za centar Mošćeničke Drage i ceste Potoki – Sučići – Obrš - Sv. Anton
 - povećanje sigurnosti prometa ostalih korisnika prometne infrastrukture
 - povećanje dostupnosti vozilima javnog prijevoza i interventnim vozilima.

- županijske ceste: održavanje i obnova županijske ceste Mošćenička Draga – Mošćenice
- lokalne ceste: rekonstrukcija i proširenje lokalne ceste Mošćenice - Sv. Jelena – Brseč, na pojedinim dijelovima trase ili u cjelosti
- ostale ceste: održavanje ostalih cesta i izgradnja novih protupožarnih puteva.

Preporučena širina kolnik ostalih cesta iznosi 5,50 m za dvosmjerni i 4,50 m za jednosmjerni promet. Iznimno, kod rekonstrukcije ostalih cesta, širina kolnika može iznositi manje od 4,50 m, odnosno 5,50 m, a širina pločnika manje od 2,0 m za dvosmjerni promet ili 1,50 m za jednosmjerni promet ako položaj građevina onemogućava obavezne širine propisane stavkom 1. ovog članka.

Ako je ostala cesta širine manje od 4,5 m za jednosmjerni promet odnosno 5,50 m za dvosmjerni promet, udaljenost regulacijskog pravca građevinskih čestica u neizgrađenom dijelu naselja od osi ceste treba biti takva da osigurava prostor za širenje ceste na 4,50 ili 5,50 m.

Udaljenosti regulacijskih pravaca ostalih građevinskih čestica određuju se prema lokalnim uvjetima.

Kolni i pješački pristup građevinama i površinama javne i gospodarske namjene potrebno je izvesti u skladu s urbanističko - tehničkim uvjetima i normativima za sprečavanje stvaranja arhitektonsko-urbanističkih barijera.

Neposrednom provedbom ovoga Plana dozvoljena je izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih cesta. Ceste u naselju i izvan naselja imaju iste prometne zahtjeve, s time da izvan naselja nemaju pješačke pločnike već samo kolnike.

Za rekonstrukciju postojećih i izgradnju novih cesta u neizgrađenom dijelu građevinskog područja koje se grade neposrednom provedbom ovog Plana primjenjuju se sljedeći kriteriji

- računski brzina 40 (30) km/h
- maksimalni nagib utvrđuje se prema standardima za projektno i prema lokalnim uvjetima
- broj prometnih traka i širina kolnika
 - preporučeno 2 x 2,75 m za dvosmjerni promet, 1 x 4,5 m za jednosmjerni promet
 - minimalno 1 x 3,0 m uz ugibalište na svakih 100 m
- raskrižja u nivou
- sa prometnice postoje prilazi zgradama
- pješački hodnici:
 - za dvosmjerni promet, minimalne širine 1,80 m
 - za jednosmjerni promet, minimalne širine 1,20 m.

Ako topografija terena ili položaj postojećih građevina onemogućava preporučene širine kolnika, minimalna širina kolnika može biti i manja, ali ne manja od 3,0 m, uz uvjet da se na svakih 100 m izgrade ugibališta za mimoilaženje vozila.

Ako se kolnik postojeće ceste planira proširiti na odabranu širinu od 3,0 do 5,5 m, unutar prostora za proširenje do realizacije zahvata u prostoru dozvoljeno je uređenje pristupa građevini i uređenje travnjaka (bez sadnje visoke vegetacije). Prostor za rezervaciju proširenja postojeće ceste koji ulazi u građevne čestice s obje strane ceste uključuje se u propisanu površinu prirodnog terena na građevnoj čestici, kao i u površinu na temelju koje se određuje izgrađenost građevne čestice i koeficijent iskoristivosti. Širina planiranog koridora (pojasa zaštite za potrebe rekonstrukcije ceste) mjeri se od osi prometnice. Minimalna udaljenost građevina od ceste određuje se u odnosu na rub planiranog prostora za rezervaciju proširenja ceste, a rub planiranog prostora čini regulacijski pravac građevne čestice.

U izgrađenom dijelu građevinskog područja dozvoljena je izgradnja građevina na građevnim česticama koje imaju pristup s postojećih cesta sve do rekonstrukcije ceste sukladno rješenju iz ovog Plana, bez obzira na trenutnu širinu kolnika. U tom se smislu postojeće ceste koje ne zadovoljavaju minimalne uvjete iz ovog plana (širina kolnika) smatraju 1. etapom njihove rekonstrukcije na potrebnu minimalnu širinu.

U neizgrađenom dijelu građevinskog područja obvezno je planirati nove ceste prema odredbama iz ovog Plana.

Osim cesta ucrtanih u kartografskim prikazima Plana, dozvoljena je izgradnja i dugih prometnih površina koje moraju zadovoljiti minimalne uvjete propisane ovim odredbama, pri čemu minimalna širina kolnika tako planiranih cesta u neizgrađenom dijelu građevinskog područja naselja za neposredni pristup građevinama stambene namjene iznosi 3,0 m, uz uvjet da se na svakih 100 m izgrade ugibališta za mimoilaženje vozila. Iznimno, neposredan pristup obiteljske kuće na prometnu površinu unutar izgrađenog dijela građevinskog područja može se osigurati i kolno - pješačkom površinom najmanje širine 3,0 m, a najviše duljine 100,0 m, te pješačkim prolazom ili stubištem širine najmanje 1,5 m, a najviše duljine 60,0 m.

Pristup s građevne čestice na prometnu površinu mora se odrediti tako da na njoj ne bude ugroženo odvijanje prometa.

Postojeća stubišta, putovi i prolazi, kao vertikalne veze unutar jednog ili više naselja trebaju se zadržati, a planovima užih područja potrebno je predvidjeti i prostore za izgradnju novih.

Unutar igradenih djelova građevinskih područja postojeća širina prolaza zadržava se prema lokalnim uvjetima bez obzira na širinu pristupa. Kolni i pješački pristup građevinama i površinama javne i gospodarske namjene potrebno je izvesti u skladu s urbanističko - tehničkim uvjetima i normativima za sprečavanje stvaranja arhitektonsko - urbanističkih barijera.

Izgradnja benzinskih stanica dozvoljena je postojeće i planirane prometnice uz suglasnost i posebne uvjete nadležnih pravnih osoba za upravljanje javnim cestama, odnosno uz posebne uvjete Općine Mošćenička Draga ako se radi o cesti koju održava općina.

3.8.1.2. Pješački promet

Na području Općine Mošćenička Draga postoji mreža pješačkih staza, šumskih, poljskih i maslinarskih puteva. Pješačke staze i šetnice uz more mogu se proširivati i kvalitetno nadograđivati na postojeću mrežu puteva, valorizirajući prirodne vrijednosti i uz obavezno uvažavanje izvedbe – zemljani put, obrada u kamenu (podzidi, potporni zidovi i sl), kombinacija betona i kamena i sl.

Sve pješačke staze - postojeće ili planirane - moraju biti obilježene putokazima i drugim odgovarajućim oznakama. Uz staze moguće je planirati i manje prostore za odmor, s odgovarajućom opremom za sjedenje, kao što su drvene klupe, nadstrešnice i sl.

Na pješačkim stazama mogu se koristiti prijevozna sredstva (osim na dijelovima gdje prate trasu nerazvrstane ceste) samo ako su u funkciji gospodarske djelatnosti, dok se za rekreacijsko i edukativno korištenje mogu koristiti samo kao pješačko - biciklističke staze. Na pješačkim stazama (osim na dijelovima gdje prate trasu nerazvrstane ceste) nije dopuštena vožnja motociklima, pa na ishodišne točke tih staza treba postaviti odgovarajuće oznake. Također, na svim pješačkim stazama zabranjena je motocross vožnja i off road utrke.

Planom je predviđena izgradnja obalne šetnice od uvale Cesara do Brseča te uređenje pješačke staze (šetnice) Mošćenice - Sveti Ivan. Pješački prijelaz pješačke staze Mošćenice - Sveti Ivan treba radi sigurnosti pješaka izvesti ispod državne ceste D 66 (pješački pothodnik).

3.8.1.3. Promet u mirovanju

Prostornim planom utvrđuje se smještaj potrebnog broja parkirališnih i garažnih mjesta na građevnoj čestici građevine. Iznimno, ukoliko investitor nije u mogućnosti osigurati parkiranje vozila na vlastitoj građevnoj čestici, parkirališta i garaže mogu se uređivati i graditi i na drugoj građevnoj čestici (u radijusu 200 m), isključivo istovremeno s gradnjom građevina kojima služe.

Minimalno potreban broj parkirališno-garažnih mjesta koji treba osigurati na građevnoj čestici građevine utvrđuje se prema veličini bruto površine ili broju korisnika (mjesta) / zaposlenika uz primjenu sljedećih normativa:

Namjena prostora u građevinama	Broj parkirališnih ili garažnih mjesta (PGM)
obiteljske kuće	1 PGM / stan
vile	4 PGM / stan
višestambene građevine	1,5 PGM / stan
trgovine	1 PGM / 25 m ² površine
drugi poslovni sadržaji	1 PGM / prva 4 zaposlena i 1 PGM za svakih idućih 8 zaposlenih
hoteli, pansioni, moteli	1 PGM / 2 ležaja
ugostiteljski sadržaji	1 PGM / 4 sjedećih mjesta
gospodarska namjena	1 PGM / 4 zaposlenih
sportska dvorana s igralištem	1 PGM / 20 sjedećih mjesta
škole, predškolske ustanove	1 PGM / 4 zaposlenika

Parkiranje turističkih autobusa osigurava se na način da za 50 smještajnih jedinica treba osigurati jedno parkirališno mjesto.

Minimalna dimenzija parkirališnog mjesta za osobne automobile je širine od 2,2 do 3,0 m, te dužine od 5,0 do 6,0 m, a u ovisnosti o vrsti parkiranja: paralelno, okomito (pod 90°) ili koso (45° ili 60°). Parkirališno mjesto za invalidski automobil mora biti veličine 3,0 x 5,0 m i vidljivo označeno.

Na javnim parkiralištima treba izvesti od ukupnog broja najmanje 5% parkirališnih mjesta za invalidske automobile, a kod parkirališta s manje od 20 mjesta potrebno je osigurati namanje 1 PM, osim kod zdravstvenih i socijalnih ustanova, gdje je taj broj potrebno povećati (preko 5%) u skladu sa stvarnim potrebama tih objekata. Unutar parkirališnih površina potrebno je planirati i manje površine za parkiranje motocikala i bicikala. Pri određivanju parkirališnih potreba građevina sa različitim sadržajima može se predvidjeti isto parkiralište za različite vrste i namjene građevina ako se koriste u različito vrijeme.

Za parkiranje osobnih vozila može se koristiti prostor uz kolnik prvenstveno kao javno parkiralište namijenjeno pretežito posjetiteljima i drugim povremenim korisnicima javnih sadržaja, te vozilima javnih službi kada njegove dimenzije to omogućavaju i kada se time ne ometa pristup vozilima hitne pomoći, vatrogascima i prolazima za pješake i invalide. Garaže i parkirališno - garažna mjesta ne mogu se prenamijeniti u druge sadržaje ako se ne osigura drugo parkirališno-garažno mjesto na građevnoj čestici ili u neposrednoj blizini građevne čestice.

Planom je omogućena izgradnja izdvojenih parkirališta ili garaža. Koeficijent izgrađenosti (odnos između površine građevne čestice i uređenih i izgrađenih prometnih površina) iznosi u tom slučaju najviše:

- za uređenje u jednoj razini: $k_{ig} = 0,80$
- za uređenje u dvije razine: $k_{ig} = 0,60$

Ukoliko se iznad izdvojenog parkirališta ili garaže uređuje zelena površina, u sklopu uređenja zemljišta izgrađenost se umanjuje za 20%. Visina garaža, prilazi izdvojenim parkiralištima ili garažama te nagib prilaznih rampi garažama određuje se prema posebnim propisima.

U građevinskom području naselja Mošćenička Draga mogu se graditi javne garaže za parkiranje osobnih i drugih vozila samo kao ukopane, i to kao samostojeće građevine ili u podrumskim etažama građevina javne (društvene), poslovne i ugostiteljsko - turističke namjene. Planom se propisuju uvjeti gradnje javnih garaža kao samostojećih građevina:

- minimalna veličina građevinske čestice za izgradnju javne garaže iznosi 500 m²,
- najveći koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) iznosi 1,0
- najveći koeficijent iskorištenosti (k_{is}) iznosi 1,6
- namanja dopuštena građevinska bruto površina svih etaža građevine (GBP) iznosi 300 m²
- minimalna udaljenost nadzemnog dijela građevina od susjednih parcela iznosi 1,0 m
- udaljenost građevine garaže u podzemnom dijelu od regulacijskog pravca i ostalih međa može biti 0 m
- minimalna udaljenost građevina od prometnice iznosi 6,0 m ili više ako to zahtijeva kategorija prometnice
- najveći broj podzemnih etaža građevine iznosi 2 (dvije) etaže
- najveći broj nadzemnih etaža građevine iznosi 1 (jednu) etažu
- do građevne čestice treba biti izgrađena ili planirana prometnica širine najmanje 5,5 m
- arhitektonsko oblikovanje građevina moraju biti u skladu s funkcijom i tehnologijom garaže.

Podzemni dio građevine javne garaže može se izvesti i ispod prometnih i zelenih površina odnosno pješačkih trgova uz uvjet da se nakon izgradnje garaže predmetne površine ponovno stave u raniju funkciju. Krov mora biti uređena javna površina, prekriven zemljom ili ozelenjen, ili djelomično ozelenjenim krovnim terasama i slično. Gradnja garažnog prostora u sklopu građevina drugih namjena prvenstveno radi osiguranja potrebnog prostora za promet u mirovanju prema standardu iz članka 111. stavak 1. ovih Odredbi.

3.8.1.4. Javni prijevoz

Javni prijevoz moguće je organizirati između i unutar svih građevinskih područja. Raspored stajališta riješit će se urbanističkim planovima uređenja pojedinog građevinskog područja ili neposrednom provedbom.

3.8.1.5. Pomorski promet

Planom su na području Općine Mošćenička Draga određene površine pomorskog prometa i označene na kartografskom prikazu broj 1. - Korištenje i namjena površina (izmjene i dopune) i 2.A. - Promet, pošta i elektroničke komunikacije (izmjene i dopune), u mj. 1:25.000:

- luka otvorena za javni promet lokalnog značaja Mošćenička Draga (L1)
- luka otvorena za javni promet lokalnog značaja Brseč (L2).

Luka Mošćenička Draga se nalazi u građevinskom području naselja Mošćenička Draga i ima kapacitet priveza za 2 – 3 broda (ovisno o veličini i načinu priveza) te cca 60 brodica za domicilno stanovništvo. Planom se predviđa proširenje akvatorija luke otvorene za javni promet lokalnog značaja (L1) u Mošćeničkoj Dragi sukladno planovima Županijske lučke uprave Opatija - Lovran - Mošćenička Draga, kao i rekonstrukcija i održavanje potrebno lučke opreme. U kopnenom djelu luke moguće je smjestiti pomoćne građevine koje su s djelatnosti luke u neposrednoj ekonomskoj, prometnoj ili tehnološkoj svezi.

Detaljni uvjeti proširenja luke otvorene za javni promet lokalnog značaja (L1) u Mošćeničkoj Dragi biti će utvrđeni Urbanističkim planom uređenja naselja Mošćenička Draga (UPU 2).

Planirana luka Brseč se nalazi unutar izdvojenog građevinskog područja izvan naselja (u uvali između Rive i rta Šip), kapaciteta do ukupno 50 manjih brodica, a namjena je privezi brodica domicilnog stanovništva.

Akvatorijem Velih Vrata kroz područje Općine Mošćenička Draga planirane su trase lokalnih plovnih puteva i to od luke lokalnog značaja u Mošćeničkoj Dragi prema svim privezištima planiranim na području Općine Mošćenička Draga, te lukama u susjednim općinama, te otocima Cresu i Krku. Također, ovim akvatorijem prolazi i glavni plovni put Vela Vrata - Rijeka. Uvjeti izgradnje infrastrukturnih građevina u lučkom području luka otvorenih za javni promet županijskog i lokalnog značaja utvrđuju se temeljem idejnog arhitektonskog rješenja i neposrednom primjenom odredbi ovog Prostornog plana.

3.8.1.6. Pošta i elektroničke komunikacije

Pošta

Na području Općine Mošćenička Draga ustrojeni su poštanski ured 51417 Mošćenička Draga i 51418 Brseč, s užim i širim dostavnim područjem. Oba ureda pripadaju Poštanskom središtu Rijeka. U narednom razdoblju ne planira se otvaranje novog ili uređenje postojećih poštanskih ureda.

Elektroničke komunikacije

Planom se predviđa daljnji razvoj elektroničkih komunikacija u fiksnoj mreži. Za izgradnju nove, te rekonstrukciju pristupne elektroničke komunikacijske mreže treba se koristiti distributivna kabela kanalizacija odgovarajućih kapaciteta, koji će se utvrditi projektima. Priključivanje novih građevina na elektroničku komunikacijsku mrežu izvodit će se podzemnim kabelima ugrađenim u cijevi kabela kanalizacije. Građevine iz sustava elektroničkih komunikacija (DTK kanalizacija) se mogu graditi neposrednom provedbom ovog Plana na temelju projektne dokumentacije ovlaštenih koncesionara za pružanje elektroničkih komunikacijskih usluga.

Izgradnja nove i rekonstrukcija elektroničke komunikacijske kanalizacije vršiti će se korištenjem cijevi i kabela distributivne kabela kanalizacije, a u nekim izdvojenim naseljima i dalje pomoću samonosivih TK kabela. Kapacitet kabela utvrdit će se na temelju broja potencijalnih korisnika držeći se osnovnog načela 1 stan – 2 parice.

Planirane trase za izgradnju elektroničke komunikacijske kanalizacije odnosno podzemnih TK kabela, kako optičkih tako i pristupnih TK kabela, treba prilagoditi (u pravilu) trasi prometnica ili drugih javnih površina. U novim građevinama instalacije elektroničkih komunikacija treba biti izvedena u kabelskom ormaru, od kojega do kraja građevinske čestice treba položiti najmanje 2 cijevi Ø40 mm za manji, odnosno 3 cijevi Ø40 mm za veći objekt, kao pripremu za uvođenje podzemnih priključaka.

U cilju zadovoljenja razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture za pružanje komunikacijskih usluga putem elektromagnetskih valova, bez korištenja vodova, omogućava se postavljanje baznih stanica i njihovih antenskih sustava na antenskim prihvata na izgrađenim građevinama i rešetkastim i/ili jednocjevnim stupovima unutar i izvan naselja prema sljedećim načelima:

- unutar građevinskih područja naselja sa antenskim sustavom na postojećim građevinama i to: fasadni tip koji ne prelazi visinu građevine ili krovni tip visine 2-5 metara od najviše točke građevine te, iznimno, krovni tip visine 5-10 metara od najviše točke građevine, ali samo na građevinama od javnog značaja uz suglasnost vlasnika i korisnika građevine te telekomunikacijskim objektima, objektima poslovne namjene i protupožarne zaštite;
- izvan građevinskih područja naselja sa antenskim sustavom na samostojećim antenskim stupovima na udaljenosti većoj od 200,0 m od ruba građevinskog područja (ali i više od zaštićenih povijesnih cjelina i pojedinačnih kulturnih dobara prema posebnim uvjetima nadležnih institucija);

a sve vodeći računa o mogućnosti pokrivanja tih područja radijskim signalom koji će se emitirati radijskim sustavima smještenim na te antenske prijvate (zgrade i/ili stupove) uz načelo zajedničkog korištenja od strane svih operatora-koncesionara, gdje god je to moguće.

Antenski prihvat se ne smiju postavljati na objektima koja su kulturna dobra bez suglasnosti nadležnog konzervatorskog odjela.

Sukladno odredbama Pravilnika o jednostavnim građevinama i radovima (NN 21/09, 126/10 i 48/11) za postavljanje antenskih prihвата na postojeće građevine nije potrebno ishodovati lokacijsku dozvolu niti akt kojim se odobrava građenje. Prije ishoda odgovarajućih akata za postavljanje novih samostojećih antenskih stupova, odnosno dodavanje antena na postojeće antenske stupove, na već elektromagnetskim poljima opterećenu bilo koju lokaciju unutar Općine Mošćenička Draga mora biti sačinjen jednostavni račun utjecaja više frekvencija na ljude i okolinu (prilikom izrade i izdavanja sanitarnih uvjeta koji prate građevinsku dokumentaciju samostojećih antenskih stupova).

Gradnja objekata pokretne elektroničke komunikacije odvija se u skladu s odredbama Prostornog plana Primorsko-goranske županije.

Odašiljači, pretvarači i sustav veza

Prema podacima Odašiljača i veza d.o.o. na području Općine Mošćenička Draga ova tvrtka nema izgrađenih niti planiranih lokacija za RTV odašiljače, pretvarače i sustave veza.

Kroz područje Općine Mošćenička Draga prolazi radijski koridor Učka – Krk (Zidine).

3.8.2. Energetski sustav

3.8.2.1. Elektroopskrba

Važećim razvojnim planovima HEP-a predviđa se zadržavanje postojećeg 110 kV voda od TE PLOMIN - TS 110 kV LOVRAN, koji jednim dijelom svoje trase prolazi područjem Općine Mošćenička Draga. Dalekovod zadržava funkciju koju ima i danas u sustavu prijenosne mreže Republike Hrvatske. U zaštićenom koridoru dalekovoda ograničena je mogućnost izgradnje zbog opasnosti udara, odnosno ugrožavanja sigurnosti pogona vodova. Razvojnim planovima nije predviđena izgradnja novih elektroenergetskih građevina i vodova naponskog nivoa 110 kV i više.

Distribucija električne energije prema potrošačima na području Općine Mošćenička Draga vrši se iz distributivnih trafostanica 20/0,4 kV, a napajanje je najvećim dijelom izvedeno podzemnim kV kabelima, a manje nadzemnim 20 kV vodovima. S obzirom na predviđenu namjenu površina, očekivanu povećanu potrošnju sadašnjih potrošača i buduću izgradnju, neophodno će biti dograditi postojeću 20 kV mrežu u dijelu gdje je ona već izvedena, odnosno izgraditi novu za zone koje do danas nisu elektrificirane.

Postojeće trafostanice 20/0,4 moguće je po potrebi rekonstruirati ili zamijeniti na istoj lokaciji novom trafostanicom 20/0,4 kV drugog tipa i većeg kapaciteta.

Planirane trafostanice 20/0,4 kV će se graditi neposrednom provedbom Plana, kao samostojeće građevine ili kao ugradbene u građevini. Ako se trafostanice 20/0,4 kV grade kao samostojeće, potrebno je za njih osigurati građevne čestice najmanje površine 30 m², na lokacijama koje će se odrediti lokacijskom dozvolom po rješavanju imovinskih odnosa.

Dopuštena udaljenost trafostanica do granice prema susjednim građevnim česticama iznosi najmanje 1,0 m, a prema prometnici najmanje 2,0 m. Vodovi 20 kV naponskog nivoa izvoditi će se isključivo podzemnim kabelima. Niskonaponska mreža izvoditi će se kao podzemna s podzemnim kabelima ili kao nadzemna samonosivimkabelskim vodičima razvijenim na betonskim ili željeznim stupovima.

Javna rasvjeta će se dograđivati u sklopu postojeće i buduće nadzemne niskonaponske mreže ili kao samostalna, izvedena na zasebnim stupovima.

3.8.2.2. Opskrba plinom

Prostornim planom Primorsko - goranske županije usvojena je trasa međunarodnog plinovoda Italija – Hrvatska, a na trasi kopnenog dijela magistralnog plinovoda su određene mjerno - redukcijske stanice (MRS), kao mjesta priključka županijske mreže plinovoda. Konceptija plinifikacije Općine Mošćenička Draga se temelji na Studiji i idejnom projektu opskrbe prirodnim plinom Primorsko - goranske županije. Sukladno dinamici realizacije sustava plinifikacije područja županije moguće će moguće spajanje područja Općine Mošćenička Draga na plinoopskrbni sustav. Koridor plinovoda nije planiran Prostornim planom Primorsko – goranske županije.

Širina koridora za izgradnju plinovoda iznosi:

- planirani državni - međunarodni magistralni plinovod 100 m
- planirani županijski - magistralni plinovod 60 m.

Mjerno - redukcijska stanica planirana je na području Grada Opatije a razvod plinoopskrbne mreže unutar područja općine predviđa opskrbu svih naselja srednjetačnom mrežom maksimalnog radnog tlaka 4 bara. Mogućnosti uređenja i korištenja prostora unutar ovako određenih koridora biti će određeni posebnim prostorno planskim dokumentom. Razvod plinovoda unutar naselja rješavat će se zasebnim projektom, a realizacija provoditi neposrednom provedbom Plana.

Do izrade plinoopskrbnog sustava dozvoljeno je korištenje ukapljenog plina kao energenta i postava odgovarajućih spremnika ukapljenog plina. Spremnici za plin se mogu locirati na najmanje 6,0 m od prometnice i 2,0 m od granice susjedne građevne čestice.

3.8.2.3. Obnovljivi izvori energije

Korištenje obnovljivih izvora energije dugoročno može pridonijeti značajnom smanjenju štetnog utjecaja na okoliš, kao i otvaranju novih radnih mjesta. Na području Plana posebno je pogodno korištenje sunčeve energije i energije okoline (vjetra, zraka i mora), s obzirom da godišnji prosjek dnevne globalne insolacije na optimalno nagnutu plohu iznosi više od 4 kWh/m²d, čime se na površini od 8,0 m² kolektora može godišnje uštedjeti oko 12.000 kWh električne energije (ekvivalent cca 1.000 l lož ulja EL).

Sukladno propisima zemalja EU, po kojima se pri proizvodnji toplinske energije najprije mora proizvesti električna, a tek onda toplinska energija, predviđa se izgradnja manjih energetske jedinice za proizvodnju električne i toplinske energije (kogeneracija), odnosno električne, toplinske i rashladne energije (trigeneracija), gdje se električna energija predaje u električnu distributivnu mrežu, a toplinska, odnosno rashladna energija koristi za zagrijavanje i hlađenje. Prednost ovih jedinica je njihova mala veličina, mogućnost disperzije, zadovoljenje standarda zaštite okoliša u pogledu emisija, te velika učinkovitost (82-88% ukupna iskorištena energija, 39-4% proizvedena električna energija).

Iskorištavanje snage vjetra za proizvodnju električne energije nije dozvoljeno unutar ZOP-a, a eventualne lokacije vjetroturbina u obuhvatu Plana se mogu odrediti tek po prihvaćanju procjene utjecaja na okoliš takvog zahvata u prostoru.

Prosječna temperatura mora kroz čitavu godinu za sjeverni Jadran iznosi od 9,2 do 23°C. Za razliku od velikih odstupanja temperature zraka, razlika ljetnih i zimskih temperatura mora iznosi max. 13°C. Iz tog razloga je more, kao ogroman toplinski spremnik, pogodno za izvor energije kod primjene toplinskih crpki.

Korištenje sunčeve energije izvan građevinskih područja moguće je pod sljedećim uvjetima:

- da svi postupci budu u skladu s Pravilnikom o korištenju obnovljivih izvora energije i kogeneracije (NN 67/07)
- da zahvat bude izvan područja zaštićene prirodne i graditeljske baštine te krajobraznih vrijednosti opisanih u točki 6. ovih Odredbi
- da površina zahvata za sunčanu elektranu bude manja od 2 ha.

Korištenje sunčeve energije unutar građevinskih područja moguće je pod sljedećim uvjetima:

- dozvoljeno je postavljanje sunčanih kolektora na krovove građevina, ali postavljanje sunčanih kolektora nije dopušteno unutar područja graditeljske baštine opisanih u točki 6. ovih Odredbi.

Planom se predviđa mogućnost korištenja energije mora za proizvodnju električne energije primjenom uređaja (absorbera) koji mehaničku energiju valova i vjetra te toplinsku energiju sunca pretvaraju u električnu energiju.

Za svaki planirani zahvat koji sam ili sa drugim zahvatima može imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže potrebno sukladno odredbama Zakona o zaštiti prirode (NN 70/05, 139/08 i 57/11) i Pravilnika o ocjeni prihvatljivosti plana, programa ili zahvata za ekološku mrežu (NN 118/09) provesti ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

3.8.3. Vodnogospodarski sustav (vodoopskrba, odvodnja, uređenje vodotoka i voda, melioracijska odvodnja)

3.8.3.1. Vodoopskrba

Trenutno je javni vodoopskrbni sustav gotovo u potpunosti iskorišten, a zbog velikih gubitaka u mreži sustavno se obnavlja u posljednjim godinama. U narednom razdoblju se očekuje povećanje potrošnje vode. Do povećanja će doći zbog oživljavanja turističke i ostale privrede te zbog povećanja broja potrošača. U narednom razdoblju svakako bi trebalo proširiti vodoopskrbnu mrežu i na naselja koja trenutno nisu priključena na javni vodoopskrbni sustav, prvenstveno na naselja koja se nalaze unutar ZOP-a.

Izgradnja i proširenje sustava opskrbe vodom Općine Mošćenička u skladu je sa Vodoopskrbnim planom Županije. Osim izgradnje novih cjevovoda i pratećih građevina i uređaja, razvoj vodoopskrbe treba temeljiti na povećanju potrebnih količina vode, a djelove vodoopskrbne mreže potrebno je rekonstruirati. U ZOP-u izgradnju vodoopskrbnog sustava treba istovremeno pratiti i izgradnja sustava odvodnje otpadnih voda.

Područje Općine Mošćenička Draga opskrbljuju dva vodoopskrbna sustava:

- vodoopskrbni sustav Visoka zona obuhvaća naselja i dijelove naselja koji se pružaju uz cjevovod od zone izvorišta do naselja Mošćenice i Mošćenička Draga po jednom ogranku (PK Sredić, PK Trebišća Oškoruša, VS Perun ($V=600 \text{ m}^3$), VS Čaše ($V=75 \text{ m}^3$), PK Grabrova 1, PK Grabrova 2, VS Mošćenice ($V=150 \text{ m}^3$) i VS Sveti Petar ($V=250 \text{ m}^3$) i do naselja Zagorje po drugom ogranku (PK Sredić, PK Trebišća Oškoruša, VS Perun ($V=600 \text{ m}^3$), VS Čaše ($V=75 \text{ m}^3$), PK Sveta Jelena, PK Golovik, VS Brseč ($V=200 \text{ m}^3$), PK Krsonjin i PK Carići)
- vodoopskrbni sustav naselja Mošćenička Draga i Kraj dio su vodoopskrbnog sustava Liburnijske rivijere (Opatija - Lovran - Medveja - Mošćenička Draga), sa vodospremom VS Mošćenička Draga ($V= 500 \text{ m}^3$).

Kvaliteta vode koja se koristi za vodoopskrbu je vrlo dobra, osim nakon oborina jačeg intenziteta, naročito nakon dužih sušnih perioda, kada se voda zna zamutiti. S obzirom na relativnu starost dijela vodoopskrbne mreže, potrebno je izvršiti njenu sanaciju i rekonstrukciju radi smanjenja gubitaka i bolje sigurnosti opskrbe. Trenutno na vodoopskrbnu mrežu nisu priključena naselja ili dijelova naselja Obrš, Sveti Anton, Gornji Kraj, Sučići, Haldej i dio naselja Mošćeničke Drage, kao i neki manji, vrlo slabo nastanjeni zaseoci u visokoj zoni.

Plan razvitka vodoopskrbe

U cilju rješavanja kompletne vodoopskrbe područja Općine Mošćenička Draga planira se:

- izgradnja vodoopskrbnog sustava naselja dijela naselja Mošćenička Draga i Jir
- proširenje vodoopskrbne mreže sa pripadajućim objektima
- planiranje zahvata na daljnjem dizanju vode od obale prema Visokoj zoni Općine kako bi veći dio Općine Mošćenička Draga imao mogućnost sigurne vodoopskrbe u toku čitave godine (vodom iz Rijeke za vrijeme jačih sušnih razdoblja)
- s obzirom na relativnu starost dijela vodoopskrbne mreže, potrebno je izvršiti njenu sanaciju i rekonstrukciju radi smanjenja gubitaka i bolje sigurnosti opskrbe.

Planirani koridori za vođenje vodoopskrbnog cjevovoda određen je u smislu minimalno potrebnog prostora za intervenciju na cjevovodu, odnosno zaštitu od mehaničkog oštećenja drugih korisnika prostora. U okolnostima kada nije moguće zadovoljiti potrebne udaljenosti, moguće je zajedničko vođenje trase s drugim instalacijama na manjoj udaljenosti, ali uz zajednički dogovor s ostalim vlasnicima i to u posebnim instalacijskim kanalima i zaštitnim cijevima, vertikalno etažirano, što se određuje posebnim projektom. Za osiguranje potrebne toplinske zaštite vode u cjevovodu, kao i mehaničke zaštite cjevovoda, debljina zemljanog (ili drugog) pokriva određuje se prema lokalnim uvjetima iznad tjemena cijevi.

3.8.3.2. Odvodnja

Odlukom o odvodnji otpadnih voda (SN 25/99) i Odlukom o Izmjenama i dopunama Odluke o odvodnji otpadnih voda (SN 07/00) Općina Mošćenička Draga utvrdila je uvjete i način odvodnje otpadnih i drugih voda javnim sustavom odvodnje, način i uvjete odvodnje na područjima gdje odvodni sustav nije izgrađen, kao i druga pitanja u vezi s odvodnjom otpadnih voda. Za sva naselja moguća je i izgradnja biljnih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda čije su prednosti, u odnosu na klasične uređaje, u visokom stupnju pročišćavanja i mogućnosti korištenja pročišćene vode, niskim troškovima održavanja i dobrom uklapanju u okoliš, bez buke i mirisa.

Rješenje sustava odvodnje Općine Mošćenička Draga u najvećoj mjeri je izrađeno prema "Idejnom rješenju sanitarne kanalizacije Liburnijske rivijere i zaleđa", izrađivač IGH Rijeka, 2001. godine. Sve aktivnosti na izgradnji sustava odvodnje vršiti će se u skladu s odredbama Zakona o vodama (NN 153/09 i 130/11), Državnog plana za zaštitu voda i drugih odluka. Odvodnja na prostoru Općine Mošćenička Draga rješavati će se razdjelnim modelom kanalizacije. Iznimno se u djelovima užeg centra naselja Mošćenička Draga, Mošćenice i Brseč mogu zadržati elementi mješovitog sustava.

Do uspostave sustava odvodnje otpadne vode iz stavka 1. ovog članka moguće je oborinske vode odvoditi raspršeno u teren ili u javni sustav oborinske odvodnje bez prethodnog pročišćavanja na separatoru s parkirališnih površina kapaciteta do 15 PM ili s manipulativnih površina veličine do 400 m². U naseljima i dijelovima naselja unutar ZOP-a, do izgradnje sustava javne kanalizacije, mogu se u izgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja stambene i stambeno - poslovne građevine priključiti na individualne sustave kapaciteta do 15 ES na način prihvatljiv za okoliš. U naseljima i dijelovima naselja izvan ZOP-a prihvaćanje otpadnih voda može se osim javne kanalizacije rješavati i putem individualnog zbrinjavanja zasebnim uređajem za biološko pročišćavanje kapaciteta do 15 ES dok je za građevine kapaciteta preko 15 ES potrebno izgraditi odgovarajući uređaj za kondicioniranje otpadnih voda.

Odvodnja na prostoru Općine Mošćenička Draga rješavati će se u tri sustava:

- sustav Mošćenička Draga
- sustav Brseč
- sustav Kraj.

Sustav Mošćenička Draga:

U sustavu odvodnje Mošćenička Draga, koji obuhvaća naselja Mošćenička Draga i Mošćenice Planom se predviđa se izgradnja ovih građevina sustava odvodnje:

- izgradnja uređaja za pročišćavanje (planirana lokacija uz sjeverni rub naselja Mošćenička Draga)
- kapacitet uređaja 2.500 ES
- izgradnja crnih stanica na kanalizacijskom sustavu
- stupanj pročišćavanja: minimalno drugi stupanj
- ispust se planira u more
- dužina podmorskog ispusta L = 80 m, dubina ispusta 42 m.

Sustav Brseč:

U sustavu odvodnje naselja Brseč Planom se predviđa se izgradnja ovih građevina sustava odvodnje:

- izgradnja uređaja za pročišćavanje na lokaciji pod Pregrad
- kapacitet uređaja 300 ES
- stupanj pročišćavanja: minimalno drugi stupanj
- ispust u teren preko upojnog bunara.

Sustav Kraj:

U sustavu odvodnje naselja Kraj Planom se predviđa se izgradnja ovih građevina sustava odvodnje:

- izgradnja uređaja za pročišćavanje na lokaciji uz more
- kapacitet uređaja 250 ES
- stupanj pročišćavanja: minimalno drugi stupanj
- ispust u teren preko upojnog bunara.

Naselja u višoj zoni (radi se malim zaseocima sa svega nekoliko kuća), kao i sva naselja koja nisu obuhvaćena planiranim sustavima odvodnje Mošćenička Draga, Brseč i Kraj rješenje odvodnje otpadnih voda mogu rješavati izgradnjom manjih bioloških uređaja za pročišćavanje, odnosno izgradnjom nepropusnih septičkih jama.

Zbog potrebe pristupa mehanizacijom za održavanje sustava javne odvodnje kao i za oborinsku odvodnju cesta, preporuča se vođenje cjevovoda sustava odvodnje u javnom cestovnom pojasu (na mjestu odvodnog jarka, nogostupa ili po potrebi u trupu ceste), na područjima gdje to nije moguće cjevovodi mogu biti i van cestovnog pojasa unutar i izvan građevinskih područja. Do realizacije sustava odvodnje u naseljima na području Općine Mošćenička Draga koja još nemaju izgrađen javni sustav odvodnje, odvodnja otpadnih voda će se rješavati izgradnjom nepropusnih septičkih taložnica (jama) i biodiskova, za što je temeljem Zakona o vodama potrebno ishoditi vodopravne uvjete.

3.8.3.3. Sustav vodozaštite, uređenja vodotoka i zaštite od štetnog djelovanja voda

Vodozaštita

Na području Općine Mošćenička Draga nalaze se sljedeći izvori:

A. Izvori u vodoopskrbnom sustavu, za koje je donijeta Odluka o zonama sanitarne zaštite izvorišta vode za piće na području Liburnije i zaleđa (SN PGŽ 19/00)

- izvor 1, izvor 2 i izvor 3 izvorišta Srednja voda
- izvor Sredić, Lepa Bukva, Griža, Vela Ravan, Pod Sredić i Bukvica

B. Ostali izvori

- Planada, Škajac, Kadanj, Vodice, Škaljac, Vruščica, Vodice, Uvala Boka, Male Vodice, Vrutak, Golubera na Petehovoj Peći, Lokva na Cebre, Kadanj na Mošćenički, Močilnjak va Gradce, Podozrinj, Kadanj, Lokva 1, Lokva 2 i Kadanj.

Za područje Općine Mošćenička Draga donešene su odluke o zonama sanitarne zaštite:

- Odluka o zonama sanitarne zaštite izvorišta vode za piće na području Liburnije i zaleđa (SNPGŽ 19/00)
- Odluka o zonama sanitarne zaštite izvorišta vode za piće u Istarskoj županiji (SN 12/05).

Za područje izvora 1, izvora 2 i izvora 3 izvorišta Srednja voda, Lepa Bukva, Griža i Vela Ravan (za područje čitavog izvorišta Sredić) donijete su odluka o zaštitnim zonama (I.a, I.b i II. zona zaštite):

- I. a zona sanitarno - tehničke zaštite ima najvišu razinu ograničenja i mjere zaštite, a obuhvaća mjesto zahvata, crpnu stanicu, postrojenja i objekte za održavanje i čuvanje, a sve unutar zaštitne ograde.
- I. b zona sanitarno - tehničke zaštite obuhvaća prostor padina Učke, a prostire se u smjeru dotoka podzemne vode prema mjestu zahvata. To je uplivno područje izvora iz kojeg je moguće i površinsko dotjecanje nečistoće u izvorište.
- II. zona sanitarno - tehničke zaštite obuhvaća čitav podsliv navlake glavnog vapnenačkog grebena Učke. Čitavi je prostor zbog brojnih vrtača, jama i rasjeda vrlo vodopropustan, čime je opasnost od mogućeg onečišćenja vrlo velika. Vrijeme od ulaska onečišćenja u podzemlje do pojave na izvoru kreće se unutar svega nekoliko sati. Stoga mjere zabrane i ograničenja unutar II. zaštitne zone isključuju sve djelatnosti koje mogu utjecati na kakvoću vode i izdašnost izvora.

Jugozapadni dio općine nalazi se djelomično unutar III. i IV. zone sanitarne zaštite izvora Kožljak, koji se nalazi na području Općine Kršan (Istarska županija).

- III. zona sanitarno-tehničke zaštite obuhvaća priljevna područja sliva u kojima su utvrđeni ili pretpostavljeni podzemni tokovi prema izvorištu.
- IV. zona sanitarno-tehničke zaštite obuhvaća priljevna područja koja se prostiru od granice sliva omeđenog hidrogeološkom razdjelnicom pa do vanjske granice III. zone.

Uređenja vodotoka i zaštita od štetnog djelovanja voda

Na području Općine Mošćenička Draga nalazi se ukupno 13 bujičnih tokova, od kojih su samo tri detaljno obrađene:

- bujica Mošćenička Draga: dužina toka 10 km, površina sliva oko 9 km², maksimalna protoka 60 m³/s, minimalna protoka 0 m³/s,
- bujica Cesara: dužina toka 2,3 km, površina sliva oko 1,5 km², maksimalna protoka 10,5 m³/s, minimalna protoka 0 m³/s,
- bujica Sveti Ivan: dužina toka 2,1 km, površina sliva oko 1,2 km², maksimalna protoka 4 m³/s, minimalna protoka 0 m³/s.

Pored ovih važnijih i detaljnije obrađenih bujica, na području općine se nalaze i sljedeće bujice: Lučica, Tatinovo, Uboka, Jelenčica, Potočić, Drapci, Golovski potok, Klančac, Sadrišće i Stupova.

Sustav uređenja vodotoka i zaštite od poplava vodotoka – bujica Općine Mošćenička Draga dio je cjelovitog sustava uređenja vodotoka i obrane od poplava na lokalnim vodama (vode II reda) Primorsko – goranske županije, Sektora E – Sjeverni Jadran, branjeno područje 23 – mali sliv "Kvarnersko primorje i otoci". Na svim bujicama predviđa se redovno održavanje korita i postojećih građevina i uređaja, njihova rekonstrukcija i dogradnja sa svrhom zaštite postojećih i planiranih urbanih, turističkih i drugih infrastrukturnih sadržaja i drugih okolnih prostora, kao i zaštite od pojačane erozije.

Širina koridora vodotoka – bujica obuhvaća prirodno ili izgrađeno korito vodotoka s obostranim pojasom širine 20,0 m kod neuređenih vodnih tokova, odnosno 6,0 m kod uređenih vodnih tokova, mjereno od gornjeg ruba korita, odnosno vanjskog ruba uređajne vodne građevine. Unutar navedenog koridora planira se dogradnja sustava uređenja vodotoka i zaštite od poplava, mjestimične rekonstrukcije, sanacije, popravci, redovno održavanje korita i vodnih građevina, te postavljanje vodomjernih uređaja. Korištenje koridora i svi zahvati kojima nije svrha osiguranje protočnosti korita mogu se vršiti samo sukladno Zakonu o vodama.

Radi točnijeg utvrđivanja koridora sustava uređenja vodotoka i zaštite od poplava planirano je za sve vodotoke utvrđivanje javnog vodnog dobra i vodnog dobra. Obrana od poplava provodi se temeljem Plana obrane od poplava na lokalnim vodama (vodama II reda) Primorsko – goranske županije. Radi obrane od poplava planira se dorada Županijskog plana obrane od poplava uvrštavanjem u njega svih vodotoka – bujica Općine Mošćenička Draga. Održavanje vodotoka i drugih voda, građevina za zaštitu od štetnog djelovanja voda, građevina za obranu od poplava, zaštitu od erozija i zaštitu od bujica provodi se neposrednim provođenjem ovog Plana.

Posebne mjere radi održavanja vodnog režima provode se u skladu sa Zakonom o vodama, kojim je zabranjeno:

- na nasipima i drugim regulacijskim i zaštitnim vodnim građevinama kopati i odlagati zemlju, pijesak, šljunak, napasati stoku, prelaziti i voziti motorna vozila izuzev na mjestima na kojima je to izričito dopušteno, te obavljati druge radnje kojima se može ugroziti sigurnost ili stabilnost tih građevina
- u uređenom inundacijskom pojasu orati zemlju, saditi i sjeći drveće i grmlje
- u uređenom inundacijskom pojasu i do udaljenosti od 20 m od vanjske nožice nasipa odnosno do 6,0 m od vanjskoga ruba regulacijsko-zaštitne vodne građevine koja nije nasip (obala i obaloutvrda) podizati zgrade, ograde i druge građevine osim regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, vaditi kamen i ostale tvari, kopati i bušiti zdence, te bez vodopravnih uvjeta obavljati drugo bušenje tla
- u vodotoke i druge vode i u inundacijskom pojasu odlagati zemlju, kamen, otpadne i druge tvari, te obavljati druge radnje kojima se može utjecati na promjenu toka, vodostaja, količine ili kakvoće vode ili otežati održavanje vodnog sustava
- graditi i/ili dopuštati gradnju na zemljištu iznad natkrivenih vodotoka, osim gradnje javnih površina (prometnice, parkovi, trgovi).

Samo iznimno Hrvatske vode mogu odobriti odstupanje od ovih zabrana pod uvjetom da ne dolazi do ugrožavanja stabilnosti i sigurnosti vodnih građevina, odnosno pogoršanja vodnog režima i ako to nije suprotno uvjetima korištenja vodnog dobra utvrđenim zakonom.

Hrvatske šume mogu u inundacijskom pojasu obavljati uzgoj i sječu drveća, ako je to u skladu sa šumskogospodarskom osnovom na čije je odredbe, u dijelu koji se odnosi na inundacijski pojas, pribavljena suglasnost Hrvatskih voda.

3.9. Gospodarenje s otpadom

Opće prihvaćeni koncept postupanja s otpadom razlikuje tri osnovna stupnja:

- izbjegavanje nastanka otpada
- uporaba (recikliranje, ponovno korištenje) nastalog otpada
- odlaganje otpada koji se nije mogao izbjeći niti uporabiti.

Izbjegavanje je prvi stupanj postupanja (izbjegavanje nastanka) i uglavnom se svodi na mjere edukacije proizvođača i potrošača. Oporaba znači odvojeno sakupljanje određenih vrsta otpada i odvoženje na uporabu. Za sada u Općini Mošćenička Draga nema pogona niti uređaja za razvrstavanje, recikliranje razvrstanog ili odvojeno sakupljenog otpada, niti se oni planiraju izgraditi. Odvojeno treba sakupljati ili iz komunalnog otpada izdvojiti papir, staklo, metale, plastiku, te zeleni i bio-otpada. Obzirom, da većina čini ambalažu, najbolje ih je sakupljati kao ambalažni otpad. Odlaganje i/ili obradu ostatnog otpada prema Prostornom planu Županije (otpada koji je nastao nakon odvojenog skupljanja i razvrstavanja) treba organizirati na razini Županije. Predloženi sustav uključuje skupljanje, prijevoz, obradu i odlaganje svih vrsta otpada koji se proizvode na području Županije.

Komunalni otpad sa područja Općine Mošćenička Draga trenutno prikuplja tvrtka "Komunalac" d.o.o. iz Opatije, i odvozi ga na odlagalište Osojnica, koje se nalazi na području Općine Matulji. Otpad se odvozi iz svih naselja u različitim vremenskim intervalima, i to češće za vrijeme turističke sezone (lipanj-rujan), a rjeđe u ostalim mjesecima. Odvoženje komunalnog otpada regulirano je posebnom općinskom odlukom.

Planom se ne predviđa odlaganje otpada na području Općine Mošćenička Draga.

Sukladno prihvaćenoj studiji "Ekološki zasnovan sustav gospodarenja komunalnim otpadom na području Liburnije i zaleđa" (izrađivači: doc.dr.sc. S. Dobrović i dr.sc. H. Juretić, Zagreb, studeni 2008.), na području Županije će biti uspostavljen sustav posebnih sabirnih mjesta (POSAM), u nadležnost itvrtke Komunalac d.o.o. Opatija. Prema tom sustavu, na području Općine Mošćenička Draga (kao i na područjima drugih jedinica lokalne samouprave) planira se osnivanje posebnog sabirnog mjesta POSAM na kojem će biti omogućeno besplatno zbrinjavanje svih vrsta korisnog otpada, uključujući i opasni otpad. Lokacija je odabrana radi mogućnosti pristupa komunalnog vozila i blizine pristupa građanima, ista će biti ograđena i kontrolirana, a spremnici će biti ispod nadstrešnice. Korisni otpad će se uz nadzor odlagati u zasebne spremnike a koji će se dalje zbrinjavati u Županijskoj centralnoj zoni za gospodarenje otpadom Marišćina. Do osnivanja POSAM-a i Županijske centralne zone za gospodarenje otpadom Marišćina prikupljeni komunalni otpad odlaže se izvan granice obuhvata ovog Plana (postojeće odlagališta komunalnog otpada "Osojnica" na području Općine Matulji).

Za uređenje POSAM-a potrebno je osigurati sljedeće uvjete:

- površina lokacije 300 m²
- blizina pristupa građanima
- mogućnost pristupa komunalnog vozila
- mogućnost postave nadstrešnice površine oko 100 m² i ograde.

Lokacija POSAM-a planirana je južno od naselja Kraj, s istočne strane državne ceste.

3.10. Sprečavanje nepovoljnih utjecaja na okoliš

Mjere sprečavanja nepovoljnih utjecaja na okoliš obuhvaćaju skup aktivnosti usmjerenih na očuvanje okoliša u naslijeđenom, odnosno prvotnom ili pak neznatno promijenjenom stanju. Nepovoljne utjecaje na okoliš na području obuhvata Plana potrebno je mjerama zaštite koje su određene posebnim propisima svesti na najmanju moguću razinu. U skladu s odredbama državnog Plana intervencija u zaštiti okoliša za područje Općine Mošćenička Draga obvezno je izraditi Plan intervencija u zaštiti okoliša. Prostornim planom se određuju kriteriji zaštite okoliša koji obuhvaćaju zaštitu tla, zraka, vode, mora te zaštitu od buke i mjere posebne zaštite.

3.10.1. Zaštita tla

3.10.1.1. Šumsko tlo

Šume, šumska zemljišta i pašnjačke površine pokrivaju čak oko 95% ukupne kopnene površine Općine i stoga je zaštita šuma i šumskog zemljišta od izuzetne važnosti, a određuje se slijedećim mjerama:

- pravilnim održavanjem i gospodarenjem održavati postojeće šumske površine, a sve zahvate izvoditi u korist autohtonih vrsta drveća
- očuvati šume od bespravne i nekontrolirane sječe
- povećati zaštitu šuma od nametnika i bolesti, a naročitu pažnju posvetiti zaštiti od požara
- u zaštitnim šumama i šumama posebne namjene vršiti samo sanitarnu sječu
- kod eventualnog pošumljavanja voditi računa o održavanju stabilnosti šumskog ekosustava, a prednost dati prirodnom pomlađivanju u cilju postizanja stabilnih šuma.

3.10.1.2. Poljoprivredno tlo

Za očuvanje i korištenje preostalog kvalitetnog zemljišta za poljodjelsku svrhu određuju se sljedeće mjere:

- smanjiti korištenje kvalitetnog zemljišta za nepoljoprivredne svrhe
- poticati i usmjeravati proizvodnju zdrave hrane
- prednost dati tradicionalnim poljoprivrednim granama – povrćarstvo, voćarstvo, vinogradarstvo i pčelarstvo.

S obzirom na planiranu namjenu i korištenje, poljoprivredno tlo na području Općine Mošćenička Draga dijeli se u dvije kategorije:

- ostala obradiva tla (P3)
 - poljoprivredna tla ove kategorije mogu se, iako samo iznimno, koristiti za izgradnju
- ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište (PŠ)
 - ostala poljoprivredna tla, šume i šumsko zemljište tla nemaju ograničenja za bilo kakovu vrstu upotrebe izvan poljoprivrede i mogu se stoga nesmetano koristiti (osim šuma i šumskog zemljišta).

3.10.2. Zaštita zraka

Osnovni cilj postavljen Prostornim planom Primorsko-goranske županije je postizanje prve kategorije kakvoće zraka na cjelokupnom prostoru, a drugi je očuvanje i poboljšanje kakvoće na prostoru gdje je već danas zrak prve kategorije. Zakon o zaštiti zraka utvrđuje tri kategorije kakvoće zraka:

- I. kategorija: čist ili neznatno onečišćen zrak (nisu prekoračene preporučene vrijednosti kakvoće zraka (PV))
- II. kategorija: umjereno onečišćen zrak (prekoračena su PV, a nisu prekoračene granične vrijednosti kakvoće zraka (GV))
- III. kategorija: prekomjerno onečišćen zrak (prekoračene su granične vrijednosti kakvoće zraka).

Očuvanje kakvoće zraka na području Općine Mošćenička Draga je povoljno, jer nema većih onečišćenja iz domicilnih izvora, s obzirom da nema industrije koja onečišćuje okoliš, iako je razvoj turizma donio i pojavu sve veće degradacije prostora i okoliša (povećani broj vozila na uskom prostoru obalne zone izaziva zagađivanje zraka). Uz to, neki vjetrovi prenose onečišćeni zrak sa područja Rijeke, koji povremeno utječe nepovoljno na zdravlje i tlo (prisustvo SO₂, prašine, dima, CO₂, amonijaka i slično). Na području Općine Mošćenička Draga nema mjernih stanica za praćenje onečišćenja zraka.

Za zaštitu zraka propisuju se slijedeće mjere:

- ograničavati emisije i propisivati tehničke standarde u skladu sa stanjem tehnike (BAT), te prema Uredbi o graničnim vrijednostima emisije onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora
- visinu dimnjaka za zahvate za koje nije propisana procjena utjecaja na okoliš, do donošenja propisa treba određivati u skladu s pravilima struke (npr. TA-LUFT standardima)
- zahvatom se ne smije izazvati "značajno" povećanje opterećenja, gdje se razina "značajnog" određuje temeljem procjene utjecaja na okoliš, a povećanjem opterećenja emisija iz novog izvora ne smije doći do prelaska kakvoće zraka u nižu kategoriju u bilo kojoj točki okoline izvora
- najveći dopušteni porast imisijskih koncentracija zbog novog izvora onečišćenja o ovisnosti o kategoriji zraka određen je Uredbom o preporučenim i graničnim vrijednostima kakvoće zraka

- stacionarni izvori (tehnološki procesi, uređaji i objekti iz kojih se ispuštaju u zrak onečišćujuće tvari) onečišćenja zraka moraju biti proizvedeni, opremljeni, rabljeni i održavani na način da ne ispuštaju u zrak tvari iznad graničnih vrijednosti emisije, prema Zakonu o zaštiti zraka i Uredbi o graničnim vrijednostima emisije onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora
- prelazak na bezolovni benzin i stimuliranje korištenja vozila sa manjim specifičnim emisijama štetnih tvari.

Vlasnici - korisnici stacionarnih izvora dužni su:

- prijaviti izvor onečišćavanja zraka i svaku rekonstrukciju nadležnom tijelu državne uprave,
- osigurati redovito praćenje emisije iz izvora i o tome voditi očevidnik te redovito dostavljati podatke u katastar onečišćavanja okoliša
- uređivanjem zelenih površina unutar građevne čestice i onih zajedničkih izvan građevne čestice ostvariti povoljne uvjete za prirodno provjetranje, cirkulaciju i regeneraciju zraka.

Za nove zahvate u prostoru za koje nije propisana provedba procjene utjecaja na okoliš, maksimalno dopušteni porast onečišćenja imisijskim koncentracijama i taloženjem je određen posebnim propisima.

3.10.3. Zaštita voda

Na području Općine Mošćenička Draga nema stalnih površinskih vodotoka, jer uslijed kraške strukture terena oborinske vode otječu podzemnim tokovima. Zato postoje brojni bujični tokovi, a jedno od posebnih obilježja je i prisustvo lokvi - površinskih prikupljališta oborinskih voda.

Zaštitnim mjerama učinkovito se štite podzemne i površinske vode, a razlikujemo dvije osnovne skupine:

- mjere zabrane i ograničenja izgradnje na osjetljivim područjima, što se regulira određivanjem zona sanitarne zaštite
- mjere za sprečavanje i smanjivanje onečišćenja kod postojećih i novih građevina i zahvata u prostoru. Pri tome je od najveće važnosti izgradnja sustava za odvodnju i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.
- ostalim mjerama za sprečavanje i smanjivanje onečišćenja podzemnih i površinskih voda:
 - zabraniti pranje automobila, drugih vozila i strojeva, odlijevanje vode onečišćene deterdžentima, te odlaganje tehnološkog i drugog otpada na zelene površine duž prometnica
 - korisnik građevne čestice mora brinuti o zaštiti i održavanju vodovodne mreže, odvodnji oborinskih voda, hidranata i drugih vodovodnih uređaja, unutar i ispred čestice, te štiti pitku i sanitarnu vodu od zagađivanja
 - opasne i druge tvari koje se ispuštaju u sustav javne odvodnje otpadnih voda ili u drugi prijemnik, te u vodama koje se nakon pročišćavanja ispuštaju iz sustava javne odvodnje otpadnih voda u prirodni prijemnik moraju biti u okvirima graničnih vrijednosti pokazatelja i dopuštene koncentracije prema Pravilniku o graničnim vrijednostima pokazatelja, otpadnih i drugih tvari i otpadnim vodama.

Mjere za zaštitu mora na području Primorsko - goranske županije obuhvaćaju:

- **mjere ograničenja izgradnje u obalnom pojasu:** cijela obala Općine Mošćenička Draga određuje se kao osobito vrijedno područje pod zaštitom. Vrijedno područje obalnog pojasa čuva se u svrhu zaštite, uređenja i valoriziranja morske obale. U svim građevinskim područjima u pojasu širine 15 m od morske obale treba osigurati prolaz uz obalu i zabraniti novu izgradnju. Samo građevine koje po prirodi svoje funkcije moraju biti na samoj obali ili one koje pripadaju krugu općeg interesa (luke i lučke zgrade, gradska središta i sl.) mogu se smještavati na obali mora
- **mjere za sprečavanje i smanjivanje onečišćenja:** primarna je izgradnja javnih sustava za odvodnju otpadnih voda, što je ujedno i osnovni sanitarno - zdravstveni standard i najefikasniji izravni način zaštite mora. Osim toga, potrebno je izraditi katastar zagađivača mora, unapređivati službu zaštite i čišćenja mora i plaža, te nastaviti ispitivanje kakvoće mora na morskim plažama radi preventive i eventualne zaštite. Obradu i zbrinjavanje mulja iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda treba rješavati u sklopu sustava za pročišćavanje otpadnih voda i/ili u sklopu sustava gospodarenja otpadom na razini Primorsko - goranske županije.

Radi sprečavanja onečišćenja uzrokovanih pomorskim prometom i lučkim djelatnostima potrebno je provoditi slijedeće mjere zaštite:

- u lukama osigurati prihvat zauljenih voda i istrošenog ulja
- odrediti način servisiranja brodova na moru i kopnu.

Zaštita morske obale provodi se putem:

- ograničenjem izgradnje u obalnom pojasu i na moru
- izgradnjom kanalizacijskih sustava sa uređajima za pročišćavanje otpadnih voda i podmorskim ispustima
- provođenjem zaštitnih mjera u pomorskom prometu i lučkim djelatnostima prema posebnim propisima
- poštivanjem ograničenja koja proizlaze zbog poremećaja obalne crte.

Ograničenje izgradnje u obalnom pojasu i na moru propisano je odredbama PPP-GŽ i ovog plana, a posebno Uredbom o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora.

Planom je predviđena izgradnja tri kanalizacijska sustava s uređajima za pročišćavanje otpadnih voda i podmorskim ispustima (Donji Kraj, Mošćenička Draga i Brseč).

Pomorski promet i lučke djelatnosti u luci otvorenoj za javni promet u Mošćeničkoj Dragi odvijaju se prema posebnim propisima za te djelatnosti.

Planiranje i građenje pomorskih objekata (obalnih i vanobalnih) ne može se provesti bez izrade procjene utjecaja na okoliš.

U slučaju da je žalo akumulacijskog porijekla, ne smije se ograničiti donos materijala na žalo, a ako se taj proces ipak djelomično poremeti, na žalost se moraju osigurati kompenzacijske mjere i na minimum smanjiti odnošenje materijala iz tijela žala. Na manjim žalima izvan urbaniziranih područja zabranjen je iskop i odvoženje (rudarenje) šljunka i pijeska.

3.10.4. Zaštita od prekomjerne buke

Štetan po zdravlje je zvuk koji premašuje najviše dopuštene razine utvrđene Zakonom o zaštiti od buke i Pravilnikom o najvećim dopuštenim razinama buke u sredinama u kojima rade i borave ljudi. Unutar građevinskog područja naselja dopušta se izgradnja građevina koje proizvode buku, uz uvjet da buka ne premašuje posebnim propisima određene dopuštene maksimalne vrijednosti.

Potrebno je inicirati praćenje pojave buke, uz kriterije za određene subjekte koji je proizvode. Na osnovi rezultata snimanja i odredbi Zakona o buci treba donijeti Odluku o zaštiti od buke kojom se regulira dozvoljeni nivo buke, ovisno o namjeni prostora, te izraditi kartu buke Općine Mošćenička Draga. Najviše dozvoljene razine buke određene posebnim propisom iznose u naselju 55 dBa danju i 45 dBa noću.

3.10.5. Mjere posebne zaštite

3.10.5.1. Sklanjanja ljudi

Naselje Mošćenička Draga svrstano je u naselja u kojima nije potrebno osigurati zaštitu stanovništva u zaklonima, odnosno drugim objektima za zaštitu.

3.10.5.2. Zaštita od rušenja

Sabirne ceste u naseljima neophodno je planirati tako da im rušenje zgrada ne zatvori promet, odnosno da se ruševine mogu što jednostavnije raščistiti radi evakuacije ljudi i materijalnih dobara.

3.10.5.3. Zaštita od požara

Osnovne preventivne mjere zaštite temelje se na procjeni ugroženosti od požara i planu zaštite od požara. Potrebno je dosljedno se pridržavati važeće zakonske regulative i pravila tehničke prakse iz područja zaštite od požara te procjena ugroženosti od požara na području Županije. U cilju zaštite od požara potrebno je graditi građevine većeg stupnja vatrootpornosti, graditi požarne zidove i izvoditi dodatne mjere zaštite - vatrodojava, pojačan kapacitet hidrantske mreže i dr.

S aspekta zaštite od požara posebno su osjetljive šumske površine. Parametri koji utječu na ugroženost šuma od požara su mnogobrojni, a prema "Metodi za procjenu ugroženosti šuma od požara" (važećoj od 1986. godine) najvažniji su vegetacija, antropogeni faktori, klima, podloga, orografija i uređenost šuma. Najveća opasnost od šumskih požara prijeti u proljeće (ožujak i travanj) te ljeti (srpanj, kolovoz i rujanj) kad je najmanje oborina.

3.10.5.4. Zaštita od potresa

Protupotresno projektiranje građevine kao i građenje, treba provoditi sukladno Zakonu o građenju i postojećim tehničkim propisima. Projektiranje, građenje i rekonstrukcija važnih građevina mora se provesti tako da građevine budu otporne na potres, te će se za njih, tj. za konkretnu lokaciju obaviti detaljna seizmička, geomehanička i geofizička istraživanja. Važne građevine su sve veće stambene građevine i građevine javne i ugostiteljsko-turističke namjene, energetske građevine i sl.

Prilikom projektiranja te proračuna dinamičke stabilnosti konstrukcija pojedinih građevina koristi se "projektni potres" uz razinu ubrzanja koja odgovara seizmičkom riziku od 30% i "maksimalni potres" uz razinu ubrzanja koja odgovara seizmičkom riziku od 10%. Oba se parametra odnose za odgovarajuće razdoblje predviđenog korištenja građevine.

S obzirom na zastarjelost podataka o seizmičnosti, Prostornim planom Primorsko-goranske županije predviđeno je seizmotektonsko zoniranje na razini cijelog područja županije, čiji bi rezultat trebala biti karta odgovarajućeg mjerila na temelju koje bi se mogao s dovoljnom sigurnošću odrediti seizmički rizik na nekoj lokaciji. Do izrade nove seizmičke karte Županije, protupotresno projektiranje građevina treba provoditi u skladu s postojećim seizmičkim kartama.

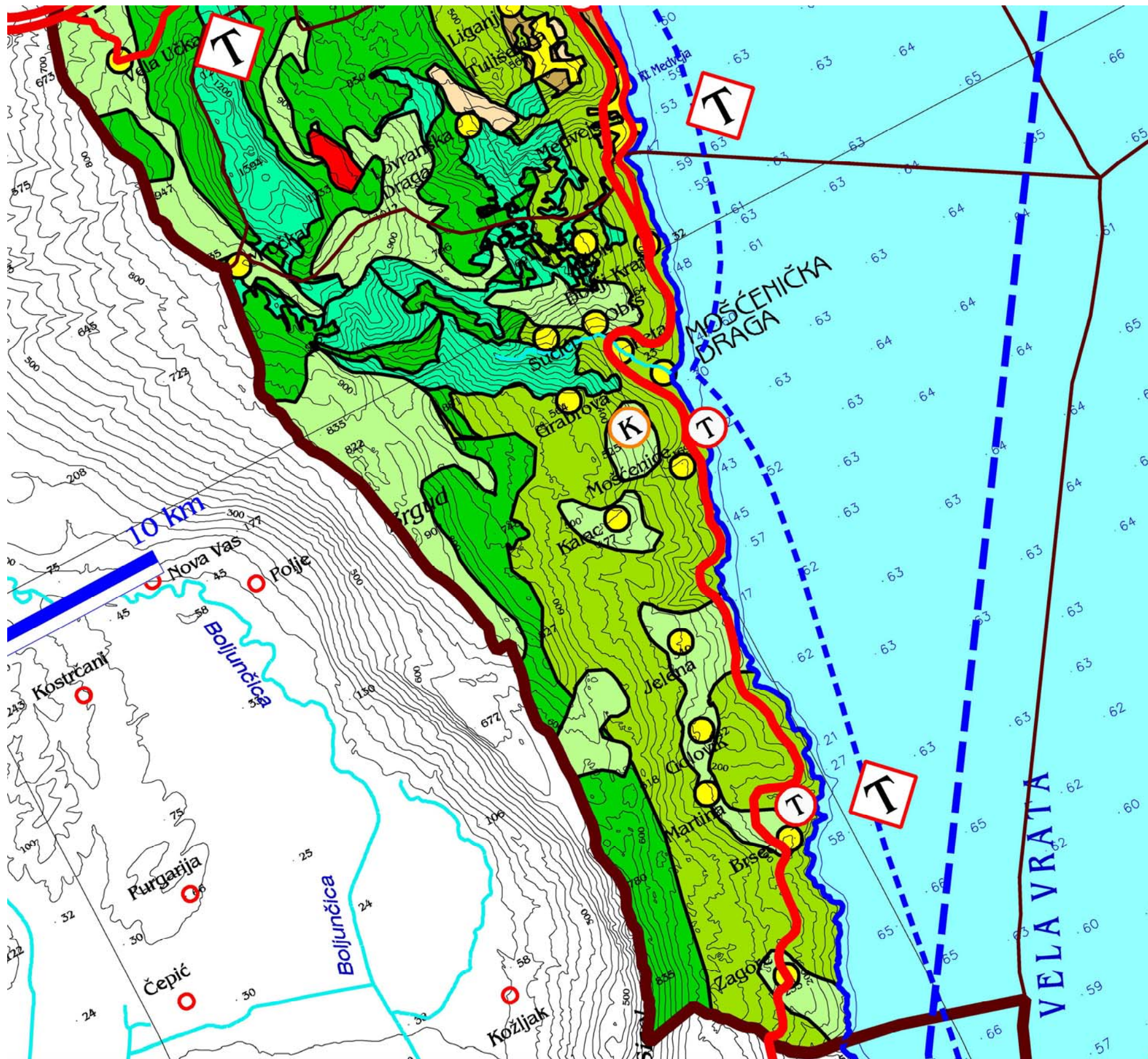
CPA
CENTAR ZA PROSTORNO UREĐENJE
I ARHITEKTURU d.o.o.

Odranska 2
10 000 Zagreb

IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE MOŠĆENIČKA DRAGA

OBAVEZNI PRILOG PLANA

**Izvod iz Prostornog plana Primorsko – goranske županije (SNPGŽ 14/00, 12/05,
50/06 i 03/11)**

GRANICE

- DRŽAVNA GRANICA ŽUPANIJSKA GRANICA
- GRANICA GRADA/OPĆINE

PROSTORI/POVRŠINE ZA RAZVOJ I UREĐENJE

Razvoj i uređenje prostora/površina naselja

- NASELJA > 25 HA
- NASELJA < 25 HA

Razvoj i uređenje prostora/površina izvan naselja

- I PROIZVODNA GOSPODARSKA NAMJENA
- K POSLOVNA GOSPODARSKA NAMJENA
- T UGOSTITELJSKO-TURISTIČKA NAMJENA
- TURISTIČKA PODRUČJA
- ŠPORTSKO REKREACIJSKA NAMJENA
- VRJEDNO OBRADIVO POLJOPRIVREDNO TLO
- OSTALO OBRADIVO POLJOPRIVREDNO TLO
- GOSPODARSKA ŠUMA
- ZAŠTITNA ŠUMA
- ŠUMA POSEBNE NAMJENE
- OSTALO POLJOPRIVREDNO TLO, ŠUME I ŠUMSKO ZEMLIŠTE
- VODENE POVRŠINE
- POSEBNA NAMJENA
- POVRŠINE INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA
- GROBLJE

PROMET

Cestovni promet

- DRŽAVNA AUTOCESTA
- DRŽAVNA BRZA CESTA
- OSTALE DRŽAVNE CESTE
- ŽUPANIJSKA CESTA
- RASKRIŽJE CESTA U DVJUE RAZINE
- MOST
- STALNI GRANIČNI CESTOVNI PRIJELAZ
- GRANIČNI CESTOVNI PRIJELAZ ZA POGRANIČNI PROMET

Željeznički promet

- ŽELJEZNIČKA PRUGA VELIKIH UČINKOVITOSTI
- MAGISTRALNA GLAVNA ŽELJEZNIČKA PRUGA
- ŽELJEZNIČKA PRUGA 1. REDA
- ŽELJEZNIČKA PRUGA ZA POSEBNI PROMET
- STALNI GRANIČNI ŽELJEZNIČKI PRIJELAZ

Pomorski promet

- MORSKA LUKA ZA JAVNI PROMET OSOBITOG MEĐUNARODNOG GOSPODARSKOG ZNAČAJA
- MORSKA LUKA ZA JAVNI PROMET ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA
- MORSKA LUKA POSEBNE NAMJENE ZA VOJNE DJELATNOSTI DRŽAVNOG ZNAČAJA
- MORSKA LUKA POSEBNE NAMJENE ZA NAUČNI TURIZAM ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA
- MORSKA LUKA POSEBNE NAMJENE ZA BRODOGRADILIŠTE ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA
- MORSKA LUKA POSEBNE NAMJENE RIBARSKA LUKA ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA
- MORSKA LUKA POSEBNE NAMJENE ZA INDUSTRIJSKE DJELATNOSTI ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA
- STALNI GRANIČNI POMORSKI PRIJELAZ
- MEĐUNARODNI PLOVNI PUT
- UNUTARNJI PLOVNI PUT
- SIDRIŠTE BRODOVA

Zračni promet

- MEĐUNARODNA ZRAČNA LUKA ZA MEĐUNARODNI I DOMAĆI ZRAČNI PROMET
- OSTALE ZRAČNE LUKA ZA MEĐUNARODNI I DOMAĆI ZRAČNI PROMET
- ZRAČNO PRISTANIŠTE
- STALNI GRANIČNI ZRAČNI PRIJELAZ

IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE MOŠĆENIČKA DRAGA

OBAVEZNI PRILOG PLANA

Popis sektorskih dokumenata i propisa koje je bilo potrebno poštivati u njegovoj izradi te sažetak dijelova tih dokumenata, koji se odnose na sadržaj Izmjena i dopuna PPUO Mošćenička Draga

- Zakon o prostornom uređenju i gradnji, NN 76/07, 38/09, 55/11 i 90/11
- Pravilnik o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova, NN 106/98, 39/04, 45/04 - ispravak i 163/04
- Pravilnik o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti, NN 151/05 i 61/07
- Zakon o zaštiti prirode, NN 70/05, 139/08 i 57/11
- Uredba o proglašenju ekološke mreže, NN 109/07
- Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, NN 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10 i 61/11
- Zakon o zaštiti okoliša, NN 110/07
- Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš, NN 64/08 i 67/09
- Uredba o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš, NN 64/08
- Uredba o informiranju i sudjelovanju zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša, NN 64/08
- Zakon o cestama, NN 84/11
- Odluka o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste, NN 122/08, 13/09 i 104/09
- Zakon o komunalnom gospodarstvu, NN 36/95, 109/95 - uredba, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04 - uredba, 178/04, 38/09 i 79/09
- Zakon o elektroničkim komunikacijama, NN 73/08 i 90/11
- Pravilnik o tehničkim uvjetima gradnje i uporabe telekomunikacijske infrastrukture, NN 88/01
- Zakon o zaštiti od neionizirajućih zračenja, NN 105/99
- Pravilnik o ograničenjima jakosti elektromagnetskih polja za radijsku opremu i telekomunikacijsku terminalnu opremu, NN 183/04
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu, NN 152/08
- Zakon o vodama, NN 153/09 i 130/11
- Uredba o klasifikaciji voda, NN 77/98 i 137/08
- Pravilnik o graničnim vrijednostima opasnih i drugih tvari u otpadnim vodama, NN 94/08
- Zakon o zaštiti od buke, NN 30/09
- Pravilnik o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave, NN 145/04
- Pravilnik o načinu izrade i sadržaju karata buke i akcijskih planova, NN 05/07
- Zakon o zaštiti zraka, NN 130/11
- Zakon o otpadu, NN 178/04, 111/06, 110/07, 60/08 i 87/09
- Pravilnik o gospodarenju otpadom, NN 23/07 i 111/07
- Pravilnik o jednostavnim građevinama i radovima, NN 21/09
- Zakon o zaštiti i spašavanju, NN 174/04, 79/07 i 38/09
- Pravilnik o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora, SL 29/83, 36/85 i 42/86 koji se primjenjuje temeljem članka 349. Zakona o prostornom uređenju i gradnji, NN 76/07, 38/09, 57/11 i 90/11

- Pravilnik o kriterijima za određivanje gradova i naseljenih mjesta u kojima se moraju graditi skloništa i drugi objekti za zaštitu, NN 02/91
- Pravilnik o tehničkim normativima za skloništa, SL 55/83 koji se primjenjuje temeljem članka 53. stavak 3. Zakona o standardizaciji, NN 53/91
- Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju zaklona, SL 31/75 koji se primjenjuje temeljem članka 53. stavak 3. Zakona o standardizaciji, NN 53/91
- Pravilnik o uvjetima pod kojima se u miru skloništa mogu davati u zakup, NN 98/01
- Pravilnik o postupku uzbunjivanja stanovništva, NN 47/06
- Zakon o zaštiti od požara, NN 58/93, 100/99, 33/05, 107/07 i 38/09
- Zakon o eksplozivnim tvarima, NN 178/04
- Zakon o zapaljivim tekućinama i plinovima, NN 108/95
- Pravilnik o zapaljivim tekućinama, NN 54/99
- Pravilnik o građevinama za koje nije potrebno ishoditi posebne uvjete građenja glede zaštite od požara, NN 25/94
- Pravilnik o uvjetima za vatrogasne pristupe, NN 35/94, 55/94 i 142/03
- Pravilnik o projektiranju i izvedbi sigurnih puteva i izlaza za evakuaciju osoba iz zgrada i objekata (smjernice NFPA 101)
- Pravilnik o hidrantskoj mreži za gašenje požara, NN 08/06
- Pravilnik o zaštiti od požara ugostiteljskih objekata, NN 100/99
- Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu skladišta od požara i eksplozija, SL 24/87
- Pravilnik o izradi procjene ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije, NN 35/94 i 110/05
- Pravilnik o posebnim uvjetima za proizvodnju, smještaj i promet oružja i streljiva, popravlanje i prepravlanje oružja te vođenje civilnih strelišta, NN 69/08
- Pravilnik o zapaljivim tekućinama, NN 54/94
- Pravilnik o postajama za opskrbu prijevoznih sredstava gorivom, NN 93/98
- Pravilnik o ukapljenom naftnom plinu, NN 117/07
- Pravilnik o izgradnji postrojenja za tekući naftni plin i o uskladištenju i pretakanju tekućeg naftnog plina, SL 24/71, koji se primjenjuje temeljem članka 26. Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima, NN 108/95
- Tehnički propis za dimnjake u građevinama, NN 03/07
- Tehnički propis o sustavima ventilacije, djelomične ventilacije i klimatizacije zgrada, NN 03/07
- Državni zavod za normizaciju i mjeriteljstvo, norme HRN DIN 4102 (broj 1 do 4 iz 1996. godine) za otpornost nosivih konstrukcija i građevinskih elemenata prema požaru

IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE MOŠĆENIČKA DRAGA

OBAVEZNI PRILOZI PLANA ZAHTJEVI I MIŠLJENJA IZ ČLANKA 79. I ČLANKA 94. ZAKONA O PROSTORNOM UREĐENJU I GRADNJI

Zahtjevi i mišljenja nadležnih tijela i osoba (sukladno članku 79. Zakona o prostornom uređenju i gradnji, NN 76/07, 38/09, 55/11 i 90/11)

- HEP – Operator distribucijskog sustava d.o.o., ELEKTROPRIMORJE Rijeka, V. C. Emina 2, 51000 RIJEKA, dopis broj: 401200401-11591/09-GG od 16.09.2009.
- MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA, Policijska uprava Primorsko – goranska, Sektor upravnih, inspekcijskih i poslova civilne zaštite, Žrtava fašizma 3, 51000 RIJEKA, broj 511-09-21/1-184/347-2009.DR od 25.09.2009.
- HRVATSKE CESTE d.o.o. za upravljanje, građenje i održavanje državnih cesta, Sektor za studije i projektiranje, Odjel za studije , zakonsku i tehničku regulativu, Vončinina 3, 10000 ZAGREB, broj: 300/2009-2234/1-DS od 30.09.2009.
- MINISTARSTVO KULTURE, Uprava za zaštitu prirode, Runjaninova 2, 10000 ZAGREB, dopis, klasa: 612-07/09-49/0791, urbroj: 532-08-03-01/2-09-3 od 28.09.2009. i klasa: 612-07/09-49/0791, urbroj: 532-08-03-01/2-09-5 od 16.10.2009.
- KOMUNALAC d.o.o., Stubište Lipovica 2, OPATIJA
dopis, datum: 27.10.2009.godine
- HRVATSKE VODE, Vodnogospodarski odjel za vodno područje primorsko istarskih slivova, Đ. Šporera 3, 51 000 RIJEKA
dopis, klasa: 350-02/09-01/619, urbroj: 374-23-3-09-6 od 15.12.2009.
- MINISTARSTVO KULTURE, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Rijeci, Užarska 12, 51000 RIJEKA
dopis, klasa: 612-08/09-10/0745, urbroj: 532-04-14/16-10-2 od 08.02.2010.

Zahtjevi i mišljenja nadležnih tijela i osoba (sukladno članku 94. Zakona o prostornom uređenju i gradnji, NN 76/07, 38/09, 55/11 i 90/11)

- HAKOM – HRVATSKA AGENCIJA ZA POŠTU I ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJE, Jurišićeva 13, 10000 ZAGREB, dopis, klasa: 350-05/11-01/721, urbroj: 376-10/ŽO-11-2 (JŠ) od 01.08.2011.
- MINISTARSTVO KULTURE, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Rijeci, Užarska 12, 51000 RIJEKA
dopis, klasa: 612-08/09-10/0745, urbroj: 532-04-14/14-11-05 od 12.08.2011.
- MINISTARSTVO KULTURE, Uprava za zaštitu prirode, Runjaninova 2, 10000 ZAGREB, dopis, klasa: 612-07/09-49/0791, urbroj: 532-08-03-02/2-11-08 od 17.10.2011.
HEP – Operator distribucijskog sustava d.o.o., ELEKTROPRIMORJE Rijeka, V. C. Emina 2, 51000 RIJEKA, dopis broj: 401200401-13726/11-GG od 10.08.2011.
- HRVATSKE CESTE d.o.o. za upravljanje, građenje i održavanje državnih cesta, Sektor za studije i projektiranje, Odjel za studije , zakonsku i tehničku regulativu, Vončinina 3, 10000 ZAGREB, broj: 300/2011-1988/1-TZ od 04.08.2011.
- DRŽAVNA UPRAVA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE, Područni ured za zaštitu i spašavanje Rijeka, Ružićeva 16, 51000 RIJEKA, klasa: 350-01/11-01/20, urbroj: 543-12-01-11-2 od 17.08.2011.